

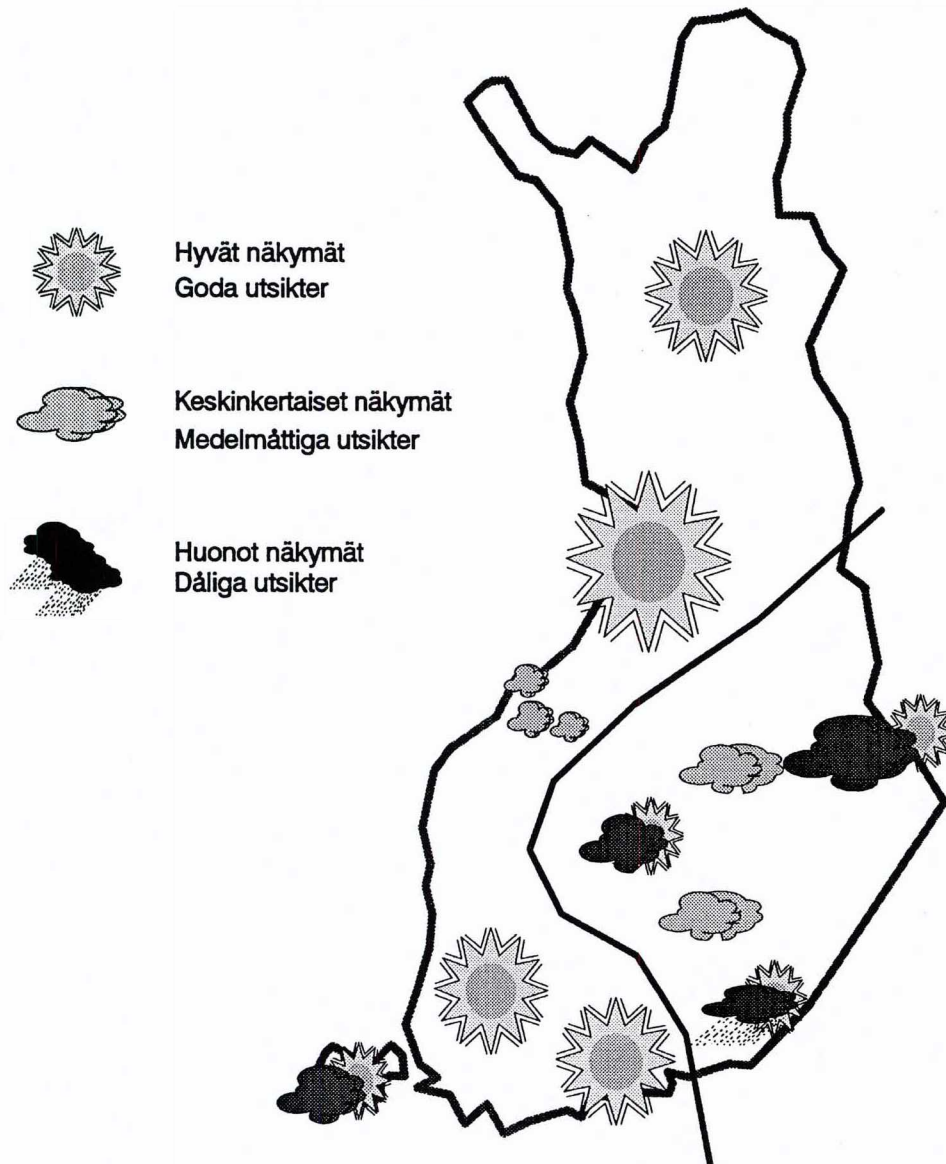
Aluebarometri

Regionbarometern
1/1995

13.6.1995

Kehitysnäkymät eri alueilla

Utsikter för utvecklingen i olika regioner

Sisällysluettelo

Alkusanat	3
Alueelliset kehitysnäkymät Suomessa kevällä 1995	5
Uusimaa	10
Varsinais-Suomi	12
Satakunta	14
Häme	16
Pirkanmaa	18
Päijät-Häme	20
Kymenlaakso	22
Etelä-Karjala	24
Etelä-Savo	26
Pohjois-Savo	28
Pohjois-Karjala	30
Keski-Suomi	32
Etelä-Pohjanmaa	34
Vaasan rannikkoseutu	36
Keski-Pohjanmaa	38
Pohjois-Pohjanmaa	40
Kainuu	42
Lappi	44
Ahvenanmaa	46
Sammandrag landskapsvis	48
Lomake	56

Kuviot ja taulukot: Tilastokeskus
Raportin tekstiosuus: Sisäasiainministeriö,
Markku Nissinen

Innehållsförteckning

Förord	3
Utsikter för utvecklingen inom olika regioner i Finland våren 1995	5
Nyland	10
Egentliga Finland	12
Satakunta	14
Tavastland	16
Birkaland	18
Päijät-Häme	20
Kymmenedalen	22
Södra Karelen	24
Södra Savolax	26
Norra Savolax	28
Norra Karelen	30
Mellersta Finland	32
Södra Österbotten	34
Vasa kustregion	36
Mellersta Österbotten	38
Norra Österbotten	40
Kajanaland	42
Lappland	44
Åland	46
Sammandrag landskapsvis	48
Frågeformulär	56

Figurer och tabeller: Statistikcentralen
Text: Inrikesministeriet,
Markku Nissinen

Alkusanat

Aluebarometri 1:1995 on sisäasiainministeriön ja Suomen Kuntaliiton kaksi kertaa vuodessa tehtävä kysely. Maakunnallisista liitoista Uudenmaan liitto analysoi aineistoa omalta osaltaan. Kyselyn suorittaa Tilastokeskus.

Aluebarometri mittaa maan eri osien kehityksessä odotettavissa olevia muutoksia - 'paineen' vaihtelua. Vastaukset perustuvat kuntien virka- ja luottamushenkilöiden henkilökohtaisiin näkemyksiin ja tietoihin. Aluebarometrin mitauskertoja on kertynyt 8 syksystä 1991 kevääseen 1995. Aluebarometrissa on saatavissa erillinen **taulukkoraportti** ja **otantamenetelmäraportti**.

Tutkimusmenetelmä

Kyselyyn vastaajat on valittu otantamenetelmällä. Perusjoukon muodostavat kaikki Suomen **kunnanjohtajat, kunnanvaltuuston puheenjohtajat, kunnanhallituksen puheenjohtajat, elinkeinoasiamiehet ja suunnittelusih-teerit**. Suurimmissa kaupungeissa (20 kpl) perusjoukkoon kuuluvat edellisten lisäksi myös **apulaiskaupunginjohtajat, kunnanvaltuuston I ja II varapuheenjohtajat sekä kunnanhallituksen I ja II varapuheenjohtajat**. Otanta ottaa huomioon niin alueelliset kuin kunnan sisäiset mielihetket. Kaksiasteisella (kunta/virkamies) ryväotannalla molemmilla tasoilla yksinkertaista satunnaisotantaa käyttäen kysely lähetettiin 880 em. nimikkeen haltijalle. Kyselyn vastausprosentti oli 78.

Kaikilla kunnilla on korostuskertoimet, joilla vastausmäärien vaihtelu kuntien välillä on eliminoitu. Jokainen kunta on täten samanarvoinen barometrissa.

Alueluokitukset

Maan eri osien kehityksessä odotettavissa olevia muutoksia tarkastellaan **7-luokkaisella kuntatyyppittelyllä ja maakuntajaolla**. Maakuntatasolla kunnat jaetaan raportissa **keskusaluekuntiin ja muihin** kuntiin (ks. maakuntakartat).

Kysymykset ja saldoluviut

Aluebarometrissa 1:1995 tiedustellaan kunnan kehitystä yleensä ulottuvuudella **suurempi - yhtä suuri - pienempi**, jolloin kyse on oleellisista muutoksista. Kysymykset koskevat **kuluvaa vuotta edelliseen vuoteen verrattuna tai seuraavaa vuotta kuluvaan vuoteen verrattuna**. Kuviot esittävät **saldolukuja**, jotka lasketaan **suurempi ja pienempi** - vastausten prosentiosuuksien **erotuksena**. Kysymykset luokitukseen löytyvät aluebarometrin viimeistä edelliseltä sivulta.

Aluetaso eli otannan ositusmuuttuja Aluebarometrissa vaihtui keväällä 1994 läänistä maakunnaksi. Samalla otoskoko on kasvatettu. Saldoluviut ennen kevättä 1994 on läänirajoja noudattavia maakuntia lukuunottamatta tehty jälkiosituksella ja nykyistä pienemmällä otoksella, joka on tulosten tulkinnassa huomioitava.

Förord

Regionbarometern 1:1995 är en förfrågan som inrikesministeriet och Finlands Kommunförbund gör tillsammans två gånger om året. För landskapsförbundens del analyserar Nylands förbund materialet. Förfrågan utförs av Statistikcentralen.

Regionbarometern mäter de förändringar i utvecklingen som väntas i olika delar av landet. Svaren bygger på kommunala tjänstemäns och förtroendevaldas personliga uppfattningar och kännedom om sin kommun. Mätningar för Regionbarometern har hittills gjorts 8 gånger från hösten 1991 till våren 1995. En separat **tabellrapport** och en **rapport om urvalsmetoden** finns också att få över barometern.

Undersökningsmetod

De som svarat i Regionbarometern har valts genom ett urval. Populationen består av samtliga **kommundirektörer, ordföranden i kommunalfullmäktige, ordföranden i kommunstyrelserna, näringsombudsmän och planeringssekreterare** i Finland. I de största städerna (20 st.) omfattar populationen också **biträdande stadsdirektörer, första och andra vice ordförande i kommunalfullmäktige samt första och andra vice ordförande i kommunstyrelserna**. Urvalsmetoden tar hänsyn till såväl regionala skillnader som olika åsikter inom kommunerna. En förfrågan skickades till sammanlagt 880 urvalspersoner som togs ut genom ett två stegs (kommun/tjänsteman) klusterurval, på vardera nivån med ett obundet slumpmässigt urval. Av de tillfrågade svarade 78 procent.

För samtliga kommuner beräknades korrigeringskoefficienter som eliminerar lokala variationer i svarsbenägenheten. Alla kommuner är således jämbördiga i barometern.

Områdesindelningar

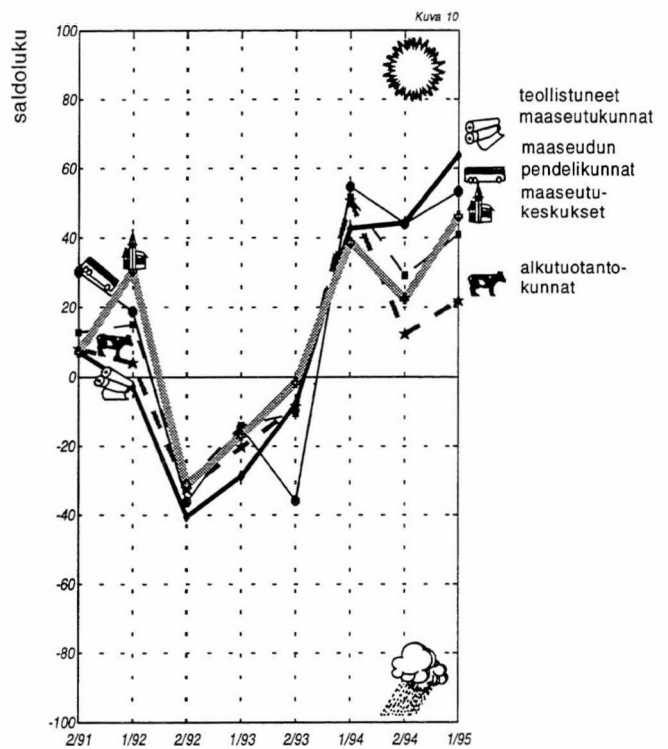
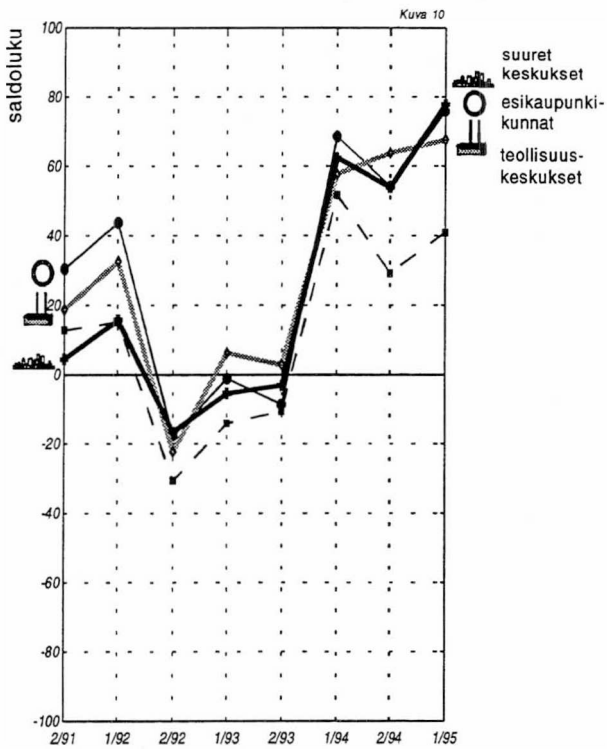
De förändringar i utvecklingen som väntas på olika håll i landet redovisas i **en 7-klassig typindelning av kommunerna i landet och i en landskapsindelning**. På landskapsnivå indelas kommunerna i **centralorter med omnejd och övriga kommuner** (se landskapskartorna).

Frågorna och saldona

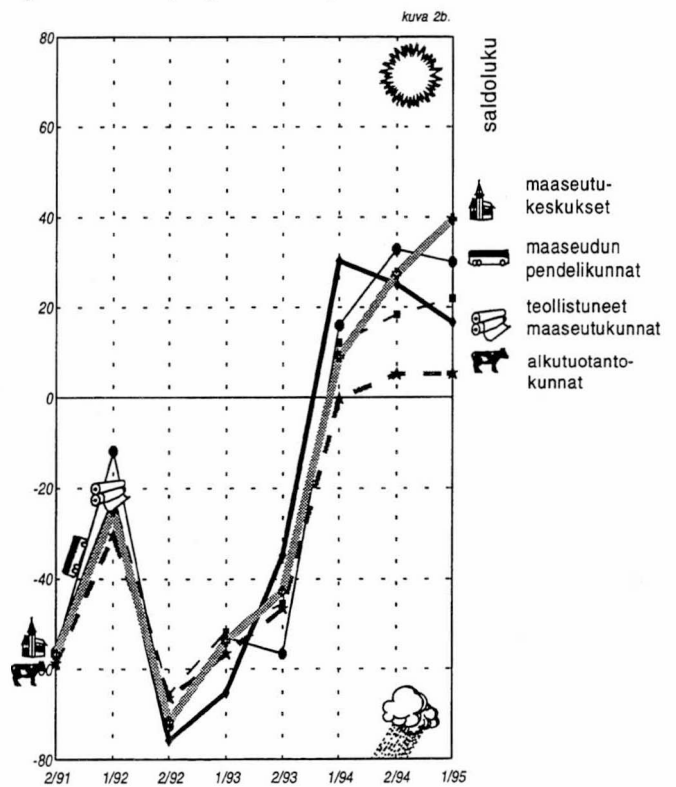
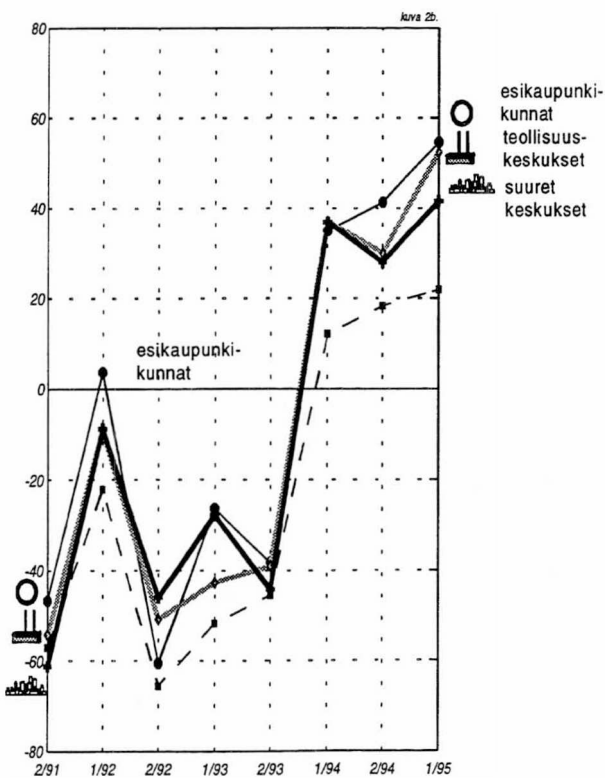
Regionbarometern 1:1995 pejar i allmänhet utvecklingen i kommunen på skalan **större - lika stor - mindre** och avser således betydande förändringar. Frågorna gäller **innevarande år jämfört med föregående år**, eller **följande år jämfört med innevarande år**. Figurerna anger de **saldon** som uträknats som **skillnaden** mellan **större** och **mindre** angivna i procent. Frågorna och klassificeringarna publiceras på det nästista uppslaget.

Regionnivån eller urvalets Stratifieringsvariabel ändrades våren 1994 från län till landskap. Samtidigt förstörades urvalet. Saldona för tiden före våren 1994 har räknats genom en efterstratifiering för de landskap som inte följer länsgränserna och ett mindre urval än det nuvarande har använts. Detta bör beaktas då resultaten tolkas.

Tulevaisuudennäkymät (Kys. 10)

Veroäyrimäärän kehitysnäkymät (Kys. 2b)

--- koko maa keskimäärin

Alueelliset kehitysnäkymät Suomessa keväällä 1995

Maakuntien yleiset kehitysnäkymät ovat parantuneet viime syksystä. Keskusseuduilla toiveet ovat edelleen korkeammalla kuin muissa kunnissa. Valoisimmat näkymät ovat suurissa keskuksissa, esikaupunkikunnissa ja teollisuuskeskuksissa. Huonoimaksi tuleva kehitys arvioidaan alkutuotantokunnissa. Maakunnista parhaimmat näkymät ovat viime syksyn tapaan Vaasan rannikkoseudulla ja Päijät-Hämeessä. Kuntien rahoitustilanne nähdään edelleen varsin vaikeana. Velanottoa aiotaan kuitenkin vähentää selvästi tämän ja ensi vuoden aikana. Lisäksi veroäyrin hinnan korotuksia pyritään välttämään. Toisaalta kuntien tulojen odotetaan kehittyvän myönteisesti tulevina vuosina. Työllisyystilanteen arvioidaan kohentuvan selvästi vuosina 1995–1996. Eniten odotetaan teollisuuden ja yksityisten palveluiden työpaikkojen lisääntyvän. Investoinnit käynnistyvät hieman nopeammin kuin syksyllä arvioitiin, suurimmat kasvuodotukset ovat teollisuudessa ja asuntorakentamisessa. Kuntien yhteistyö sujuu edelleen hyvin, varsinkin seutukunnallisen ja maakunnallisen yhteistoiminnan odotetaan lisääntyvän lähivuosina. Sosiaali- ja terveydenhuollossa eniten huolestuttaa vanhusten huollon tilanne. EU-jäsenyydestä uskotaan olevan kunnille pääasiassa hyötyä. Jäsenyyden vaikutukset koetaan myönteisiksi sekä kunnan oman toiminnan että elinkeinoelämän kehittymisen kannalta.

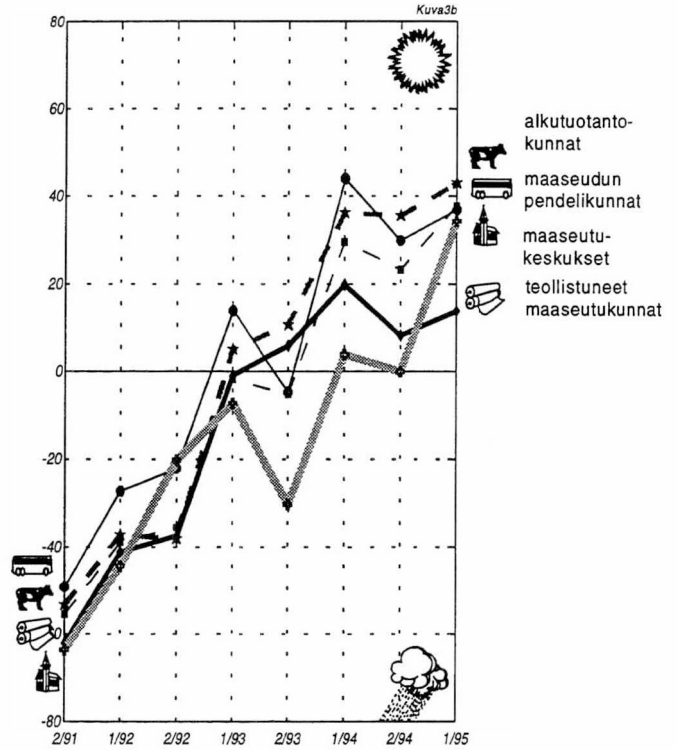
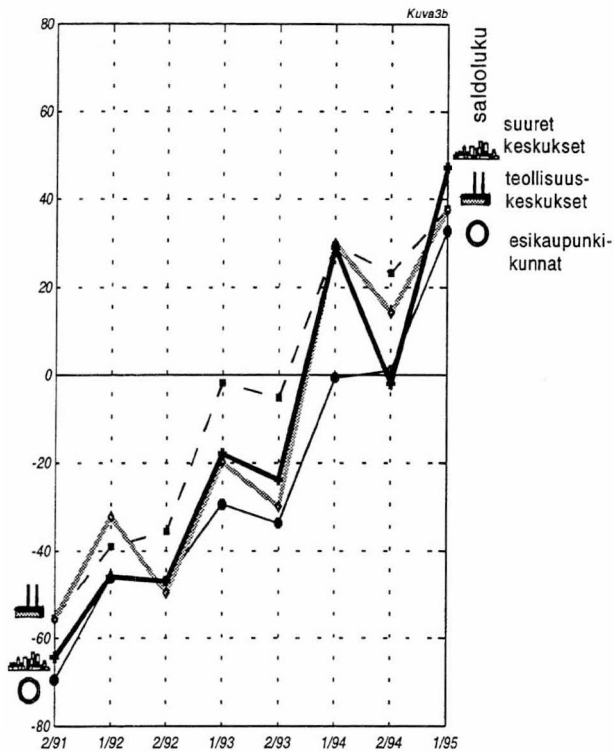
- Alueiden kehitysnäkymät ovat viime syksystä valoisimmat sekä keskusalueilla että niiden ulkopuolella. Keskusseuduilla toiveet ovat kuitenkin viime syksyn tapaan korkeammalla kuin muissa kunnissa. Ainoastaan alkutuotantokunnissa tulevaisuuden usko ei ole juurikaan lisääntynyt, edelleen noin neljännes vastaajista arvioi kuntansa kehityksen heikentyvän. Suurissa keskuksissa kehitysnäkymät ovat maan parhaimmat, noin 85 % vastaajista arvioi kuntansa kehityksen parantuvan. Myös esikaupunkikunnissa ja teollisuuskeskuksissa odotukset ovat edelleen valoisimpia. Näiden lisäksi erityisesti teollistuneissa maaseutokunnissa tulevaisuus näyttää selvästi aikaisempaa myönteisemmältä.

Utsikter för utvecklingen inom olika regioner i Finland våren 1995

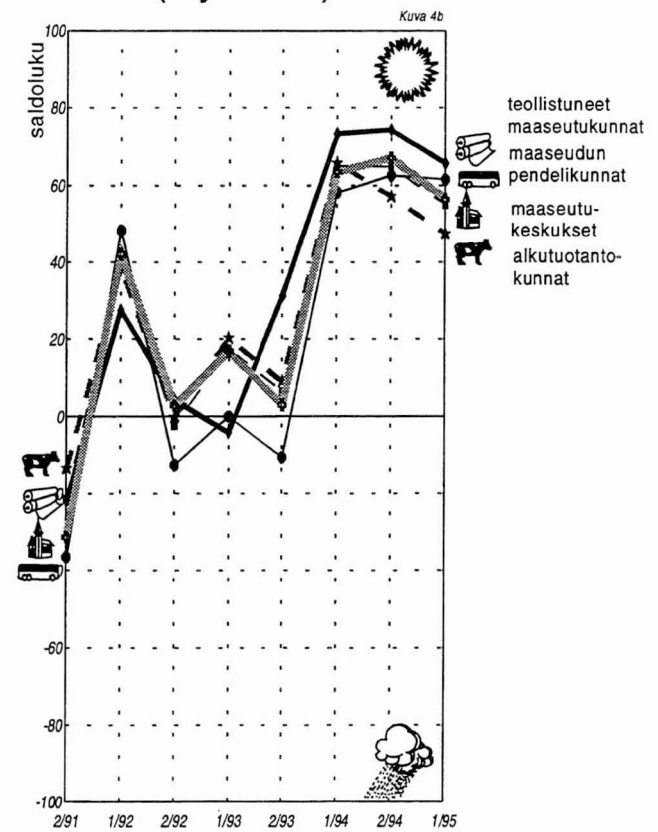
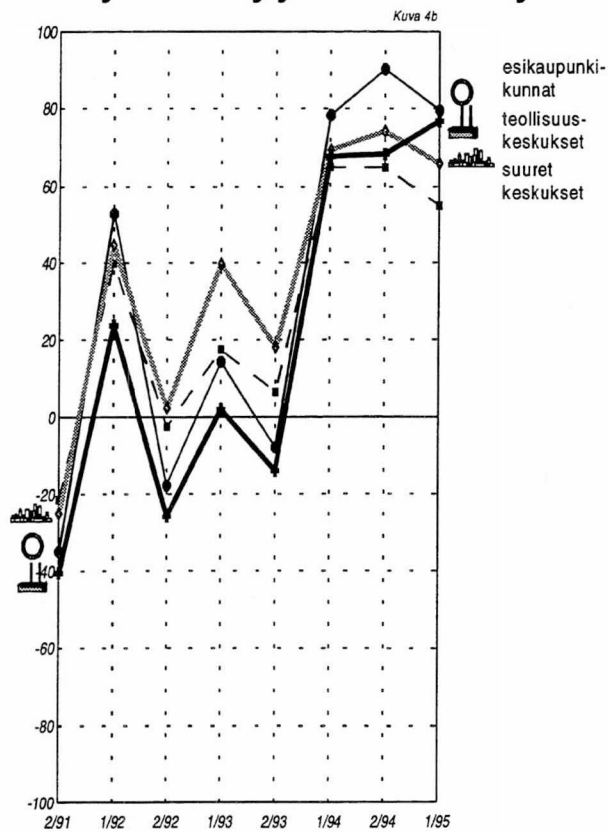
De allmänna utsikterna för utvecklingen inom landskapen har förbättrats sedan hösten. Förväntningarna är fortfarande större inom centralorterna med omnejd än inom de övriga kommunerna. Utsikterna är ljusast i stora centra, förortskommuner och industrialiserade centra. Utvecklingen väntas vara sämst inom kommuner med stor primärproduktion. Liksom i höstas är utsikterna ljusast inom Vasa kustregion och i Päijät-Häme. Finansieringsläget i kommunerna upplevs fortfarande som väldigt svårt. Avsikten är emellertid att minska skuldupptagningen betydligt i år och under nästa år. Dessutom försöker man undvika att höja skatteöret. Å andra sidan antas kommunernas inkomster utvecklas i positiv riktning under de närmaste åren. Sysselsättningsläget väntas förbättras betydligt åren 1995 - 1996. Mest bedöms arbetsplatserna öka inom industrin och de privata tjänsterna. Investeringarna tar fart litet snabbare än uppgiftslämnarna uppskattade i höstas; tillväxtförväntningarna är störst inom industrin och bostadsbyggandet. Samarbetet kommunerna emellan löper fortfarande väl, framför allt väntas samarbetet på regionkommunal nivå och landskapsnivå öka under de närmaste åren. Inom social- och hälsovården oroar sig uppgiftslämnarna mest för situationen inom åldringsvården. EU-medlemskapet väntas huvudsakligen vara till nytta för kommunerna. Inverkan av medlemskapet upplevs som positiv både med tanke på kommunernas egen verksamhet och med tanke på utvecklingen inom näringslivet.

- Utvecklingsutsikterna inom regionerna är ljusare än i höstas både inom centralorterna med omnejd och i de övriga kommunerna. Liksom i höstas är förhoppningarna inom centralorterna med omnejd emellertid större än i de övriga kommunerna. Bara inom kommuner med stor primärproduktion har framtidsstron inte ökat nämnvärt; ungefär var fjärde uppgiftslämnare tror fortfarande att utvecklingen i kommunen kommer att gå mot det sämre. Utvecklingsutsikterna är ljusast i stora centra, ungefär 85 procent av uppgiftslämnarna bedömer att utvecklingen i kommunen går i positiv riktning. Också i förortskommuner och industrialiserade centra hör förväntningarna fortfarande till de ljusaste i landet. Dessutom ser framtiden, speciellt i industrialiserade landsbygdskommuner, betydligt ljusare ut än tidigare.

Velkamäärän kehitysnäkymät (Kys. 3b)

Työttömyyden kehitysnäkymät (Kys. 4b)

— — — koko maa keskimäärin

- Maakunnittain näkemykset tulevasta kehityksestä poikkeavat selvästi. Kymenlaakson kunnissa odotukset ovat kuten viime syksynä synkimmät koko maassa, keskusalueiden ulkopuolella noin 2/3 vastaajista arvioi kuntansa kehityksen huonontuvan. Tämän lisäksi vain Keski-Pohjanmaan ja Keski-Suomen keskusseutujen ulkopuolisissa kunnissa huonontuvaa kehitystä odottaa useampi kuin parantuvaa. Kainuussa, Ahvenanmaalla ja Pohjois-Karjalassa keskusseutujen näkymät ovat hyvät, mutta niiden ulkopuolella tulevaisuuteen suhtaututaan varovaisesti. Myönteisimmät näkymät ovat edelleen Päijät-Hämeessä ja Vaasan rannikkoseudulla. Myös erityisesti pääkaupunkiseudulla sekä Jyväskylän ja Porin seuduilla tulevaisuuteen suhtaututaan varsin luottavaisesti. Lappeenrannan seudulla odotukset ovat muuttuneet eniten koko maassa. Syksyllä vain 30 % vastaajista arvioi kuntansa kehityksen parantuvan, nyt heitä on jo yli 80 prosenttia.
- Kuntien rahoitustilanne arvioidaan edelleen vaikeaksi. Muilla kunnallishallinnon sektoreilla ongelmat ovat pienemmät. Kuntien yhteistyö sujuu edelleen myönteisesti, näkymät olivat viimeksi näin hyvät keväällä 1992. Odotukset ovat kasvaneet nimenomaan keskusalueiden ulkopuolella.
- Kuntien rahoitusasema huolestuttaa vastaajia eniten maaseutukeskuksissa ja alkutuotantokunnissa. Sen sijaan suurissa keskuksissa näkymät ovat parantuneet selvästi viime syksystä. Maaseudun pendelikunnissa odotukset ovat valoisimmat. Kuntien yhteistyö sujuu parhaiten maaseutukeskuksissa ja alkutuotantokunnissa, näillä alueilla odotukset ovat kasvaneet eniten viime vuodesta. Suurissa keskuksissa vastaajat ovat huolissaan vanhusten hoitopalveluiden järjestämisestä. Teollistuneissa maaseutokunnissa kaavoitusasiat sujuvat selvästi paremmin kuin muualla maassa. Maaseudun pendelikunnissa asumisolojen kehitys nähdään aikaisempaa huonommaksi. Kulttuuri- ja vapaa-aikakysymykset askarruttavat kuntia aikaisempaa vähemmän koko maassa.
- Kuntien yhteistyö sujuu seutukunnallisesti ja maakunnallisesti varsin hyvin. Myös kansainvälisen yhteistyön arvioidaan olevan kunnossa. Sen sijaan suhde valtionhallintoon koetaan ongelmalliseksi. Vaikein tilanne on maaseutukeskuksissa, noin 40 prosenttia vastaajista arvioi yhteistyön valtionhallinnon kanssa huonontuvan tulevaisuudessa. Sen sijaan vastaajat suhtautuvat selvästi myönteisemmin yhteistyöhön elinkeinoelämän kanssa.
- Alkutuotantokuntia lukuunottamatta kunnat uskovat EU-jäsenyyden vaikuttavan myönteisesti kunnan toimintaan. Jäsenyys koetaan tärkeäksi elinkeinoelämän kehittymisen kannalta. Hyötyjen odotetaan kohdistuvan koko maahan, tosin myönteisimmäksi kehitys nähdään suurissa keskuksissa, teollisuuskeskuksissa sekä esikaupunkikunnissa.
- Yli 90 prosenttia vastaajista odottaa kuntansa pitävän veroäyrin hinnan ennallaan vuonna 1996. Teollisuuskeskuksissa ja esikaupungeissa muutama kunta saattaa jopa laskea veroäyrin hintaa ensi vuonna. Vuodelle
- Granskat efter landskap går åsikterna om den framtida utvecklingen i sär rätt tydligt. I kommunerna i Kymenmedalen är förväntningarna, liksom i höstas, de dystaste i hela landet; utanför centralorterna med omnejd bedömde ungefär 2/3 av uppgiftslämnarna att utvecklingen i den egna kommunen skulle gå mot det sämre. Dessutom fanns det bara i kommunerna utanför centralorterna med omnejd i Mellersta Österbotten och Mellersta Finland fler uppgiftslämnare som väntar sig en negativ utveckling än sådana som väntade sig en positiv utveckling. I Kajanaland, på Åland och i Norra Karelen är utsikterna i centralorterna med omnejd goda, men i de övriga kommunerna är inställningen till framtiden försiktig. Utsikterna är fortfarande ljusast i Päijät-Häme och Vasa kustregion. Också inom huvudstadsregionen och i Jyväskylä- och Björneborgsregionen ser man förhoppningsfullt på framtiden. Utsikterna har förändrats mest inom Villmanstrandsregionen. På hösten uppskattade bara 30 procent av uppgiftslämnarna att utvecklingen i kommunen skulle bli bättre; nu väntade sig över 80 procent en dylik utveckling.
- Finansieringsläget inom kommunerna oroar uppgiftslämnarna mest i centra på landsbygden och i kommuner med stor primärproduktion. I stora centra har utsiktorna däremot förbättrats avsevärt sedan hösten. I utpendlingskommunerna på landsbygden är förväntningarna störst. Samarbetet kommunerna emellan löper bäst i centra på landsbygden och i kommuner med stor primärproduktion; inom dessa kommuner har förväntningarna ökat mest sedan i fjol. I stora centra oroar sig uppgiftslämnarna över arrangemangen inom vårdtjänsterna för äldre. Inom industrialiserade landsbygdskommuner löper planläggningen betydligt bättre än på andra håll i landet. I utpendlingskommuner på landsbygden anses boendeförhållandena utvecklas sämre än tidigare. Kultur- och fritidsväsendet bekymrar kommunerna mindre än tidigare i hela landet.
- På regionkommunal nivå och landskapsnivå löper samarbetet kommunerna emellan väldigt bra. Också det internationella samarbetet bedöms fungera väl. Däremot upplevs förhållandet till statsförvaltningen som problematiskt. Situationen är besvärligast i centra på landsbygden, ungefär 40 procent av uppgiftslämnarna bedömer att samarbetet med statsförvaltningen kommer att bli sämre i framtiden. Däremot förhåller sig uppgiftslämnarna betydligt positivare till samarbetet med näringslivet.
- Med undantag av de kommuner som har stor primärproduktion tror man inom kommunerna att EU-medlemskapet kommer att ha en positiv inverkan på kommunens verksamhet. Medlemskapet upplevs som viktigt med tanke på utvecklingen inom näringslivet. Nyttoeffekten väntas gälla hela landet, men ljusast ser man på utvecklingen i stora centra, industrialiserade centra och förortskommuner.
- Över 90 procent av uppgiftslämnarna väntar sig att skatteöret i kommunen är oförändrat år 1996. I industrialiserade centra och förortskommuner kan några

Teollisuuden, maatalouden ja asuntorakentamisen sekä kaupan ja palveluiden investointinäköymät seuraavalle vuodelle saldolukuina (kys. 5b).

	Syksy 1991	Kevät 1992	Syksy 1992	Kevät 1993	Syksy 1993	Kevät 1994	Syksy 1994	Kevät 1995
Teollisuus								
Suuret keskusukset	-44,3	18,1	-3,4	6,3	28,0	61,3	60,4	52,0
Teollisuuskeskusukset	-26,0	33,8	-9,4	21,9	31,7	64,6	67,8	50,9
Esikaupunkikunnat	-23,5	21,4	-12,7	3,5	16,1	48,8	59,8	51,2
Maaseutukeskusukset	-31,3	11,8	-16,1	7,3	20,7	48,2	53,9	21,1
Teollistuneet maaseutukunnat	-8,3	5,0	-6,3	-1,3	-8,3	37,3	45,4	39,2
Maaseudun pendelikunnat	-11,6	1,9	-19,7	10,1	-8,2	45,4	36,5	36,9
Alkutuotantokunnat	-24,9	0,6	-13,8	1,2	2,7	36,3	30,2	21,6
Yhteensä	-24,4	5,8	-13,3	5,3	5,6	41,2	40,5	30,5
Maatalous								
Suuret keskusukset	-52,2	-43,0	-46,3	-35,0	-30,8	-19,6	-34,2	-37,4
Teollisuuskeskusukset	-49,0	-39,6	-48,5	-35,9	-27,7	-20,2	-30,5	-41,2
Esikaupunkikunnat	-54,1	-52,4	-50,0	-49,4	-41,1	-22,0	-31,6	-34,5
Maaseutukeskusukset	-69,4	-63,2	-71,5	-54,2	-48,6	-27,2	-43,3	-30,8
Teollistuneet maaseutukunnat	-52,4	-60,5	-57,9	-45,9	-35,8	-24,8	-35,7	-30,1
Maaseudun pendelikunnat	-53,3	-59,9	-76,8	-38,1	-43,7	-23,7	-41,2	-34,5
Alkutuotantokunnat	-63,2	-60,4	-57,9	-44,5	-35,1	-18,2	-49,2	-35,3
Yhteensä	-59,9	-57,4	-60,3	-42,8	-38,7	-21,4	-42,8	-35,9
Asuntorakentaminen								
Suuret keskusukset	-2,8	23,4	-10,1	2,2	-2,1	41,0	37,2	43,5
Teollisuuskeskusukset	-18,1	22,5	-12,4	-1,8	13,2	21,5	17,8	29,6
Esikaupunkikunnat	-8,3	24,6	-5,0	23,0	8,7	56,9	36,3	51,7
Maaseutukeskusukset	-39,2	4,9	-27,1	-6,7	4,6	35,5	46,1	26,2
Teollistuneet maaseutukunnat	6,3	8,7	-16,3	8,5	15,8	52,3	58,5	33,1
Maaseudun pendelikunnat	-3,1	21,3	-15,3	5,5	3,5	30,9	46,6	37,6
Alkutuotantokunnat	-9,2	10,2	-13,2	6,6	0,1	35,5	18,7	24,1
Yhteensä	-11,8	13,0	-14,5	5,6	3,7	36,6	31,6	28,9
Kauppa ja palvelut								
Suuret keskusukset	-14,8	7,1	-18,9	0,7	-1,2	29,9	21,6	31,3
Teollisuuskeskusukset	-17,4	19,3	-29,4	-13,3	2,9	35,7	26,4	21,0
Esikaupunkikunnat	-5,6	12,4	-20,5	-8,0	-16,3	17,8	24,2	38,6
Maaseutukeskusukset	-31,0	-10,7	-36,5	-36,2	-35,3	15,9	8,1	-1,2
Teollistuneet maaseutukunnat	-38,3	-15,0	-49,1	-12,4	6,3	3,6	1,2	-3,6
Maaseudun pendelikunnat	-27,2	-11,0	-36,4	-25,8	-27,0	-0,6	7,9	3,5
Alkutuotantokunnat	-28,5	-3,7	-27,6	-10,9	-9,3	16,2	2,0	0,5
Yhteensä	-27,6	-3,0	-30,8	-13,0	-13,8	13,3	7,5	6,4

1997 veroäyriin hintaa korottaa noin joka kuudes kunta. Vuonna 1997 suurimmat korotuspaineet arvioidaan olevan alkutuotantokunnissa ja teollisuuskeskuksissa.

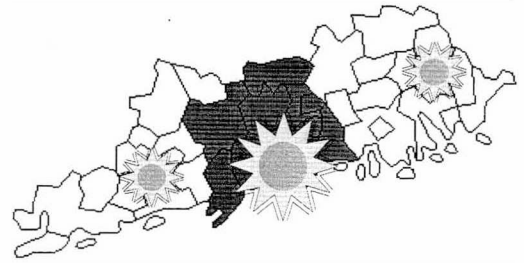
- Kuntien tulojen kehitysnäkymät ovat selvästi valoisimmat sitten kevään 1994. Yli 40 prosenttia vastaajista odottaa kunnan tulojen lisääntyvän viime vuodesta. Vielä viime syksynä samanlainen joukko arvioi tulokehityksen huonontuvan. Nopeimmin tulot kasvavat tänä vuonna esikaupunkikunnissa, suurissa keskuksissa ja teollisuuskeskuksissa. Ainoastaan alkutuotantokunnissa kuntien tulojen kasvun odotetaan jäävän hitaaksi. Ensi vuonna kuntien tulokehityksen ei uskota juurikaan muuttuvan. Tosin teollistuneissa maaseutukunnissa tulojen kasvun arvioidaan hidastuvan selvästi.
- Kuntien velkojen arvioidaan pienentyvän vuosina 1995 ja 1996. Velanottoon suhtaudutaan aikaisempaa kielteisemmin. Eniten velkojen uskotaan supistuvan alkutuotantokunnissa ja suurissa keskuksissa. Vuonna 1996 velkamäärä pienentyy jonkin verran tämän vuotuisista hitaammin. Erityisesti teollistuneissa maaseutukunnissa velan vähentymisen uskotaan lähes pysähtyvän.
- Työllisyyden odotetaan helpottavan vuosina 1995–1996. Työttömyys vähentyy selvästi koko maassa. Nopeimmin työttömyys alenee suurissa keskuksissa ja esikaupunkikunnissa. Alkutuotantokunnissa kehitysnäkymät ovat hieman muita kuntia huonommat.
- Työpaikkojen kasvun odotetaan painottuvan teollisuuden ja yksityisiin palveluihin. Myös rakentamisessa työpaikat saattavat lisääntyä tänä vuonna. Nopeinta kasvun arvioidaan olevan esikaupunkikunnissa. Sen sijaan maatalouden ja julkisten palveluiden osuus työllistäjänä supistuu. Julkiset palvelut vähentävät henkilöstöään erityisesti teollistuneissa maaseutukunnissa ja maaseutukeskuksissa.
- Investoinnit lisääntyvät tänä vuonna viime syksyisiä arvioita nopeammin. Teollisuudessa kasvun odotetaan olevan varsin ripeää. Tämän lisäksi myös asuntorakentamiseen investoidaan aikaisempaa enemmän. Sen sijaan maatalouden näkymät ovat edelleen synkät, noin 2/3 vastaajista uskoo maatalousinvestointien vähentyvän. Vuonna 1996 myös kaupan ja palveluiden investoinnit saattavat kasvaa jonkin verran teollisuuden ja asuntorakentamisen ohella.
- Tänä vuonna teollisuuden investoinnit lisääntyvät nopeimmin suurissa keskuksissa. Myös teollisuuskeskuksissa ja maaseutukeskuksissa kasvu on varsin nopeaa. Asuntorakentamiseen panostetaan eniten teollistuneissa maaseutukunnissa ja maaseudun pendelikunnissa. Vuonna 1996 investointien kasvu on selvästi nopeinta suurissa keskuksissa ja esikaupunkikunnissa, teollisuuden ja asuntorakentamisen ohella niissä panostetaan myös kauppaan ja palveluihin aikaisempaa enemmän. Myös teollisuuskeskuksissa investointitoiminta on varsin ripeää.

kommuner rent av tänkas sänka skatteöret nästa år. Ungefär var sjätte kommun kommer att höja skatteöret för år 1997. År 1997 bedöms det största höjningsbehovet gälla kommuner med stor primärproduktion och industrialiserade centra.

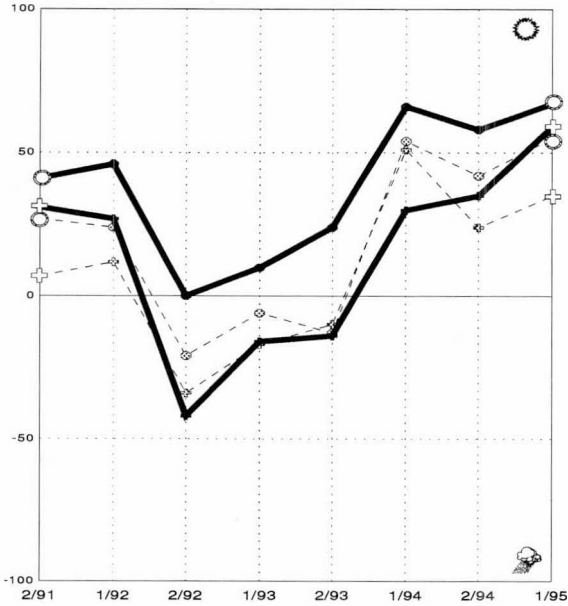
- Utsikterna för inkomstutvecklingen i kommunerna är betydligt ljusare än under våren 1994. Över 40 procent av uppgiftslämnarna väntar sig att inkomsterna skall öka från i fjol. Ännu i höstas bedömde en lika stor grupp att inkomstutvecklingen skulle vara negativ. Snabbast ökar inkomsterna i år i förortskommuner, stora centra och industrialiserade centra. Bara i kommuner med stor primärproduktion väntas inkomstökningen vara långsam. Nästa år väntas inte inkomstutvecklingen i kommunerna förändras i någon nämnvärd grad. I industrialiserade landsbygdskommuner uppskattas å andra sidan inkomstökningen bli betydligt långsammare.
- Kommunernas skuldbörda bedöms minska under åren 1995 och 1996 och inställningen till skuldupptagning har blivit negativare. Skulderna väntas minska mest i kommuner med stor primärproduktion och stora centra. År 1996 minskar skuldbördan en aning långsammare än år 1995. Speciellt i industrialiserade landsbygdskommuner antas skuldminskningen avstanna nästan helt.
- Sysselsättningsläget väntas förbättras åren 1995 - 1996. Arbetslösheten avtar betydligt i hela landet. Snabbast avtar den i stora centra och förortskommuner. I kommuner med stor primärproduktion är utsikterna något sämre än i övriga kommuner.
- Arbetsplatserna väntas öka främst inom industrin och de privata tjänsterna. Också inom byggandet kan antalet tänkas öka under detta år. Ökningen bedöms vara snabbast i förortskommuner. Däremot minskar jordbrukets och de offentliga tjänsternas insats inom sysselsättningen. Inom offentliga tjänster bantas personalen ned framför allt i industrialiserade landsbygdskommuner och centra på landsbygden.
- Investeringarna ökar i år snabbare än uppgiftslämnarna bedömde i höstas. Inom industrin väntas tillväxten vara mycket snabb. Dessutom investeras det mer än tidigare också i bostadsbyggande. Däremot är utsikterna för jordbruket ännu dystra; ungefär 2/3 av uppgiftslämnarna tror att jordbruksinvesteringarna kommer att minska. År 1996 ökar eventuellt också investeringarna i handel och tjänster en aning vid sidan av investeringarna i industri och bostadsbyggande.
- I år ökar industriinvesteringarna snabbast i stora centra. Också i industrialiserade centra och centra på landsbygden är tillväxten mycket snabb. Satsningarna på bostadsbyggande är kraftigast i industrialiserade landsbygdskommuner och utpendlingskommuner på landsbygden. År 1996 ökar investeringarna absolut snabbast i stora centra och förortskommuner där man utöver industrin och bostadsbyggandet satsar mer än tidigare på handel och tjänster. Också i industrialiserade centra är investeringsverksamheten väldigt livlig.

Uusimaa

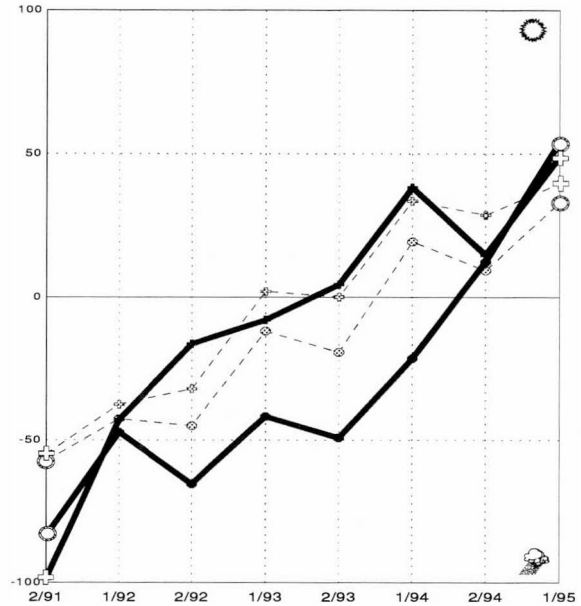
Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 9a)

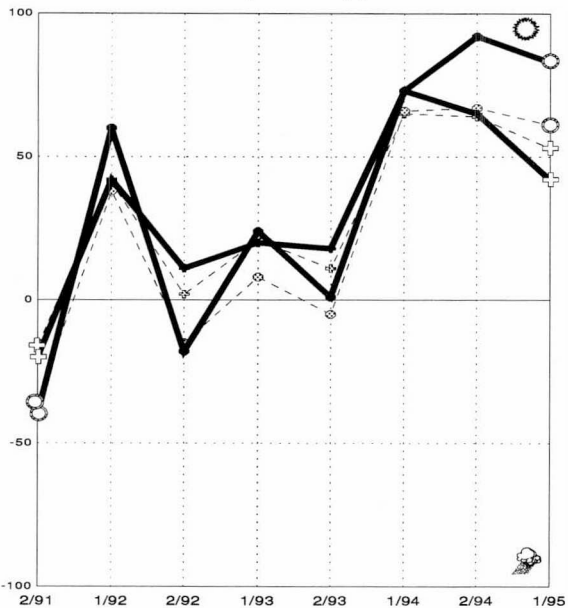
Kunnan tuleva kehitys

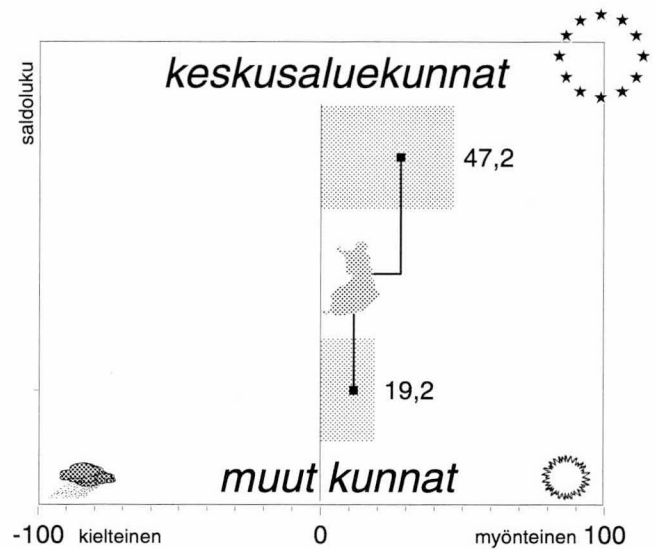
Velkamäärä

Työttömyys

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan
 ○ — keskusaluekunnat
 + — muut kunnat
koko maan
 ○ - - - keskusaluekunnat keskimäärin
 + - - - muut kunnat

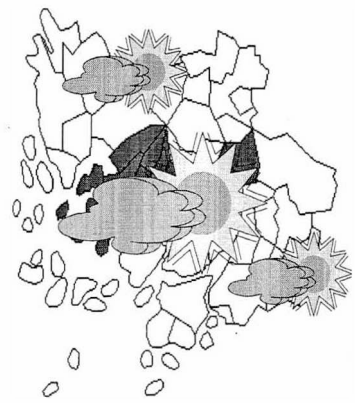
Yllä olevassa kuviossa **maakunnan keskusaluekunnat ja maakunnan muut kunnat** pylväinä ja saldolukuna ja **koko maan keskusaluekunnat ja koko maan muut kunnat** viivana pisteellä korostettuna.

Maakunnan kehitysnäkymät ovat myönteiset, toiveet ovat kasvaneet selvästi koko maakunnassa. Kuntien rahoitustilanne on parantunut, pääkaupunkiseudulla ongelmat nähdään pienimmiksi sitten syksyn 1991. Kuntien tulokehitys arvioidaan aikaisempaa paremmaksi. Velanoton tarve on pienentynyt, lisäksi veroäyrin hinnan korotuksilta vältytään useimmissa kunnissa kahden seuraavan vuoden aikana. Pääkaupunkiseudulla sosiaali- ja terveystalouden järjestäminen koetaan ongelmalliseksi. Sen sijaan elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat kohentumassa, kun taas pääkaupunkiseudun ulkopuolella näkymät ovat selvästi synkentyneet. Pääkaupunkiseudun asunto-olot huolestuttavat vastaajia. Uudenmaan kunnissa työllisyys kehittyy myönteisesti. Työpaikkojen arvioidaan lisääntyvän erityisesti teollisuudessa ja yksityisissä palveluissa. Investoinnit eivät juurikaan lisäänty tänä vuonna. Vuonna 1996 varsinkin pääkaupunkiseudulla investointien kasvu on varsin nopeaa.

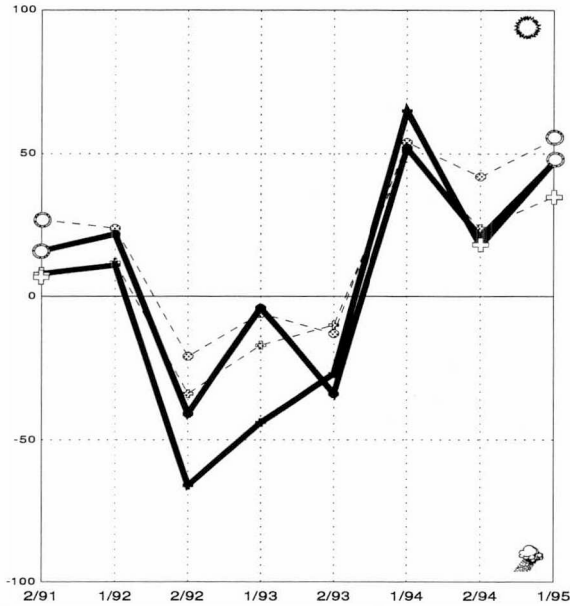
- Uudenmaan kehitysnäkymät ovat valoisat, noin 70 prosenttia vastaajista arvioi kehityksen parantuvan lähitulevaisuudessa. Toiveet ovat kasvaneet selvästi koko maakunnassa. Pääkaupunkiseudun ulkopuolella näkymät ovat paremmat kuin aikaisemmissa mittauksissa.
- Kuntien rahoitustilanne on kohentunut syksystä. Pääkaupunkiseudulla näkymät ovat paremmat kuin kevään 1994 mittauksessa. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin, näkymät ovat parantuneet koko maakunnassa. Sosiaali- ja terveystalouden järjestäminen huolestuttaa vastaajia erityisesti pääkaupunkiseudulla. Eniten vaikeuksia nähdään olevan vanhusten hoidossa. Pääkaupunkiseudulla elinkeinoelämän kehitysnäkymät ovat edelleen hyvät. Muissa kunnissa odotukset ovat synkentyneet selvästi viime syksystä, nyt yli 40 prosenttia vastaajista odottaa ongelmien lisääntyvän lähitulevaisuudessa. Pääkaupunkiseudun asumisolot huolestuttavat aikaisempaa enemmän, sen sijaan koulu- ja vapaa-ai-
katoimen näkymät ovat valoisammat kuin aikaisemmin.
- Pääkaupunkiseudulla uskotaan sekä maakunnallisen että seutukunnallisen yhteistyön kasvavan tulevaisuudessa. Tämän lisäksi kansainvälisten yhteyksien arvioidaan lisääntyvän selvästi. Muissa kunnissa yhteistyöodotukset ovat varovaisemmat. Varsinkin yhteistoimintaan valtionhallinnon kanssa suhtaudutaan epäilevästi, myös usko maakunnalliseen yhteistyöhön on vähäisempää kuin pääkaupunkiseudulla.
- Pääkaupunkiseudulla EU-jäsenyyden arvioidaan vaikuttavan myönteisesti kuntien toimintaan, mutta erityisesti sen nähdään edistävän elinkeinoelämän kehittymistä lähitulevaisuudessa. Myös pääkaupunkiseudun ulkopuolella EU-jäsenyyteen suhtaudutaan myönteisesti, joskin sen ei uskota vaikuttavan suoraan kuntien toimintaan.
- Vastaajat arvioivat Uudenmaan kuntien välttävän veroäyrin korotuksilta ensi vuonna. Muutama kunta harkitsee jopa hinnan alentamista. Myös vuonna 1997 korotukset ovat harvinaisia, pääkaupunkiseudun ulkopuolella noin viiden kunnan arvioidaan nostavan äyrin hintaa.
- Pääkaupunkiseudun kuntien tulonäkymät ovat valoisat. Runsaat 2/3 vastaajista arvioi tulojen kasvavan vuosina 1995–1996. Muissa kunnissa tulokehitys näyttää tänä vuonna varsin hyvältä, vuonna 1996 suotuisa kehitys kuitenkin hidastuu.
- Uudenmaan kuntien arvioidaan vähentävän selvästi velanottoaan vuosina 1995–1996. Näkymät ovat muuttuneet oleellisesti viime vuodesta. Tässä mittauksessa noin 75 prosenttia vastaajista odottaa velkamäärän vähentyvän tänä vuonna ja hieman harvemmat vuonna 1996.
- Uudenmaan työllisyysnäkymät ovat valoisat. Työttömyyden arvioidaan helpottavan selvästi tänä ja ensi vuonna. Pääkaupunkiseudulla toiveet ovat edelleen korkeammalla kuin muissa kunnissa.
- Työpaikkojen arvioidaan lisääntyvän erityisesti teollisuudessa ja yksityisissä palveluissa. Rakentamisen odotetaan elpyvän pääkaupunkiseudulla, minkä vuoksi rakennusalan työpaikkojen uskotaan lisääntyvän selvästi lähitulevaisuudessa. Julkisten palveluiden ja maatalouden työpaikat vähentyvät koko maakunnassa.
- Investointien ei uskota viriävän vielä tänä vuonna. Ainoastaan teollisuusinvestointien odotetaan lisääntyvän, pääkaupunkiseudulla näkymät ovat parantuneet selvästi viime syksystä. Investoinnit lisääntyvät oleellisesti vuonna 1996 erityisesti pääkaupunkiseudulla. Myös muissa kunnissa kasvun arvioidaan käynnistyvän, joskin selvästi hitaammin kuin pääkaupunkiseudulla.

Varsinais-Suomi

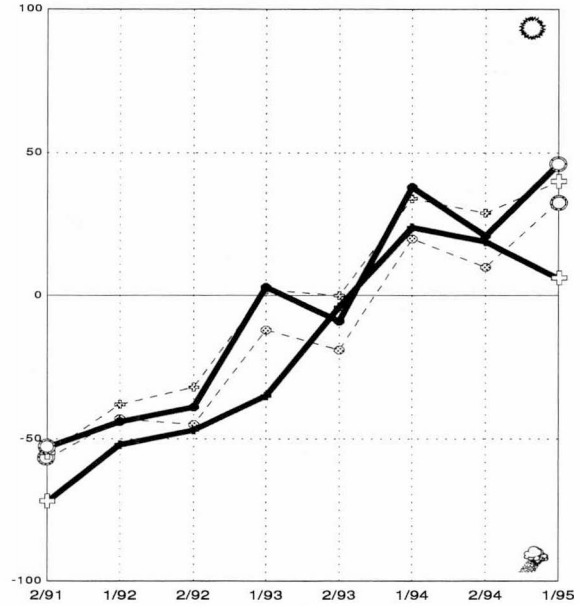
Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 9a)

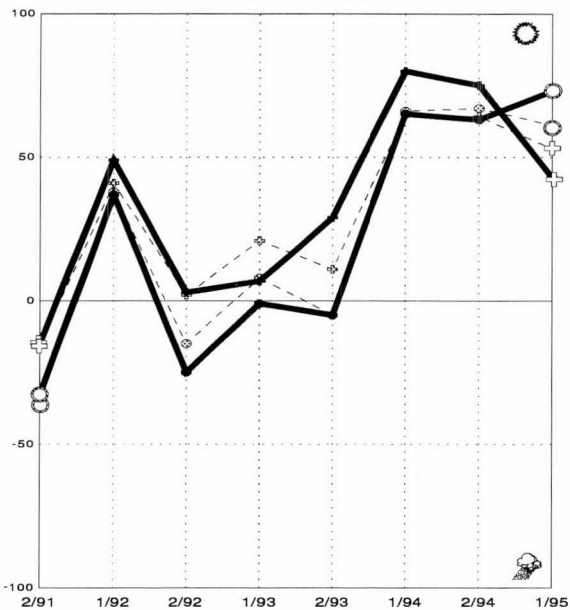
Kunnan tuleva kehitys

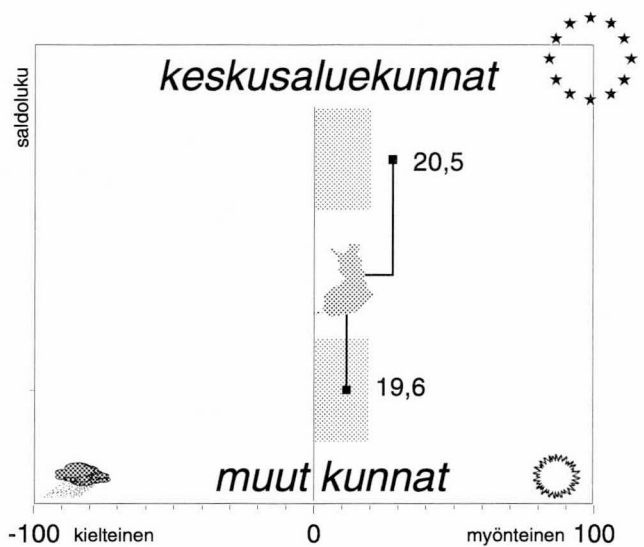
Velkamaara

Työttömyys

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan
 ○ — keskusaluekunnat
 □ — muut kunnat
koko maan
 ○ - - - keskusaluekunnat keskimäärin
 □ - - - muut kunnat

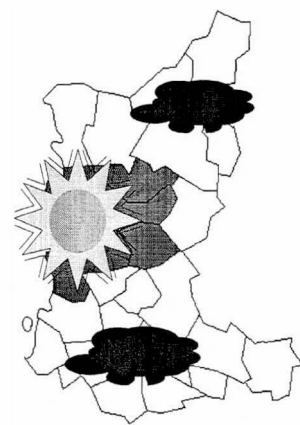
Yllä olevassa kuviossa **maakunnan keskusaluekunnat ja maakunnan muut kunnat pylväänä** ja saldolukuna ja **koko maan keskusaluekunnat ja koko maan muut kunnat viivana** pisteellä korostettuna.

Maakunnan yleiset kehitysnäkymät ovat paremmat kuin syksyllä 1994. Kuntien rahoitusongelmien arvioidaan paranevan edelleen, vaikka näkymät ovat aikaisempaa valoisimmat. Turun seudun ulkopuolella kuntien yhteistyö sujuu hyvin. Koko maakunnassa odotetaan erityisesti seutukunnallisen ja kansainvälisen yhteistyön vilkastuvan lähivuosina. Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestäminen sujuu myönteisesti koko maakunnassa. Turun seudulla elinkeinoelämän kehittämisen näkymät ovat aikaisempaa huonommat. Veroäyrin hinnan korotuspaineet lisääntyvät vuonna 1997. Kuntien tulot kasvavat tänä vuonna koko maakunnassa mutta ensi vuonna tulokehitys huonontuu varsinkin Turun seudun ulkopuolella. Kuntien velanotto vähenee erityisesti tänä vuonna. Työttömyyden odotetaan helpottavan vuosina 1995–1996. Työpaikat lisääntyvät lähinnä yksityisellä palvelusektorilla. Investoinnit käynnistyvät hiljalleen koko maakunnassa maataloutta lukuunottamatta.

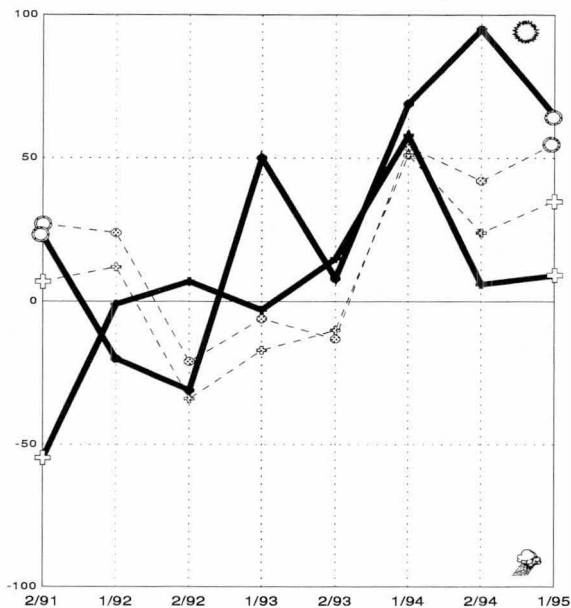
- Varsinais-Suomen kuntien kehitysnäkymät ovat parantuneet viime syksystä sekä Turun seudulla että sen ulkopuolella, noin 60 prosenttia vastaajista odottaa kuntansa kehityksen parantuvan lähitulevaisuudessa.
- Rahoitustilanne aiheuttaa eniten huolta kunnissa, tosin näkymät ovat paremmat kuin viime syksynä. Turun seudun ulkopuolella kuntien yhteistyö sujuu hyvin, yli 60 prosenttia vastaajista arvioi ongelmien vähentyvän lähitulevaisuudessa. Turun seudulla yhteistyöhön suhtaudutaan varovaisemmin. Sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestäminen aiheuttaa tällä hetkellä varsin vähän huolta koko maakunnassa. Turun seudulla elinkeinoelämän kehittämisessä on enemmän ongelmia kuin viime vuonna. Muissa kunnissa kunnallistekniikka huolestuttaa vastaajia aikaisempaa vähemmän, lisäksi koulu-, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen näkymät ovat valoisimmat kuin aikaisemmissa mittauksissa.
- Varsinais-Suomen kunnissa painotetaan yhteistyön lisäämisen merkitystä. Alueellisen ja kansainvälisen yhteistyön uskotaan lähitulevaisuudessa kasvavan. Myös elinkeinoelämän suuntaan halutaan pitää aikaisempaa enemmän yhteyksiä. Yhteistyö valtionhallinnon kanssa tuottaa vaikeuksia erityisesti Turun seudun ulkopuolissa kunnissa.
- EU-jäsenyydestä arvioidaan olevan hyötyä lähinnä elinkeinoelämän kehittämiseksi. Kunnan toimintaan jäsenyydellä ei ole yhtä paljon vaikutusta.
- Turun seudulla arvioidaan 1–2 kunnan alentavan veroäyrin hintaa ensi vuonna. Myös muissa kunnissa korotuksilta pystytään pääasiassa välttymään. Vuonna 1997 korotuspaineet ovat hieman suuremmat, arvioiden mukaan noin kymmenen kuntaa nostaa tuolloin äyrin hintaa.
- Turun seudun kuntien tulot kehittyvät myönteisesti tänä vuonna, muissa kunnissa näkemykset ovat varovaisemmat. Ensi vuonna tulokehityksen odotetaan heikentyvän keskusseudun ulkopuolisissa kunnissa. Lisäksi Turun seudulla kuntien tulot kasvavat hitaasti.
- Kunnat ottavat aikaisempaa vähemmän velkaa, yli puolet vastaajista odottaa velanoton supistuvan vuonna 1995. Turun seudun kunnissa velkaa pienennetään selvästi myös ensi vuonna, sen sijaan muissa kunnissa velkojen ei uskota juurikaan vähentyvän.
- Työllisyysnäkymät ovat valoisat. Työttömyyden uskotaan vähentyvän koko maakunnassa, nopeammin kuitenkin Turun seudulla. Keskusseudun ulkopuolisissa kunnissa näkemykset tulevan vuoden kehityksestä ovat viime syksyistä varovaisemmat.
- Lähivuosina työpaikkojen arvioidaan lisääntyvän selvimmin yksityisissä palveluissa. Teollisuudessa ja rakentamisessa kasvuvauhti jää hieman hitaammaksi. Turun seudun ulkopuolella julkisten palveluiden työpaikkojen odotetaan vähentyvän nopeasti. Myös maatalouden työpaikkakehitys näyttää synkältä.
- Investoinnit viriävät hitaasti jo tämän vuoden aikana. Suurinta kasvu on teollisuudessa, mutta myös asuntorakentamisen investoinnit kasvavat. Turun seudun ulkopuolella investoinnit lisääntyvät jonkin verran keskusseutuja nopeammin. Vuonna 1996 teollisuuden investoinnit lisääntyvät tasaisesti koko maakunnassa. Asuntorakentaminen kiihtyy erityisesti Turun seudulla. Näiden lisäksi kaupan ja palveluiden investoinnit saattavat hieman lisääntyä koko maakunnassa. Maatalouden investointikehitys jää edelleen heikoksi.

Satakunta

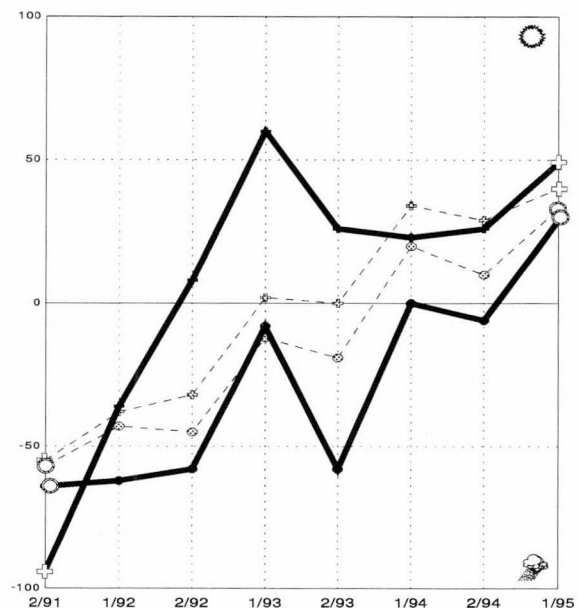
Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 9a)

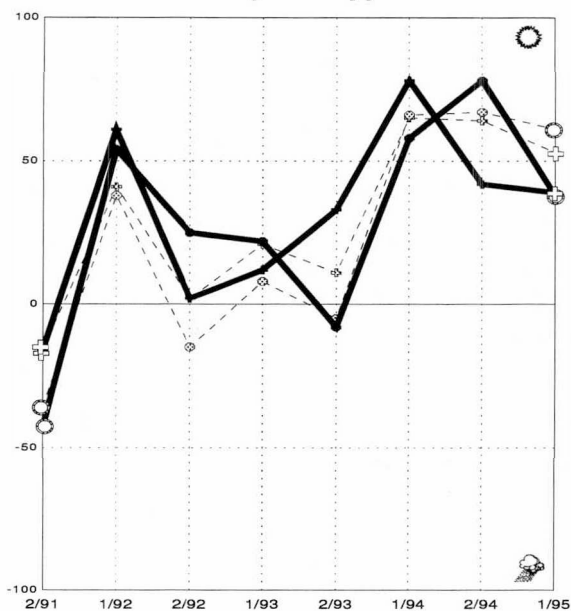
Kunnan tuleva kehitys

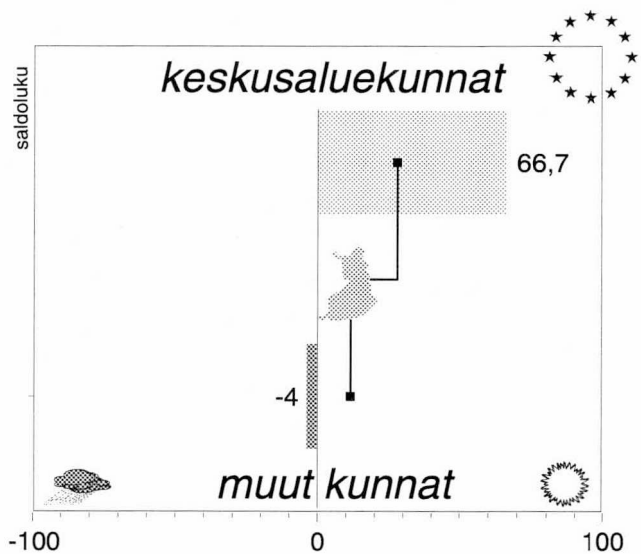
Velkamäärä

Työttömyys

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan
 ○ — keskusaluekunnat
 □ — muut kunnat
koko maan
 ○ - - - keskusaluekunnat keskimäärin
 □ - - - muut kunnat

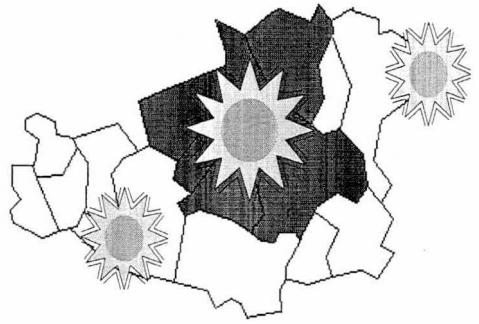
Yllä olevassa kuviossa **maakunnan keskusaluekunnat ja maakunnan muut kunnat pylväinä** ja saldolukuna ja **koko maan keskusaluekunnat ja koko maan muut kunnat viivana** pisteellä korostettuna.

Porin seudun kuntien yleiset kehitysnäkymät ovat edelleen valoisammat kuin muualla Satakunnassa. Porin seudun ulkopuolella kuntien rahoitusnäkymät ovat hieman aikaisempaa paremmat, joskin ongelmia arvioidaan olevan runsaasti koko maakunnassa. Porin seudulla ovat sosiaali- ja terveystalouden ongelmat lisääntyneet viime vuodesta. Alueellisen yhteistyön odotetaan kasvavan lähivuosina, Porin seudulla myös kansainvälisten yhteyksien arvioidaan lisääntyvän. Porin seudulla uskotaan muita kuntia enemmän EU-jäsenyyden vaikuttavan myönteisesti kunnan omaan toimintaan mutta erityisesti elinkeinoelämän kehittämiseen. Veroäyrin hinta pysyy ensi vuonna ennallaan suurimmassa osassa kuntia, korotuspaineet kasvavat jonkin verran vuonna 1997. Porin seudulla kuntien tulot kehittyvät hyvin lähivuosina, muissa kunnissa näkymät ovat huonommat. Kuntien velat vähenevät vuosina 1995–1996. Työttömyys vähentyy Satakunnassa hitaammin kuin useimmissa muissa maakunnissa. Porin seudulla työpaikkojen odotetaan kasvavan teollisuudessa, rakentamisessa ja yksityisissä palveluissa. Investoinnit viriävät Porin seudulla, muissa kunnissa odotukset ovat varovaisemmat.

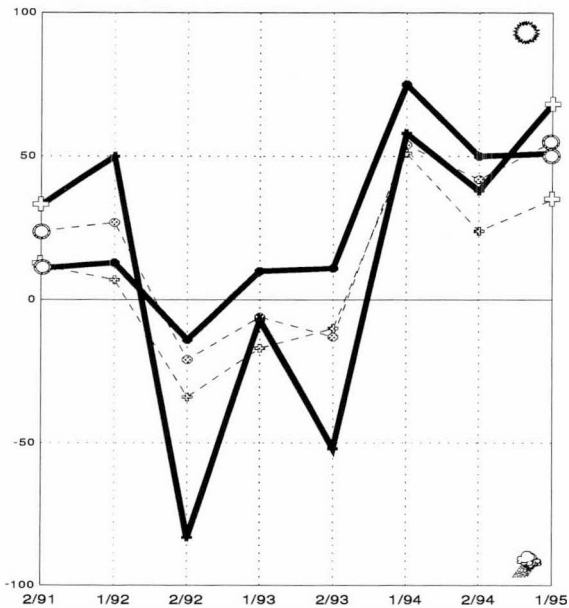
- Näkemykset kunnan tulevasta kehityksestä poikkeavat maakunnan sisällä. Porin seudulla näkymät ovat valoisat, yli 70 prosenttia vastaajista arvioi kehityksen parantuvan. Muissa kunnissa toiveet ovat selvästi vähäisemmät.
- Kuntien rahoitustilanne huolettaa vastaajia Satakunnassa, tosin Porin seudun ulkopuolella näkymät ovat hieman parantuneet viime syksystä. Kuntien yhteistyönäkymät ovat varsin hyvät, tosin yhteistyön sujumiseen suhtaudutaan hieman varovaisemmin kuin useimmissa muissa maakunnissa. Porin seudulla sosiaali- ja terveystalouden ongelmat ovat lisääntyneet viime vuodesta. Ympäristöasiat huolettavat edelleen Porin seudun ulkopuolella. Myös elinkeinoelämän kehittämässä nähdään ongelmien lisääntyvän.
- Alueellisen yhteistyön merkitys kasvaa lähitulevaisuudessa. Maakunnallisen ja seutukunnallisen yhteistyön lisääntymisen ohella erityisesti Porin seudulla uskotaan myös kansainvälisten yhteyksien kasvuun. Porin seudun kunnissa yhteydet elinkeinoelämän suuntaan lisääntyvät tulevaisuudessa.
- Porin seudulla EU-jäsenyyden arvioidaan vaikuttavan myönteisesti kunnan omaan toimintaan, mutta erityisen suuri vaikutus sillä on elinkeinoelämän kehittämiseen. Muissa kunnissa jäsenyyden merkitys näyttää jäävän selvästi vähäisemmäksi.
- Porin seudun ulkopuolella veroäyrin hinta aiotaan pitää nykyisellään vuonna 1996. Keskusseudulla 1–2 kuntaa saattaa nostaa äyrin hintaa. Vuonna 1997 korotuspaineet ovat suuremmat koko maakunnassa. Vastaa- jien arvioiden mukaan joka viidennessä alueen kunnissa nostetaan veroäyrin hintaa.
- Porin seudun kuntien tulonäkymät ovat hyvin myönteiset. Lähes 80 prosenttia vastaajista odottaa veroäyrin määrän lisääntyvän jo kuluvana vuonna, lisäksi kasvun arvioidaan jatkuvan ripeänä myös vuonna 1996. Keskusseudun ulkopuolisissa kunnissa näkymät ovat huonommat. Tänä vuonna tulojen arvioidaan kehittyvän vielä varsin myönteisesti, mutta ensi vuonna kasvu pysähtyy.
- Kuntien velat vähenevät vuosina 1995–1996. Porin seudun kunnissa lasku hidastuu jonkin verran ensi vuoden aikana. Muissa kunnissa velkamäärä pienentyy aikaisempaa selvästi nopeammin.
- Työttömyyden arvioidaan helpottuvan vuosina 1995–1996. Tosin vähentyminen näyttää olevan hitaampaa kuin useimmissa muissa maakunnissa. Kehitysnäkymät ovat samanlaiset Porin seudulla ja sen ulkopuolella.
- Rakentamisen, teollisuuden ja yksityisten palveluiden työpaikat lisääntyvät varsin nopeasti Porin seudulla. Muissa kunnissa näkemykset ovat varovaisemmat. Rakentamisen työpaikat saattavat jopa vähentyä. Julkisten palveluiden ja maatalouden osalta vähennys on koko maakunnassa varsin suuri.
- Investoinnit viriävät vähitellen Porin seudulla. Teollisuuden ja asuntorakentamisen ohella myös kaupan ja palveluiden investointien uskotaan lisääntyvän tänä vuonna. Muissa kunnissa odotukset ovat hieman varovaisemmat. Vuonna 1996 investointien kasvu nopeutuu nimenomaan Porin seudulla. Varsinkin teollisuuden ja asuntorakentamiseen investoidaan entistä enemmän. Muissa kunnissa ei ole kasvuodotuksia.

Häme

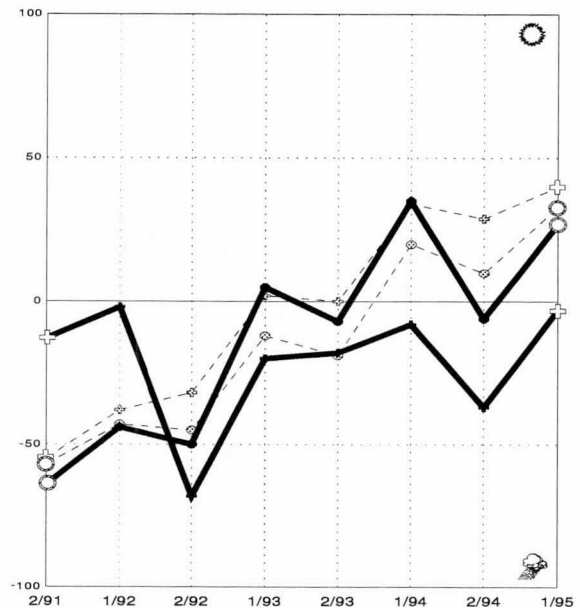
Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 9a)

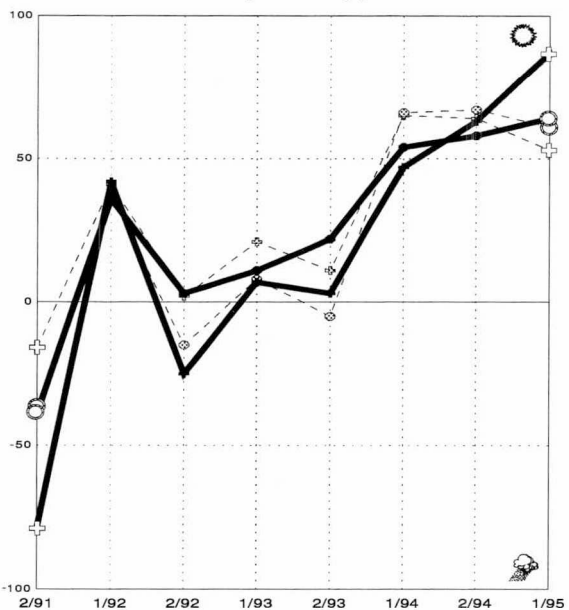
Kunnan tuleva kehitys

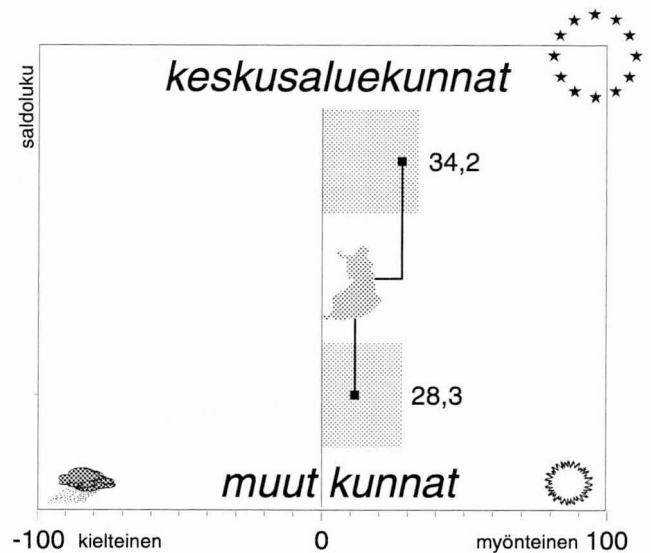
Velkamäärä

Työttömyys

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan
 ○ — keskusaluekunnat
 ⊕ — muut kunnat
koko maan
 ○ - - - keskusaluekunnat keskimäärin
 ⊕ - - - muut kunnat

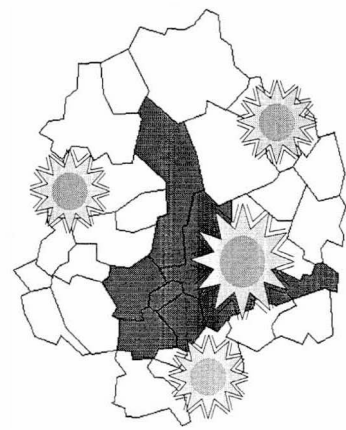
Yllä olevassa kuviossa **maakunnan keskusaluekunnat ja maakunnan muut kunnat pylväinä** ja saldolukuna ja **koko maan keskusaluekunnat ja koko maan muut kunnat viivana** pisteellä korostettuna.

Maakunnan yleiset kehitysnäkymät ovat edelleen maan parhaimpia. Hämeenlinnan seudun ulkopuolella toiveet ovat kasvaneet syksystä. Kuntien rahoitusnäkymät ovat parantuneet. Kuntien yhteistyö sujuu huomattavasti paremmin kuin muissa maakunnissa. Lähivuosina kuitenkin seutukunnallisen yhteistoiminnan uskotaan lisääntyvän. Elinkeinoelämän kehittämisen näkymät ovat valoisat koko maakunnassa. EU-jäsenyyden arvioidaan vaikuttavan myönteisesti kunnan omaan toimintaan ja erityisesti elinkeinoelämän kehittämiseen. Kuntien odotetaan pitävän veroäyrin hinnan ennallaan vuosina 1996–1997. Kuntien tulokehitys parantuu koko maakunnassa. Kuntien velanotto pienentyy tänä vuonna, Hämeenlinnan seudun ulkopuolella velkamäärän odotetaan kuitenkin kasvavan vuonna 1996. Työttömyyden arvioidaan helpottavan vuosina 1995–1996. Teollisuuteen ja yksityisiin palveluihin tulee lisää työpaikkoja koko maakunnassa, lisäksi rakentamisen työpaikkojen uskotaan lisääntyvän nopeasti Hämeenlinnan seudulla. Investointien odotetaan käynnistyvän vasta ensi vuonna, eniten investoidaan asuntorakentamiseen.

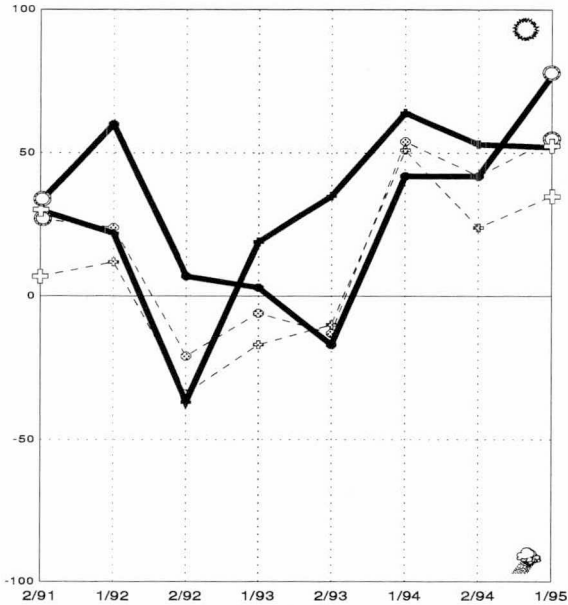
- Hämeen kehitysnäkymät ovat edelleen maan parhaimpia. Hämeenlinnan seudun ulkopuolella toiveet ovat kasvaneet viime syksystä, tässä mittauksessa noin runsaat 2/3 vastaajista näkee kuntansa kehityksen kohenneen.
- Hämeen kuntien rahoitusnäkymät ovat paremmat kuin viime syksynä, tosin rahoituksen järjestämisessä nähdään edelleen runsaasti ongelmia koko maakunnassa. Hämeessä kuntien yhteistyöhön suhtaudutaan varovaisemmin kuin muissa maakunnissa, näkymät ovat huonontuneet koko ajan vuodesta 1993. Ympäristöasiat huolestuttavat aikaisempaa enemmän Hämeenlinnan seudulla. Elinkeinoelämän kehittämisen näkymät ovat valoisat koko maakunnassa. Koulutoimen ongelmat ovat selvästi vähentymässä Hämeenlinnan seudun ulkopuolisissa kunnissa, sen sijaan kulttuuritoimen tilanne on edelleen varsin huono.
- Hämeenlinnan seudun ulkopuolella kaikki vastaajat arvioivat seutukunnallisen yhteistyön lisääntyvän tulevaisuudessa. Keskusseudulla näkemykset ovat samansuuntaiset. Myös maakunnallisen ja kansainvälisen yhteistyön merkityksen uskotaan kasvavan. Useimmista muista maakunnista poiketen Hämeenlinnan seudulla arvioidaan yhteistyön lisääntyvän myös valtionhallinnon suuntaan, mutta erityisesti yhteyksien elinkeinoelämään pidetään tärkeinä.
- Kunnat arvioivat EU-jäsenyyden vaikuttavan lähitulevaisuudessa myös kunnan omaan toimintaan. Enemmän jäsenyys tulee kuitenkin näkymään elinkeinoelämässä. Varsinkin Hämeenlinnan seudun ulkopuolella EU-jäsenyyden odotetaan vaikuttavan nopeasti elinkeinoelämän kehittämiseen.
- Yksikään vastaajista ei usko kuntansa veroäyrin muuttuvan ensi vuonna. Korotuspaineiden ei uskota lisääntyvän vielä seuraavanakaan vuonna.
- Hämeen kuntien tulokehitys näyttää oleellisesti paremmalta kuin muutamana aikaisempana vuonna. Vielä viime syksynä enemmistö vastaajista uskoi tulojen kehityksen huonontuvan tänä vuonna. Tässä mittauksessa varsinkin Hämeenlinnan seudun kunnissa näkymät ovat valoisat. Vuonna 1996 myös muissa kunnissa tulojen uskotaan lisääntyvän nopeasti.
- Hämeen kuntien velkamäärä vähentyy selvästi tänä vuonna. Näkemykset ovat samanlaiset Hämeenlinnan seudulla ja sen ulkopuolella. Ensi vuonna tilanteen odotetaan muuttuvan oleellisesti varsinkin Hämeenlinnan seudun ulkopuolella. Useissa kunnissa velkaa joudutaan ottamaan lisää. Keskusseudun kunnissa velkamäärän odotetaan vielä pienentyvän.
- Hämeen työllisyysnäkymät ovat aikaisempia mittauksia valoisammat. Työttömyys helpottaa selvästi jo tänä vuonna, mutta varsinkin Hämeenlinnan seudun ulkopuolella kehityksen arvioidaan nopeutuvan vuonna 1996.
- Rakentamisen työpaikkojen odotetaan tänä vuonna lisääntyvän nopeasti Hämeenlinnan seudulla. Teollisuuden ja yksityisiin palveluihin tulee lisää työpaikkoja koko maakunnassa. Julkisten palveluiden työpaikat vähenevät erityisesti Hämeenlinnan seudulla.
- Teollisuutta lukuunottamatta investointien ei odoteta juurikaan lisääntyvän tänä vuonna. Maatalouden osalta kehitysnäkymät ovat synkät, investointien arvioidaan vähentyvän viime vuotista nopeammin. Vuosi 1996 näyttää selvästi myönteisemmältä. Asuntorakentamisen investointien odotetaan lisääntyvän eniten. Varsinkin Hämeenlinnan seudulla kasvun uskotaan olevan nopeaa. Myös teollisuuteen panostetaan aikaisempaa enemmän koko maakunnassa. Näiden lisäksi kaupan ja palveluiden aloilla on pieniä kasvuodotuksia.

Pirkanmaa

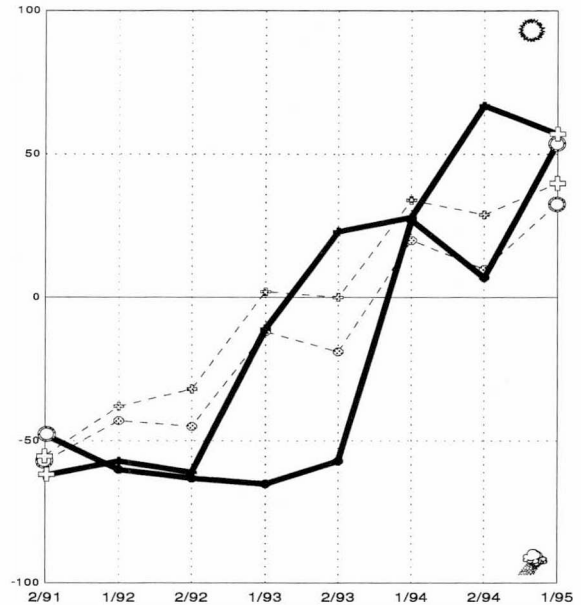
Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 9a)

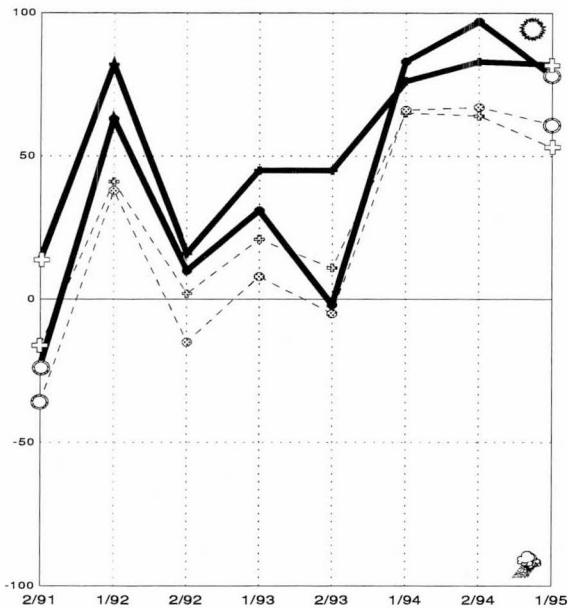
Kunnan tuleva kehitys

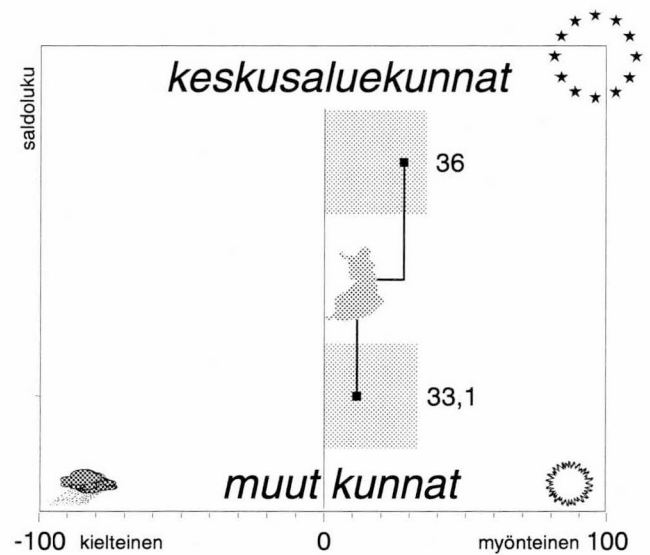
Velkamäärä

Työttömyys

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan
 ○ — keskusaluekunnat
 ⊕ — muut kunnat
koko maan
 ○ - - - keskusaluekunnat keskimäärin
 ⊕ - - - muut kunnat

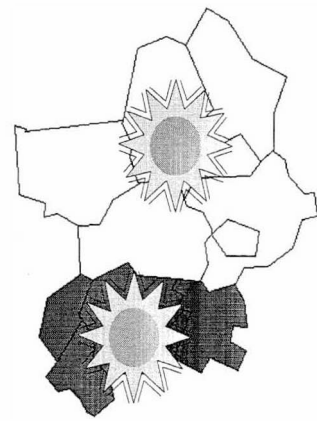
Yllä olevassa kuviossa **maakunnan keskusaluekunnat ja maakunnan muut kunnat pylväinä** ja **saldolukuna ja koko maan keskusaluekunnat ja koko maan muut kunnat viivana** pisteellä korostettuna.

Kuntien yleiset kehitysnäkymät ovat parhaimpia koko maassa, noin 70 prosenttia vastaajista arvioi kehityksen parantuvan. Pirkanmaalla kuntien rahoitusvaikeudet nähdään pienemmiksi kuin useimmissa muissa maakunnissa. Tampereen seudulla elinkeinoelämän kehittäminen sujuu aikaisempaa huonommin. EU-jäsenyyden arvioidaan vaikuttavan myönteisesti elinkeinoelämän kehittämiseen koko maakunnassa. Kuntien veroäyrin hinta pysyy ennallaan vuosina 1996–1997. Kuntien velat vähenevät nopeasti tänä ja ensi vuonna. Kuntien tulokehitys arvioidaan myönteiseksi koko maakunnassa. Pirkanmaan työllisyysnäkymät ovat parhaimmat koko maassa. Työpaikat lisääntyvät erityisesti teollisuudessa ja yksityisissä palveluissa. Myös maakunnan investointikehitys on maan parhaimpia. Maataloutta lukuunottamatta investointien odotetaan viriävän jo tänä vuonna.

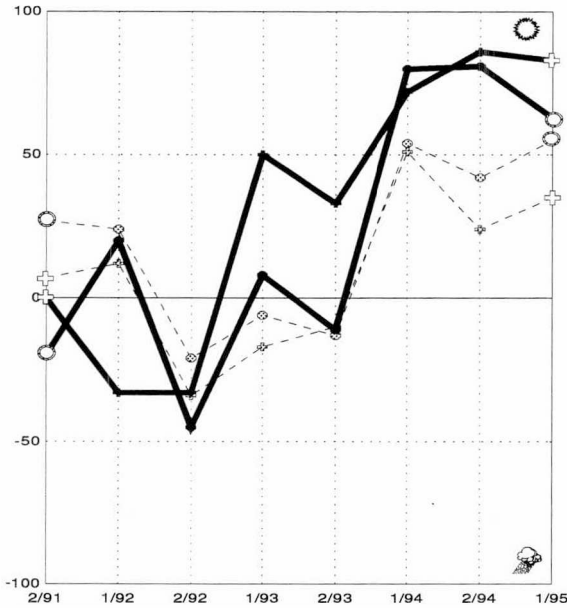
- Pirkanmaan kuntien kehitysnäkymät ovat valoisat. Noin 70 prosenttia vastaajista arvioi kehityksen parantuvan lähitulevaisuudessa. Tampereen seudulla odotukset ovat toiveikkaammat kuin aikaisemmissa mittauksissa.
- Rahoitusongelmat huolestuttavat Pirkanmaan kuntia vähemmän kuin useimmissa muissa maakunnissa. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin. Tampereen seudulla arvioidaan päivähoitopalveluiden järjestämisen olevan entistä vaikeampaa. Tampereen seudulla elinkeinoelämän kehittämisedellytysten arvioidaan heikentyneen viime vuodesta. Toisaalta koulutoimen ongelmien odotetaan vähentyvän selvästi.
- Kunnissa arvioidaan seutukunnallisen ja maakunnallisen yhteistyön tiivistyvän lähitulevaisuudessa. Myös kansainväliset yhteydet lisääntyvät. Tampereen seudulla yhteistoiminta elinkeinoelämän kanssa kasvaa. Sen sijaan yhteistyöhön valtionhallinnon kanssa suhtaudutaan epäilevästi.
- EU-jäsenyyden odotetaan vaikuttavan suuresti elinkeinoelämän kehittämiseen koko maakunnassa. Tämän lisäksi vastaajat arvioivat jäsenyyden vaikuttavan varsin paljon myös kunnan omaan toimintaan.
- Kunnat eivät juurikaan aio nostaa veroäyrin hintaa vuosina 1996–1997. Tampereen seudulla 2–3 kuntaa saattaa jopa laskea äyrin hintaa ensi vuonna.
- Kuntien tulokehityksen odotetaan parantuvan selvästi viime vuodesta. Yli puolet vastaajista näkee kuntansa tulojen lisääntyvän tänä vuonna, vielä viime syksynä enemmistö vastaajista tulojen vähenevän. Ensi vuonna tilanteen arvioidaan edelleen parantuvan. Tampereen seudun kunnissa tulokehityksen arvioidaan olevan hieman muita kuntia paremman.
- Tampereen seudun kunnissa näkemykset velanotosta ovat muuttuneet oleellisesti viime syksystä. Tuolloin vain viidennes vastaajista arvioi velkojen vähentyvän, nyt vastaavaa odottaa jo 83 prosenttia vastaajista. Myös keskusseudun ulkopuolisissa kunnissa velanottoa vähennetään rajusti. Näkemykset ovat samansuuntaiset tästä ja ensi vuodesta.
- Pirkanmaan työllisyysnäkymät ovat parhaimmat koko maassa. Yli 2/3 vastaajista arvioi työttömyyden pienentyvän tänä vuonna, lisäksi lähes 90 prosenttia uskoo vähentymisen jatkuvan vuonna 1996. Näkemykset ovat samanlaiset Tampereen seudulla ja sen ulkopuolella.
- Työpaikkojen lisääntymisen arvioidaan olevan nopeinta teollisuudessa sekä yksityisissä palveluissa. Teollisuustyöpaikkojen odotetaan kasvavan erityisesti Tampereen seudun ulkopuolella. Julkisissa palveluissa ja maataloudessa työpaikat vähentyvät selvästi.
- Pirkanmaalla investointikehitys on maan parhaimpia. Maataloutta lukuunottamatta investointien odotetaan viriävän jo tänä vuonna. Tampereen seudun ulkopuolella tilanne nähdään hieman keskusseutuja myönteisemmäksi. Kehityksen uskotaan jatkuvan hyvänä myös ensi vuonna. Investointien kasvu saattaa olla tämän vuotustakin nopeampaa.

Päijät-Häme

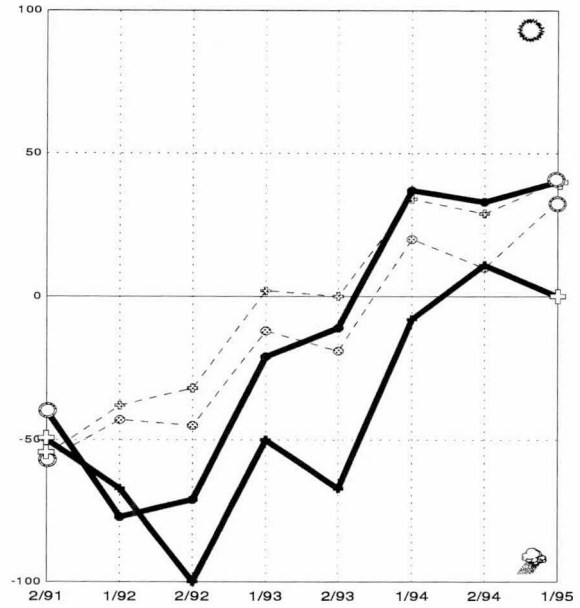
Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 9a)

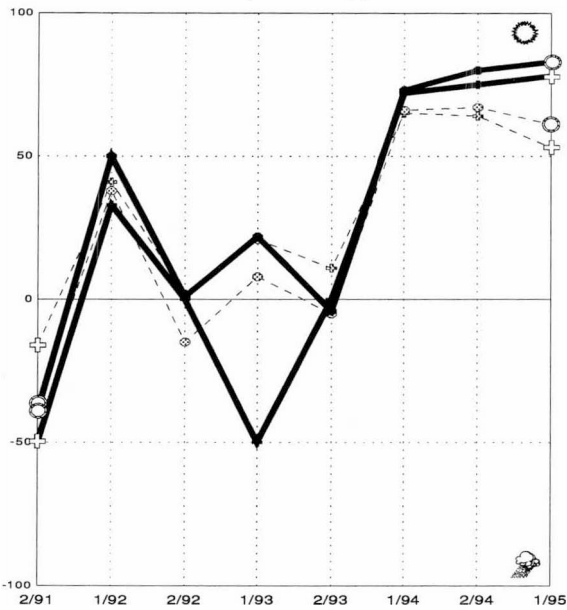
Kunnan tuleva kehitys

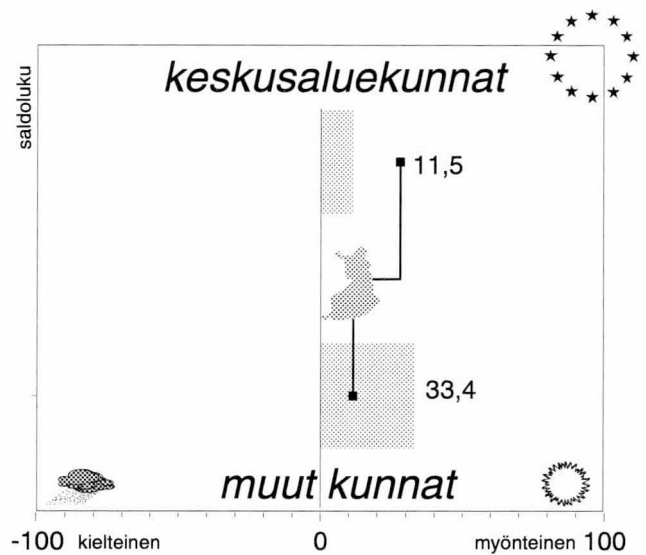
Velkamäärä

Työttömyys

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan
 ○ — keskusaluekunnat
 ⊕ — muut kunnat
koko maan
 ○ - - - keskusaluekunnat keskimäärin
 ⊕ - - - muut kunnat

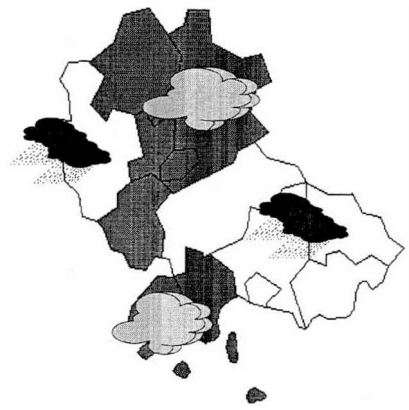
Yllä olevassa kuviossa **maakunnan keskusaluekunnat** ja **maakunnan muut kunnat pylväinä** ja **saldolukuna** ja **koko maan keskusaluekunnat** ja **koko maan muut kunnat viivana** pisteellä korostettuna.

Maakunnan yleiset kehitysnäkymät ovat Vaasan rannikkoseudun ohella maan parhaimmat. Lahden seudun ulkopuolella elinkeinoelämän kehittämisenäkymät ovat valoisimmat koko maassa. Sen sijaan kuntien rahoitustilanne on huonontunut viime syksystä. Lahden seudulla kuntien yhteistyö sujuu aikaisempaa huonommin. Tästä huolimatta kunnissa odotetaan seutukunnallisen ja maakunnallisen yhteistoiminnan lisääntyvän lähivuosina. Lahden seudulla EU-jäsenyyden vaikutuksiin suhtaudutaan myönteisesti. Veroäyrin hinnan korotuspaineet arvioidaan vähäisiksi kahden seuraavan vuoden aikana. Kuntien tulot lisääntyvät ja velanotto vähentyy tänä ja ensi vuonna. Päijät-Hämeen työllisyysnäkymät ovat valoisat, työttömyyden arvioidaan vähentyvän nopeasti koko maakunnassa. Työpaikat lisääntyvät erityisesti teollisuudessa ja rakentamisessa, Lahden seudulla myös yksityisissä palveluissa. Teollisuusinvestoinnit kasvavat tänä vuonna koko maakunnassa, muutoin kasvuodotuksia ei ole. Ensi vuonna investointien uskotaan vieriävän varsin nopeasti maataloutta lukuunottamatta.

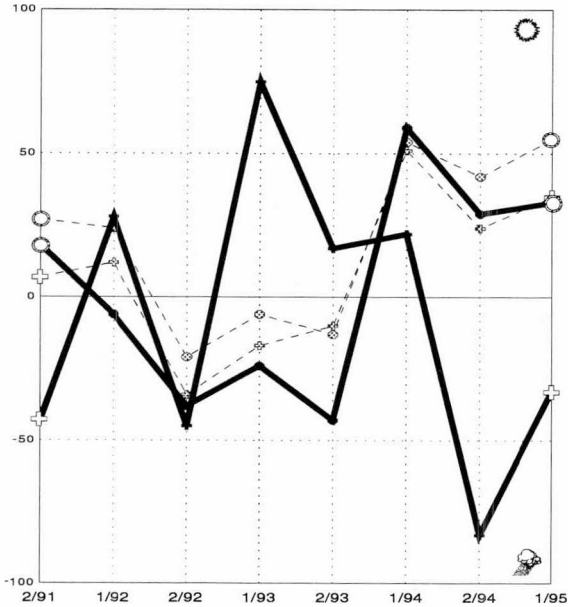
- Päijät-Hämeen kehitysnäkymät ovat Vaasan rannikkoseudun ohella maan valoisimmat. Yli 80 prosenttia vastaajista arvioi kehityksen parantuvan. Vaasan seudulla odotukset ovat hieman varovaisemmat kuin viime syksynä.
- Lahden seudun ulkopuolella kuntien rahoitustilanteen arvioidaan heikentyvän lähitulevaisuudessa, näkymät ovat huonontuneet viime syksystä. Odotukset kuntien yhteistyön sujumisesta ovat muuttuneet aikaisemmista mittauksista. Lahden seudulla yhteistyönäkymät ovat heikentyneet selvästi viime vuodesta. Sen sijaan muissa kunnissa luottamus yhteistyöhön on lisääntynyt. Lahden seudun ulkopuolella vanhusten hoidon ongelmien odotetaan olevan poistumassa. Lahden seudulla terveydenhoidon järjestäminen huolestuttaa aikaisempaa enemmän, myös ympäristöongelmien arvioidaan lisääntyvän tulevaisuudessa. Keskuseudun ulkopuolella elinkeinoelämän kehittämisenäkymät ovat maan parhaat, Lahden seudullakin toiveet ovat lisääntyneet viime syksystä. Kulttuuritoimen ongelmien arvioidaan vähentyvän tulevaisuudessa, näkymät ovat parantuneet kaikissa mittauksissa syksystä 1992. Myös vapaa-ajan kysymykset askarruttavat aikaisempaa vähemmän koko maakunnassa.
- Kunnissa odotetaan seutukunnallisen ja maakunnallisen yhteistyön lisääntyvän tulevaisuudessa. Myös kansainvälisten yhteyksien odotetaan kasvavan koko maakunnassa. Yhteistyö valtionhallinnon kanssa vähentyy.
- Lahden seudulla EU-jäsenyyden arvioidaan vaikuttavan myönteisesti sekä kunnan omaan toimintaan että alueen elinkeinoelämään. Muissa kunnissa näkemykset ovat selvästi laimeammat.
- Veroäyrin hinnan korotuspaineet nähdään vähäisiksi kahden seuraavan vuoden aikana. Kaikki vastaajat arvioivat kuntansa äyrin hinnan pysyvän ensi vuonna nykyisellä tasollaan. Korotuksilta saatetaan välttyä myös vuonna 1997.
- Kuntien tulonäkymät ovat parantuneet oleellisesti viime vuodesta. Syksyllä lähes puolet vastaajista arvioi tulojen pienentyvän edellisvuoteen verrattuna, nyt lähes 60 prosenttia uskoo tulokehityksen parantuvan. Lahden seudulla toiveet ovat muita kuntia korkeammalla. Ensi vuonna tulojen kasvun odotetaan jatkuvan nopeana erityisesti Lahden seudun kunnissa.
- Lahden seudun kunnissa velanoton odotetaan vähentyvän tänä ja ensi vuonna. Näkemykset eivät ole muuttuneet viime syksystä. Sen sijaan muissa kunnissa velkamäärä ei laske tänä vuonna niin nopeasti kuin syksyllä arvioitiin. Näkemykset ensi vuodesta vaihtelevat, kolmannes vastaajista arvioi velanoton vähentyvän ja kolmannes lisääntyvän.
- Päijät-Hämeen työllisyysnäkymät ovat Pirkanmaan ohella maan parhaat. Varsinkin Lahden seudulla työttömyyden odotetaan helpottavan nopeasti tänä ja ensi vuonna. Myös muissa kunnissa työttömyys pienentyy molempina vuosina, tosin vuonna 1996 lasku on selvästi tämän vuotuista nopeampaa.
- Lahden seudulla työpaikkojen lisäys kohdistuu erityisesti yksityisiin palveluihin. Muissa kunnissa odotukset ovat tältä osin pienemmät. Teollisuudessa ja rakentamisessa on kasvuodotuksia sekä Lahden seudulla että sen ulkopuolella. Julkisten palveluiden ja maatalouden työpaikkojen uskotaan vähentyvän selvästi koko maakunnassa.
- Päijät-Hämeessä ei arvioida olevan edellytyksiä investointien nopeaan kasvuun. Teollisuusinvestoinnit lisääntyvät tänä vuonna koko maakunnassa, muilla aloilla kasvua ei juurikaan odoteta. Tosin kaupan ja palveluiden investoinnit saattavat kasvaa jonkin verran Lahden seudulla. Vuoden 1996 näkymät ovat oleellisesti paremmat. Maataloutta lukuunottamatta investointien odotetaan kasvavan varsin nopeasti. Suurinta kasvu on teollisuudessa ja asuntorakentamisessa, mutta myös kaupan ja palveluiden investointien arvioidaan lisääntyvän koko maakunnassa.

Kymenlaakso

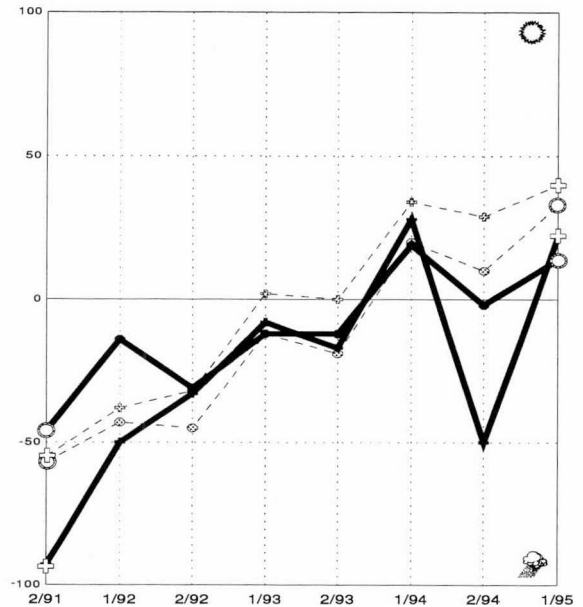
Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 9a)

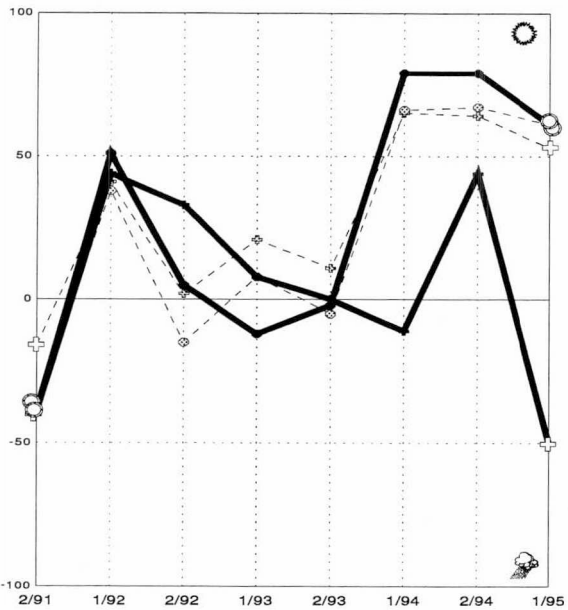
Kunnan tuleva kehitys

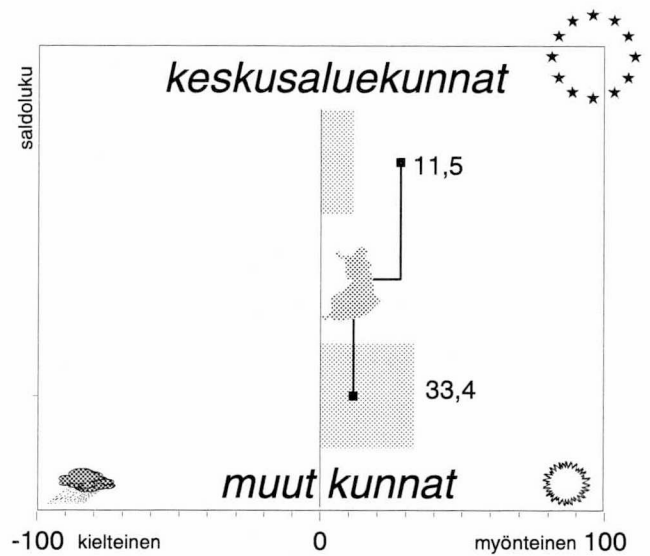
Velkamäärä

Työttömyys

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan
 ○ — keskusaluekunnat
 □ — muut kunnat
koko maan
 ○ - - - keskusaluekunnat keskimäärin
 □ - - - muut kunnat

Yllä olevassa kuviossa **maakunnan keskusaluekunnat ja maakunnan muut kunnat pylväänä** ja saldolukuna ja **koko maan keskusaluekunnat ja koko maan muut kunnat viivana** pisteellä korostettuna.

Maakunnan yleiset kehitysnäkymät ovat huonoimmat koko maassa. Kuntien rahoitustilanne arvioidaan erittäin vaikeaksi. Elinkeinoelämän kehittämismahdollisuudet ovat edelleen heikot koko maakunnassa. Keskusseutujen ulkopuolella kuntien yhteistyön arvioidaan sujuvan erittäin hyvin, varsinkin seutukunnallisen ja kansainvälisen yhteistoiminnan arvioidaan kasvavan lähivuosina. Ensi vuonna veroäyrin hinnan arvioidaan pysyvän ennallaan, sen sijaan vuonna 1997 korotuspaineiden uskotaan kasvavan. Keskusseutujen ulkopuolella kuntien tulokehitys jatkuu heikkona, keskusseuduilla tulot lisääntyvät vuosina 1995–1996. Kymenlaakson kuntien velat vähenevät varsinkin tänä vuonna. Keskusseutujen ulkopuolisten kuntien työllisyysnäkymät ovat selvästi maan huonoimmat. Keskusseuduilla työttömyyden arvioidaan pienentyvän selvästi tänä ja ensi vuonna. Investoinnit eivät viriä vielä tänä vuonna. Ensi vuonna investoinnit kasvavat lähinnä keskusseuduilla.

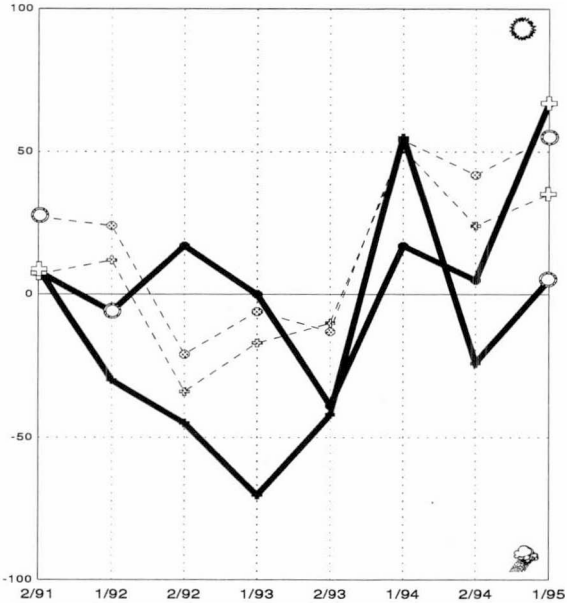
- Kymenlaakson kehitysnäkymät ovat huonoimmat koko maassa. Nimenomaan keskusseutujen ulkopuolella odotukset ovat edelleen varsin synkät. Tosin tilannetta ei nähdä yhtä huonona kuin viime syksynä. Keskusseuduilla kehitysnäkymät ovat muita kuntia selvästi paremmat.
- Kuntien rahoitustilanne on maan huonoimpia. Noin 2/3 keskusalueiden ja lähes 90 prosenttia keskusseutujen ulkopuolisten kuntien vastaajista arvioi rahoitusongelmien kasvavan. Odotukset ovat synkimmät keväästä 1993. Keskusseutujen ulkopuolella kuntien yhteistyön arvioidaan sujuvan erittäin hyvin, näkymät ovat parhaimmat koko maassa. Päivähoitopalveluiden järjestäminen huolestuttaa vastaajia keskusseuduilla, muissa kunnissa näkymät ovat parantuneet viime syksystä. Terveystieteiden palveluiden tilanne on parantunut koko maakunnassa, varsinkin keskusseutujen ulkopuolella odotukset ovat muuttuneet oleellisesti paremmiksi. Elinkeinoelämän kehittämismahdollisuudet ovat edelleen varsin heikot. Viime syksynä keskusseuduilla oli selviä odotuksia tilanteen kohentumisesta, nyt näkemykset ovat selvästi varovaisemmat. Kuntien koulutuksen ongelmien arvioidaan lisääntyvän lähitulevaisuudessa, keskusseuduilla myös vapaa-aikatoimen kysymykset askarruttavat vastaajia.
- Kaikki keskusseutujen ulkopuolisten kuntien vastaajat arvioivat seutukunnallisen ja kansainvälisen yhteistyön lisääntyvän tulevaisuudessa. Lisäksi hieman harvempi uskoo maakunnallisen yhteistyön kasvavan. Keskusseuduilla odotukset ovat hieman varovaisemmat. Yhteydet valtionhallintoon vähentyvät erityisesti keskusseutujen ulkopuolella.
- Näkemykset EU-jäsenyyden vaikutuksista kunnissa vaihtelevat varsin paljon. Keskusseuduilla jäsenyys vaikuttaa nimenomaan elinkeinoelämän kehittämiseen. Kunnan omaan toimintaan sillä nähdään olevan vähemmän vaikutusta. Muissa kunnissa näkemykset vaihtelevat enemmän. Noin 2/3 vastaajista arvioi EU-jäsenyydellä olevan myönteisiä vaikutuksia sekä kunnan omaan toimintaan että elinkeinoelämän kehittämiseen. Kolmasosa katsoo sen vaikuttavan kielteisesti molempiin.
- Yksikään kunta ei aio nostaa veroäyrin hintaa ensi vuonna. Vuonna 1997 korotuspaineet kasvavat. Noin 4–5 kuntaa saattaa nostaa äyrin hintaa. Näkemykset ovat samanlaiset koko maakunnassa.
- Keskusalueiden ulkopuolella kuntien tulokehitys jatkuu heikkona vuosina 1995–1996. Keskusaluekunnissa näkymät ovat parantuneet selvästi viime syksystä, kuntien tulojen arvioidaan kasvavan molempina vuosina.
- Kymenlaakson kunnat pienentävät velkamääräänsä varsinkin tänä vuonna. Keskusseutujen ulkopuolisissa kunnissa lähes 3/4 vastaajista arvioi kuntansa velanoton vähentyvän, keskusseuduilla hieman harvempi. Ensi vuonna kuntien velka pienentyy, mutta vähemmän kuin tänä vuonna.
- Keskusseutujen ulkopuolisten kuntien työllisyysnäkymät ovat selvästi maan huonoimmat. Kolmannes vastaajista odottaa työttömyyden kasvavan tänä vuonna, lisäksi peräti yli 70 prosenttia arvioi sen lisääntyvän vuonna 1996. Keskusseuduilla tilanne nähdään täysin päinvastoin. Työttömyys helpottaa molempina vuosina, lasku nopeutuu kuitenkin selvästi vasta ensi vuonna.
- Keskusseuduilla työpaikkojen arvioidaan lisääntyvän erityisesti yksityisissä palveluissa, mutta myös teollisuudessa ja rakentamisessa on kasvuodotuksia. Muissa kunnissa työpaikkojen odotetaan lisääntyvän vain teollisuudessa. Maatalouden näkymät ovat synkät, kaikki keskusalueiden ulkopuolisten kuntien vastaajat näkevät työpaikkojen vähentyvän. Julkiset työpaikat vähentyvät koko maakunnassa, keskusalueiden ulkopuolella lasku on kuitenkin selvästi suurempi.
- Investointien kasvu on tänä vuonna vielä varsin hidasta. Keskusseutujen ulkopuolella teollisuuden investoinnit lisääntyvät selvästi, muilla aloilla siellä ei ole kasvuodotuksia. Keskusseuduilla teollisuuden, asuntorakentamisen sekä kaupan ja palveluiden investoinnit saattavat lisääntyä, mutta kasvu jäänee vähäiseksi. Ensi vuonna investointien ei odoteta vielääkään vieriävän keskusseutujen ulkopuolella, sen sijaan keskusseuduilla kasvu on tämän vuotuisesta nopeampaa. Suurimmat kasvuodotukset ovat asuntorakentamisessa. Teollisuuden investoinnit kasvavat koko maakunnassa.

Etelä-Karjala

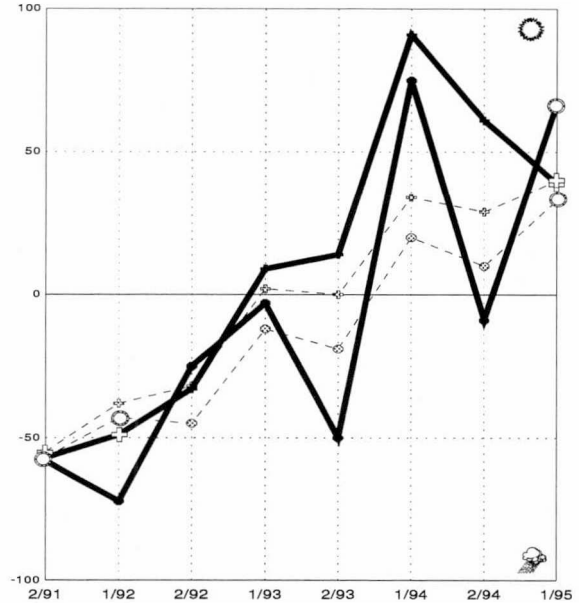
Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 9a)

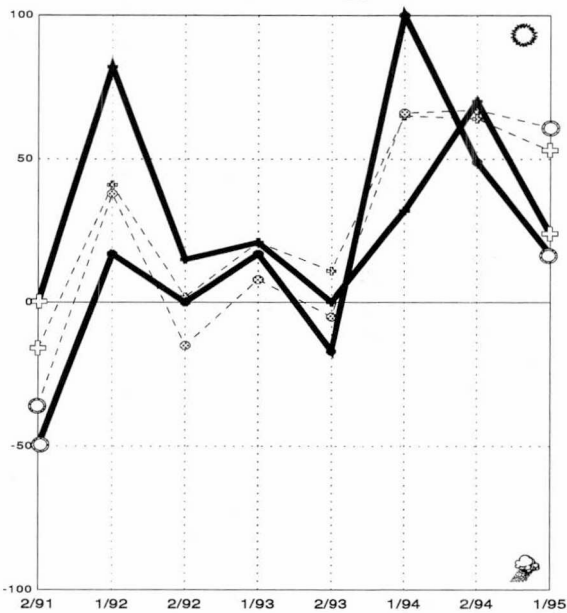
Kunnan tuleva kehitys

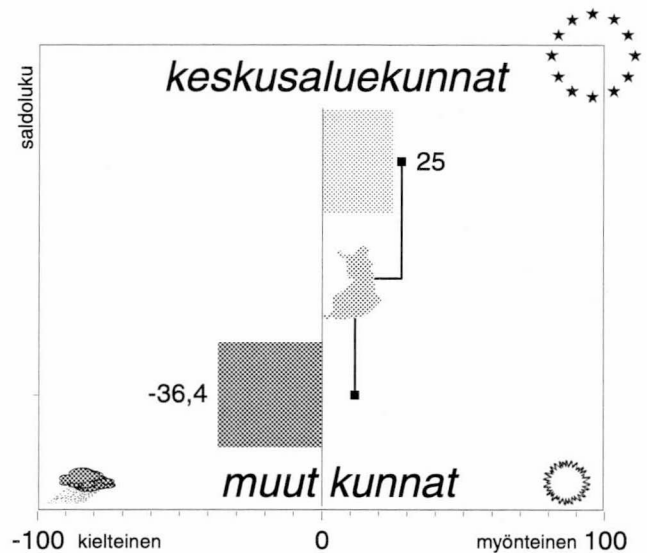
Velkamäärä

Työttömyys

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan
 ○ — keskusaluekunnat
 ⊕ — muut kunnat
koko maan
 ○ - - - keskusaluekunnat keskimäärin
 ⊕ - - - muut kunnat

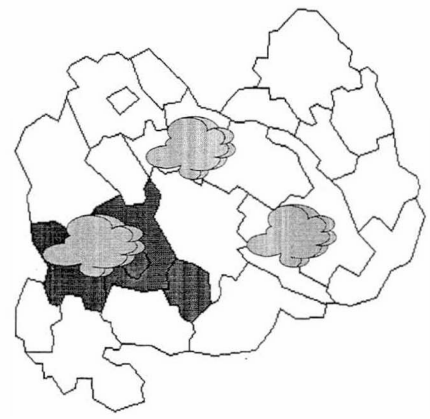
Yllä olevassa kuviossa **maakunnan keskusaluekunnat ja maakunnan muut kunnat pylväinä** ja saldolukuna ja **koko maan keskusaluekunnat ja koko maan muut kunnat viivana** pisteellä korostettuna.

Etelä-Karjalan yleiset kehitysnäkymät ovat parantuneet syksystä, nimenomaan Lappeenrannan seudulla toiveet ovat kasvaneet. Lappeenrannan seudulla kuntien rahoitustilanne on aikaisempaa parempi, sen sijaan muissa kunnissa näkymät ovat edelleen synkät. Lappeenrannan seudun ulkopuolella kuntien yhteistyö sujuu hyvin. Lappeenrannan seudulla elinkeinoelämän kehittämisenä nähdään aikaisempaa enemmän ongelmia. Lappeenrannan seudulla veroäyrin hinnan arvioidaan pysyvän ennallaan kahden seuraavan vuoden aikana, muualla maakunnassa 3–4 kuntaa saattaa korottaa äyrin hintaa vuodelle 1997. Lappeenrannan seudulla kuntien tulokehitys parantuu selvästi vuosina 1995–1996, muissa kunnissa tulojen kasvu on selvästi pienempi. Kuntien velkojen odotetaan vähentyvän selvästi koko maakunnassa tänä ja ensi vuonna. Lappeenrannan seudulla työttömyys helpottuu tänä vuonna nopeasti, muissa kunnissa kehitys on hitaampi. Työpaikat lisääntyvät eniten yksityisissä palveluissa ja teollisuudessa. Lappeenrannan seudulla investoinnit viriävät hiljalleen jo tänä vuonna, muissa kunnissa kasvu alkaa vasta vuonna 1996.

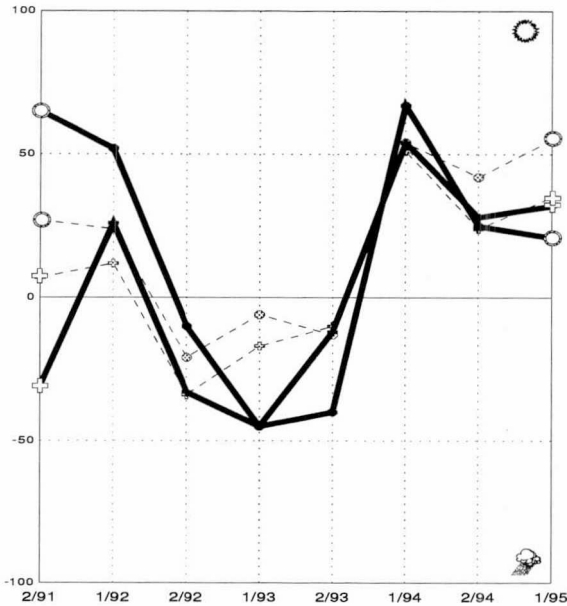
- Maakunnan kehitysnäkymät ovat parantuneet viime syksystä. Nimenomaan Lappeenrannan seudulla odotukset ovat lisääntyneet, yli 80 prosenttia vastaajista arvioi kehityksen parantuvan. Muissa kunnissa odotukset ovat selvästi varovaisemmat.
- Lappeenrannan seudun ulkopuolella kuntien rahoitustilanne näyttää edelleen huonolta, puolet vastaajista arvioi ongelmien lisääntyvän lähitulevaisuudessa. Sen sijaan Lappeenrannan seudun kunnissa odotukset ovat parantuneet selvästi viime syksystä. Suhtautuminen kuntien yhteistyöhön ei ole muuttunut syksystä. Lappeenrannan seudun ulkopuolella yhteistyön arvioidaan sujuvan erittäin hyvin, keskusseudulla odotukset ovat vähäisemmät. Päivähoitopalveluiden järjestämisen ongelmien arvioidaan olevan poistumassa koko maakunnassa. Lappeenrannan seudulla myös vanhusten ja terveydenhoidon järjestäminen huolestuttaa aikaisempaa vähemmän. Lappeenrannan seudulla elinkeinoelämän kehittämisen ongelmien arvioidaan lisääntyneen viime vuodesta, muissa kunnissa näkymät ovat paremmat. Lappeenrannan seudulla asunto-olot ovat huonontumassa. Kuntien rahoitustilanteen ohella eniten vastaajia huolestuttavat koulu- ja vapaa-aikatoimen kysymykset. Erityisesti Lappeenrannan seudulla näkymät ovat synkät.
- Lappeenrannan seudulla kuntien ja valtionhallinnon yhteistyön arvioidaan vähentyvän. Sen sijaan yhteistyöhön elinkeinoelämän kanssa suhtaudutaan myönteisesti koko maakunnassa. Alueellisen (seutukunnallisen ja maakunnallisen) yhteistyön odotetaan tiivistyvän lähitulevaisuudessa. Lappeenrannan seudulla myös kansainvälisten yhteyksien uskotaan lisääntyvän selvästi.
- Lappeenrannan seudun ulkopuolella epäillään EU-jäsenyyden hyötyjä. Jäsenyydellä arvioidaan olevan kielteisiä vaikutuksia varsinkin kunnan omaan toimintaan. Lappeenrannan seudulla tilanne nähdään toisin. Kaikki vastaajat arvioivat EU-jäsenyyden vaikuttavan myönteisesti elinkeinoelämän kehittämiseen. Myös kunnan oman toiminnan kannalta siitä on enemmän hyötyä kuin haittaa.
- Vastaajien arvion mukaan veroäyrin hinnan korotuksilta vältytään ensi vuonna koko maakunnassa. Lappeenrannan seudun ulkopuolisissa kunnissa korotuspaineet kasvavat vuodelle 1997, jolloin 3–4 kuntaa saattaa korottaa äyrin hintaa. Lappeenrannan seudulla kaikki vastaajat odottavat hinnan pysyvän ennallaan.
- Lappeenrannan seudulla kuntien tulonäkymät ovat valoisat, verotulojen arvioidaan kasvavan nopeasti vuosina 1995–1996. Muissa kunnissa kehitys arvioidaan selvästi huonommaksi. Kuntien tulojen ei uskota kasvavan vielä ensi vuonnakaan.
- Kunnat suhtautuvat kielteisesti velanoton kasvattamiseen. Kuntien velkojen odotetaan vähentyvän selvästi koko maakunnassa vuosina 1995–1996. Lappeenrannan seudulla odotukset ovat muuttuneet viime syksystä, jolloin velanoton arvioitiin kasvavan.
- Lappeenrannan seudulla työttömyyden arvioidaan helpottavan nopeasti tänä vuonna. Vuonna 1996 kehityksen odotetaan hidastuvan. Keskusseudun ulkopuolisissa kunnissa työttömyyden uskotaan vähentyvän jonkin verran molempina vuosina.
- Maatalouden ja julkisten palveluiden työpaikkojen arvioidaan vähentyvän lähitulevaisuudessa, varsinkin maataloudessa näkymät ovat synkät. Eniten kasvuodotuksia on yksityisissä palveluissa. Myös teollisuustyöpaikkojen uskotaan lisääntyvän varsin nopeasti. Rakentamisen työpaikat lisääntyvät hitaasti.
- Teollisuusinvestointien odotetaan viriävän tänä vuonna Lappeenrannan seudulla. Teollisuuteen panostetaan selvästi aikaisempaa enemmän, lisäksi pieniä kasvuodotuksia on myös rakentamisessa sekä kaupan ja palvelun aloilla. Muissa kunnissa vain teollisuusinvestointien odotetaan lisääntyvän. Kaikki vastaajat uskovat maatalouden investointien vähentyvän. Lappeenrannan seudulla investointikehityksen arvioidaan pysyvän samanlaisena ensi vuonna, sen sijaan muissa kunnissa investoinnit viriävät hiljalleen myös rakentamisessa sekä kaupan ja palveluiden aloilla.

Etelä-Savo

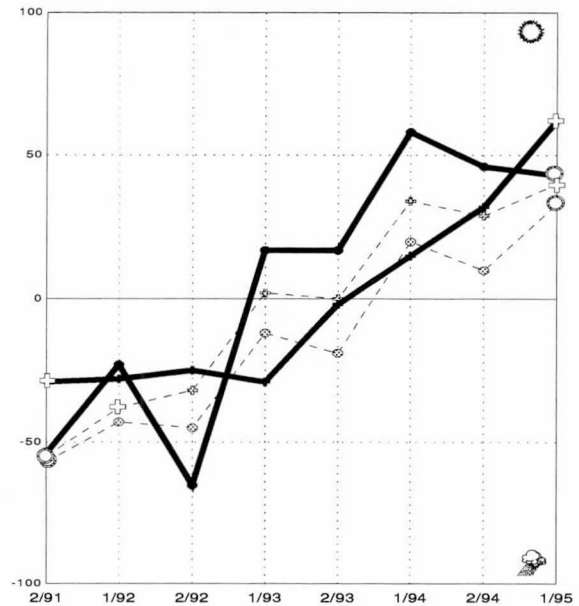
Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 9a)

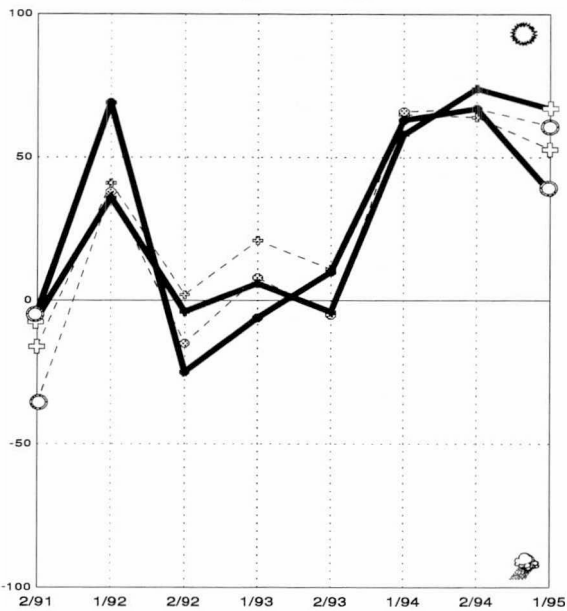
Kunnan tuleva kehitys

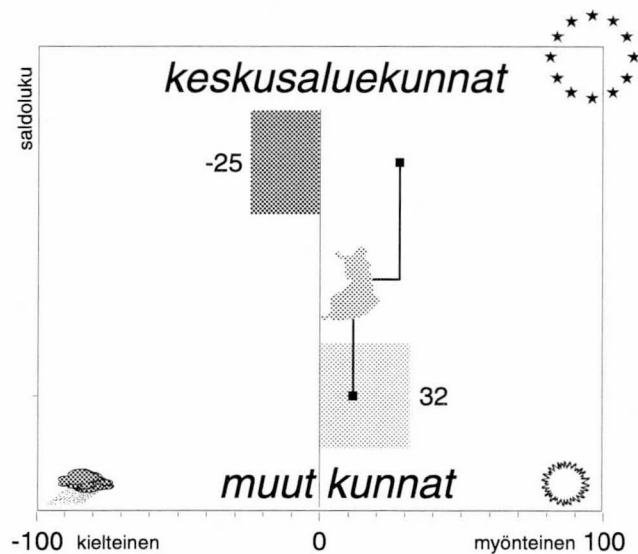
Velkamäärä

Työttömyys

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan
 ○ — keskusaluekunnat
 ⊕ — muut kunnat
koko maan
 ○ - - - keskusaluekunnat keskimäärin
 ⊕ - - - muut kunnat

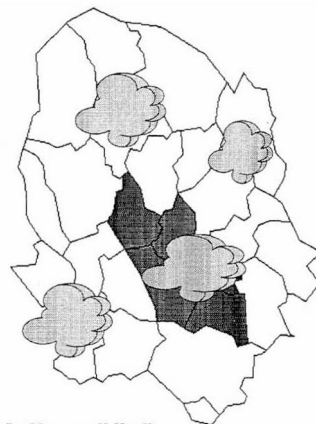
Yllä olevassa kuviossa **maakunnan keskusaluekunnat ja maakunnan muut kunnat pylväänä** ja saldolukuna ja **koko maan keskusaluekunnat ja koko maan muut kunnat viivana** pisteellä korostettuna.

Maakunnan yleiset kehitysnäkymät ovat keväästä 1994 lähtien olleet varsin valoisat. Kuntien rahoitustilanne on vaikea Mikkelin seudulla. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin Mikkelin seudun ulkopuolella. Seutukunnallisen yhteistoiminnan arvioidaan lisääntyvän selvästi koko maakunnassa. Mikkelin seudulla elinkeinoelämän kehittämässä on edelleen ongelmia, myös koulutoimen ongelmien odotetaan lisääntyvän viime vuodesta. Mikkelin seudun kunnissa suhtaudutaan epäilevästi EU-jäsenyyden hyötyihin, muissa kunnissa toiveet ovat korkeammalla. Ensi vuonna veroäyrin hinnan ei uskota nousevan yhdessäkään kunnassa, sen sijaan vuonna 1997 arvioiden mukaan 6–7 kuntaa saattaa nostaa äyrin hintaa. Kuntien tulonäkymät ovat paremmat kuin aikaisemmissa mittauksissa. Kuntien velkamäärä vähentyy tänä ja ensi vuonna. Työttömyyden odotetaan pienentyvän vuosina 1995–1996. Työpaikkojen kasvu suuntautuu lähinnä teollisuuteen ja yksityisiin palveluihin. Investoinnit viriävät hitaasti jo tänä vuonna erityisesti Mikkelin seudun ulkopuolella.

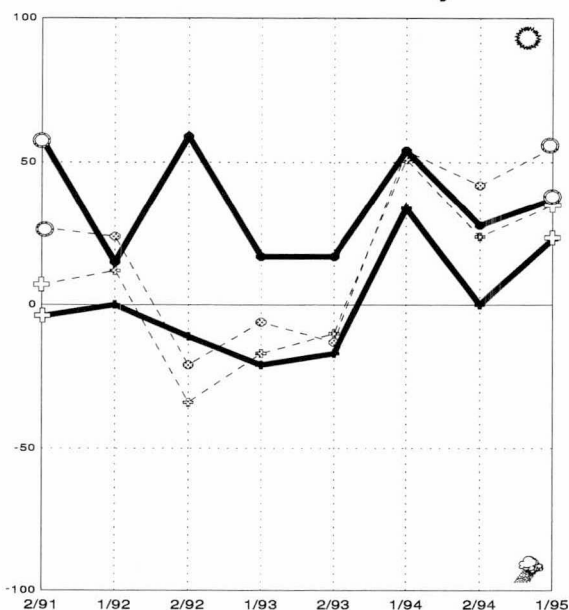
- Maakunnan yleiset kehitysnäkymät ovat pysyneet hyvinä keväästä 1994 lähtien, kehityksen arvioidaan parantuvan lähivuosina koko maakunnassa.
- Kuntien rahoitustilanne on vaikea Mikkelin seudulla, muissa kunnissa näkymät ovat parantuneet aikaisemmista mittauksista, rahoitusongelmien ei uskota enää kasvavan lähitulevaisuudessa. Mikkelin seudun ulkopuolella kuntien yhteistyö sujuu hyvin, Mikkelin seudulla toiveet ovat edelleen vähäisemmät. Mikkelin seudulla kuntien päivähoidon ja vanhustenhoitoon ongelmat ovat lisääntymässä, muissa kunnissa tilanne on parempi. Mikkelin seudulla elinkeinoelämän kehittämässä on edelleen ongelmia, joskin näkymät ovat paremmat kuin aikaisemmissa mittauksissa. Muissa kunnissa ongelmien arvioidaan olevan hiljalleen poistumassa. Kuntien asunto-olojen kehityksestä on eriäviä näkemyksiä, Mikkelin seudulla ongelmien arvioidaan kasvavan ja muissa kunnissa vähentyvän 2–3 lähivuoden aikana. Koulutoimen ongelmien odotetaan lisääntyvän Mikkelin seudun kunnissa. Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen kysymykset huolestuttavat vastaajia aikaisempaa vähemmän koko maakunnassa.
- Seutukunnallisen yhteistyön odotetaan tiivistyvän eniten lähitulevaisuudessa. Enemmistö vastaajista uskoo myös koko maakunnan kattavan yhteistoiminnan kasvavan selvästi. Mikkelin seudun ulkopuolella uskotaan vahvasti kuntien kansainvälisten yhteyksien lisääntymiseen.
- Mikkelin seudun kunnissa suhtaudutaan epäilevästi EU-jäsenyyden vaikutuksiin. Elinkeinoelämän kehittämistä sen arvioidaan hyödyttävän jonkin verran, sen sijaan kunnan omaan toimintaan se vaikuttaa pikemminkin kielteisesti kuin myönteisesti. Muissa kunnissa toiveet ovat korkeammalla. Varsinkin elinkeinoelämän kehittämiseen EU-jäsenyyden uskotaan vaikuttavan erittäin myönteisesti.
- Kuntien ei odoteta nostavan veroäyrin hintaa ensi vuonna. Sen sijaan seuraavana vuonna korotuspaineet kasvavat. Arvioiden mukaan 6–7 Etelä-Savon kuntaa saattaa nostaa äyrin hintaa vuonna 1997.
- Kuntien tulonäkymät ovat paremmat kuin aikaisemmissa mittauksissa. Verotulojen arvioidaan kasvavan jo tänä vuonna. Vuonna 1996 tulojen kasvu nopeutuu edelleen. Näkemykset ovat samanlaiset Mikkelin seudulla ja sen ulkopuolella.
- Kuntien velkamäärän arvioidaan pienentyvän lähes kaikissa kunnissa tänä vuonna. Vuonna 1996 velanotto vähentyy edelleen, mutta se on hitaampaa kuin tänä vuonna. Mikkelin seudun ulkopuolella velkamäärä supistuu hieman keskusaluekuntia enemmän.
- Maakunnan työllisyyskehitys näyttää varsin hyvältä. Työttömyyden odotetaan pienentyvän vuosina 1995–1996. Keskusseudun ulkopuolella vähentymisen arvioidaan olevan nopeampaa kuin Mikkelin seudulla.
- Työpaikkojen kasvu kohdistuu lähinnä teollisuuteen ja yksityisiin palveluihin. Mikkelin seudulla rakentamisen työpaikkojen odotetaan edelleen vähentyvän. Muissa kunnissa lähes kaikki vastaajat arvioivat julkisten palveluiden työpaikkojen vähentyvän. Maatalouden työpaikat vähentyvät selvästi koko maakunnassa.
- Teollisuuden investoinnit ja asuntorakentaminen lisääntyvät tänä vuonna erityisesti Mikkelin seudun ulkopuolella. Keskusseudulla odotukset ovat pienemmät. Maataloudessa sekä kaupan ja palvelun aloilla investointien arvioidaan edelleen vähentyvän selvästi. Näkemykset vuodesta 1996 vaihtelevat. Mikkelin seudulla asuntorakentamisen uskotaan elpävän, investoinnit lisääntyvät kuluvaan vuoteen verrattuna. Muissa kunnissa suurimmat kasvuodotukset ovat teollisuudessa, mutta myös kaupan ja palveluiden investointien arvioidaan kasvavan.

Pohjois-Savo

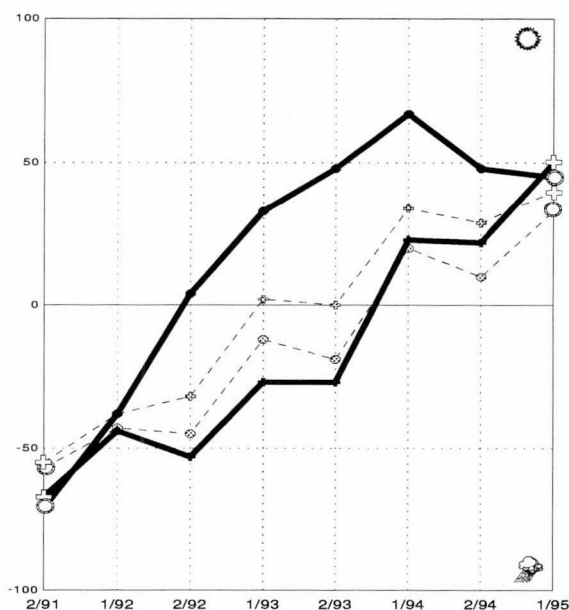
Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 9a)

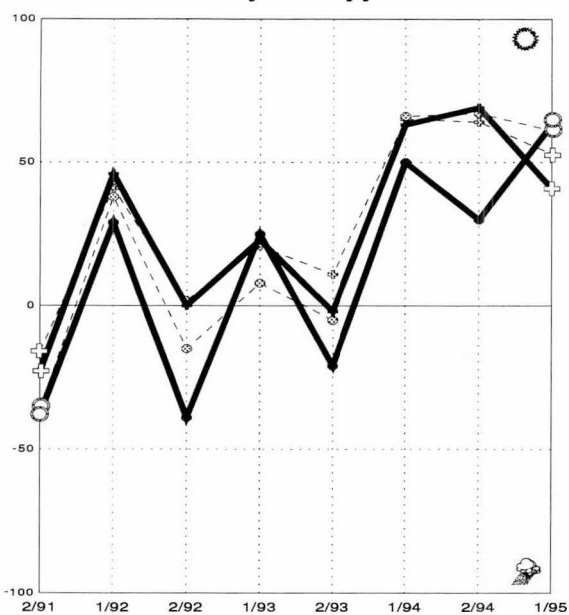
Kunnan tuleva kehitys

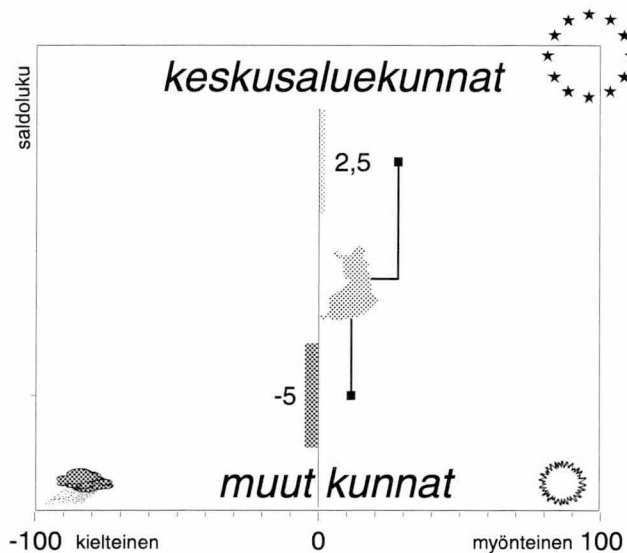
Velkamäärä

Työttömyys

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan
 ○ — keskusaluekunnat
 □ — muut kunnat
koko maan
 ○ - - - keskusaluekunnat keskimäärin
 □ - - - muut kunnat

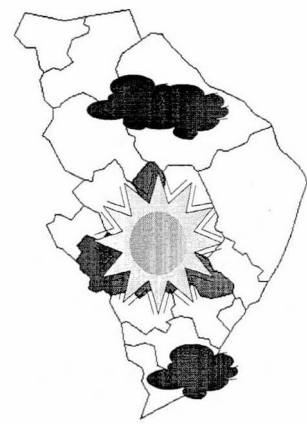
Yllä olevassa kuviossa **maakunnan keskusaluekunnat ja maakunnan muut kunnat pylväänä** ja saldolukuna ja **koko maan keskusaluekunnat ja koko maan muut kunnat viivana** pisteellä korostettuna.

Maakunnan yleiset näkymät ovat hieman parantuneet syksystä. Kuntien rahoitusongelmien arvioidaan lisääntyvän. Pohjois-Savon kunnissa veroäyrin hinnan korotuspaineet ovat suuremmat kuin useimmissa muissa maakunnissa. Kuntien tulot lisääntyvät tänä vuonna, ensi vuonna kasvun uskotaan pysähtyvän. Kunnat vähentävät velanottoaan koko maakunnassa. Työttömyys pienentyy selvästi vuosina 1995–1996. Työpaikkojen mahdollinen kasvu suuntautuu teollisuuteen ja yksityiselle palvelusektorille. Investointien uskotaan kasvavan jo tänä vuonna koko maakunnassa. Ensi vuonna suurimmat kasvuodotukset ovat Kuopion seudulla, missä erityisesti teollisuuden ja asuntorakentamisen investoinnit lisääntyvät.

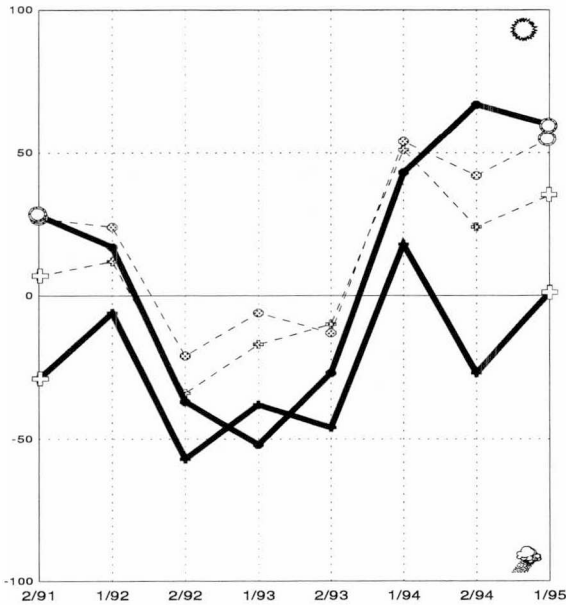
- Pohjois-Savon yleiset kehitysnäkymät ovat parantuneet viime syksystä. Kuopion seudulla odotukset ovat hieman muita kuntia toiveikkaammat.
- Kuntien rahoitusnäkymät ovat edelleen synkät, yli puolet vastaajista odottaa vaikeuksien kasvavan lähitulevaisuudessa. Kuopion seudulla näkymät ovat huonontuneet aikaisemmasta. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin koko maakunnassa, odotukset ovat kasvaneet selvästi syksystä. Sosiaali- ja terveyspalvelut huolestuttavat entistä enemmän koko maakunnassa, tosin Kuopion seudulla näkymät ovat muita kuntia huonommat. Kuopion seudulla elinkeinoelämän kehittämisedellytysten arvioidaan olevan huonot, näkymät ovat synkimmät koko maassa. Myös muissa kunnissa ongelmien uskotaan lisääntyvän lähitulevaisuudessa. Koulun-, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen ongelmat huolestuttavat vastaajia koko maakunnassa.
- Kunnissa uskotaan alueellisen yhteistyön lisääntyvän lähitulevaisuudessa. Eniten kasvaa seutukunnallinen yhteistoiminta, mutta myös koko maakunnan kattavan yhteistyön odotetaan lisääntyvän. Lisäksi vastaajat uskovat kuntien kansainvälistymiseen. Yhteistyö suhteessa valtionhallintoon vähentyy varsinkin Kuopion seudulla.
- Pohjois-Savon kunnissa on eriäviä näkemyksiä EU-jäsenyyden vaikutuksista. Noin kolmannes vastaajista arvioi sen hyödyttävän kuntia ja yhtä moni näkee sen haittaavan kunnan omaa toimintaa. Kuopion seudun ulkopuolella jäsenyyden odotetaan vaikuttavan myönteisesti elinkeinoelämän kehittämiseen, sen sijaan Kuopion seudulla siihen suhtaudutaan epäilevästi.
- Pohjois-Savon kunnissa veroäyrin hinnan korotuspaineet nähdään suuremmiksi kuin useimmissa muissa maakunnissa. Kuopion seudulla äyrin hinnan korottamista joudutaan harkitsemaan useissa kunnissa vuosina 1996 ja 1997. Muissa kunnissa arvioiden mukaan 3–4 kuntaa saattaa nostaa veroäyrin hintaa vuonna 1997, ensi vuonna korotuspaineita ei nähdä juurikaan olevan.
- Kuntien tulokehityksen odotetaan parantuvan viime vuodesta koko maakunnassa. Odotukset ensi vuodesta ovat varovaisemmat, kuntien tulojen arvioidaan pysyvän suunnilleen nykyisellä tasolla.
- Kunnissa suhtaudutaan kielteisesti velanottoon. Velkämäärän odotetaan pienentyvän nopeasti tänä ja ensi vuonna koko maakunnassa. Vuonna 1995 vähennyksen arvioidaan olevan hieman ensi vuotta suurempi.
- Kuopion seudulla työllisyysnäkymät ovat parantuneet viime syksystä. Työttömyys vähenee selvästi tänä ja ensi vuonna. Muissa kunnissa näkemykset ovat pitkälti samansuuntaiset, odotukset ensi vuodesta ovat hieman keskusaluekuntia huonommat.
- Vastaajien arvion mukaan työpaikkojen mahdollinen kasvu suuntautuu teollisuuteen ja yksityiselle palvelusektorille. Kuopion seudulla myös rakentamisen työpaikat saattavat lisääntyä. Lähes kaikki vastaajat arvioivat maatalouden työpaikkojen vähentyvän tulevaisuudessa. Lisäksi julkisten palveluiden työpaikkojen odotetaan vähenevän.
- Kunnissa uskotaan investointien viriävän hiljalleen jo tänä vuonna. Kuopion seudun ulkopuolisissa kunnissa teollisuuteen panostetaan viime vuotista enemmän. Sen sijaan keskusaluekunnissa asuntorakentamisen arvioidaan kasvavan, myös kaupan ja palveluiden investoinnit saattavat lisääntyä. Ensi vuonna investointien uskotaan kasvavan varsinkin Kuopion seudulla. Eniten investointien odotetaan lisääntyvän teollisuudessa ja asuntorakentamisessa, mutta ne kasvavat myös kaupan ja palveluiden aloilla. Muissa kunnissa suurin kasvu kohdistuu teollisuuteen, muiden alojen kasvuodotukset jäävät pienemmiksi.

Pohjois-Karjala

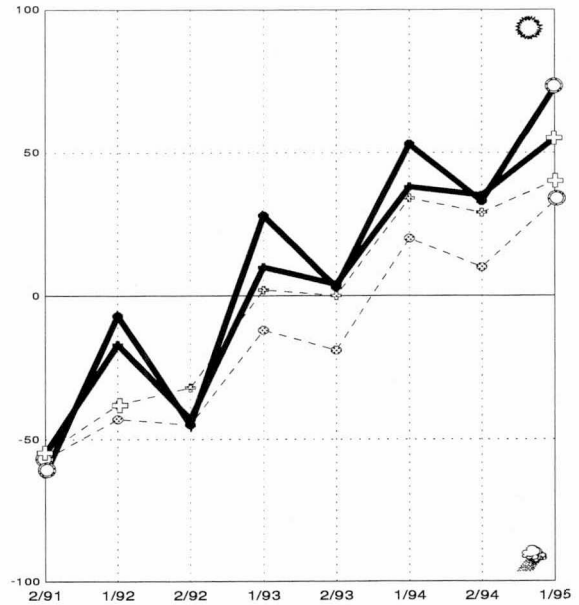
Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 9a)

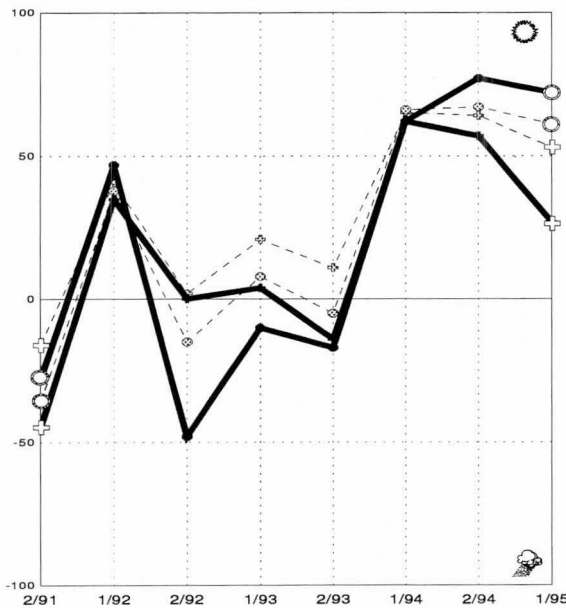
Kunnan tuleva kehitys

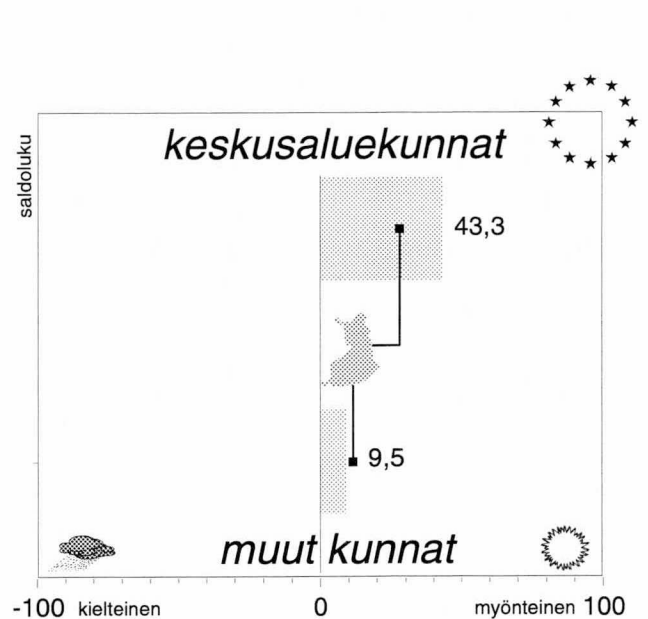
Velkamäärä

Työttömyys

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan
 ○ — keskusaluekunnat
 ⊕ — muut kunnat
koko maan
 ○ - - - keskusaluekunnat keskimäärin
 ⊕ - - - muut kunnat

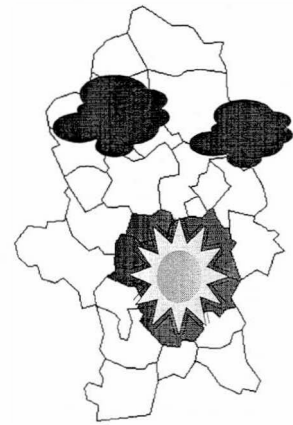
Yllä olevassa kuviossa **maakunnan keskusaluekunnat ja maakunnan muut kunnat pylväinä** ja saldolukena ja **koko maan keskusaluekunnat ja koko maan muut kunnat viivana** pisteellä korostettuna.

Pohjois-Karjalan yleiset kehitysnäkymät ovat sisäisesti erilaiset. Joensuun seudun näkymät ovat selvästi valoisammat kuin muissa kunnissa. Joensuun seudun kuntien rahoitusnäkymät ovat maan parhaat. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin koko maakunnassa. Veroäyrin hinnan korotuspaineet ovat vähäiset kahden seuraavan vuoden aikana. Kuntien tulot lisääntyvät vuosina 1995–1996 koko maakunnassa. Kuntien velkamäärä vähenee selvästi erityisesti Joensuun seudun kunnissa. Työttömyys helpottuu koko maakunnassa tänä ja ensi vuonna. Joensuun seudulla teollisuuden ja asuntorakentamisen investoinnit kasvavat jo tänä vuonna, muissa kunnissa odotukset ovat pienemmät. Ensi vuonna Joensuun seudun ulkopuolisten kuntien investointinäkymät ovat edelleen heikot, sen sijaan Joensuun seudulla investointien arvioidaan kasvavan maataloutta lukuunottamatta.

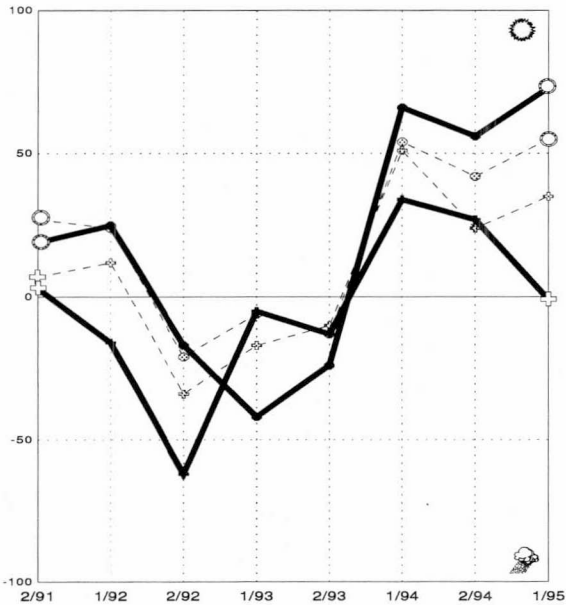
- Joensuun seudun kehitysnäkymät ovat valoisat, enemmistö vastaajista arvioi kehityksen parantuvan. Muissa kunnissa odotukset ovat edelleen varovaisemmat, joskin näkymät ovat parantuneet viime keväästä.
- Joensuun seudulla kuntien rahoitusnäkymät ovat maan parhaat, yli 40 prosenttia vastaajista arvioi ongelmien olevan poistumassa. Muissa kunnissa rahoitustilanne näyttää edelleen huolestuttavalta. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin erityisesti Joensuun seudulla, muissa kunnissakin tilanne arvioidaan varsin hyväksi. Joensuun seudun ulkopuolella sosiaali- ja terveystalouden järjestämisen odotetaan vaikeutuvan lähitulevaisuudessa. Elinkeinoelämän kehittämismahdollisuudet arvioidaan varsin huonoiksi Joensuun seudun ulkopuolella. Sen sijaan Joensuun seudulla tilanne on parantunut jatkuvasti vuodesta 1993. Kunnallistekniset asiat huolestuttavat aikaisempaa vähemmän Joensuun seudulla. Koulutoimen ongelmien arvioidaan lisääntyvän koko maakunnassa. Tämän lisäksi kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen näkymät ovat edelleen varsin huonot Joensuun seudun ulkopuolella.
- Joensuun seudulla arvioidaan seutukunnallisen yhteistyön lisääntyvän eniten lähitulevaisuudessa. Myös maakunnallisen ja kansainvälisen yhteistoiminnan odotetaan laajentuvan. Muissa kunnissa odotukset ovat hieman vähäisemmät.
- Joensuun seudulla EU-jäsenyyden uskotaan vaikuttavan myönteisesti elinkeinoelämän kehittymiseen mutta hyödyttävän myös kunnan omaa toimintaa. Muissa kunnissa näkemykset ovat selvästi varovaisemmat.
- Pohjois-Karjalassa kuntien veroäyrin hinnan odotetaan pysyvän ennallaan kahden seuraavan vuoden aikana. Joensuun seudulla jotkut vastaajista arvioivat kuntansa harkitsevan äyrin hinnan alentamista.
- Kuntien tulokehitys nähdään selvästi aikaisempaa paremmaksi koko maakunnassa. Kuntien tulojen odotetaan lisääntyvän vuosina 1995–1996. Joensuun seudulla kasvuodotukset ovat muita kuntia suuremmat.
- Joensuun seudulla kaikki vastaajat arvioivat kuntansa velanoton vähentyvän tänä vuonna. Lisäksi suurin osa uskoo velan pienentyvän myös ensi vuonna. Muissa kunnissa näkemykset ovat hieman varovaisemmat, mutta velanoton uskotaan sielläkin vähentyvän selvästi.
- Työttömyyden arvioidaan vähentyvän selvästi tänä ja ensi vuonna. Joensuun seudulla työllisyystilanne nähdään muita kuntia paremmaksi. Keskusseudun ulkopuolella näkemykset tulevan vuoden työttömyyskehityksestä ovat varovaisemmat kuin viime syksynä.
- Joensuun seudulla työpaikkojen odotetaan lisääntyvän yksityisellä palvelusektorilla, teollisuudessa ja rakentamisessa. Muissa kunnissa pieniä kasvuodotuksia on teollisuudessa ja yksityisissä palveluissa. Lähes kaikki vastaajat arvioivat maatalouden työpaikkojen vähentyvän, lisäksi supistuksia koetaan julkisella palvelusektorilla koko maakunnassa.
- Joensuun seudun ulkopuolella investointien ei odoteta viriävän vielä tänä vuonna, ainoastaan teollisuudessa saattaa tapahtua pientä kasvua. Joensuun seudun kunnissa näkymät ovat hieman paremmat, teollisuuden ohella myös asuntorakentamisen arvioidaan lisääntyvän. Näiden lisäksi kaupan ja palveluiden investointien vähentymisen uskotaan taittuvan jo tänä vuonna. Vuonna 1996 keskusalueen ulkopuolella investoimisen ei uskota vielä kasvan. Vain asuntorakentamiseen panostetaan aikaisempaa enemmän. Joensuun seudulla tilanne näyttää paremmalta. Varsinkin teollisuuden ja asuntorakentamisen investoinnit lisääntyvät nopeasti. Myös kaupan ja palveluiden investoinnit käännyvät nousuun.

Keski-Suomi

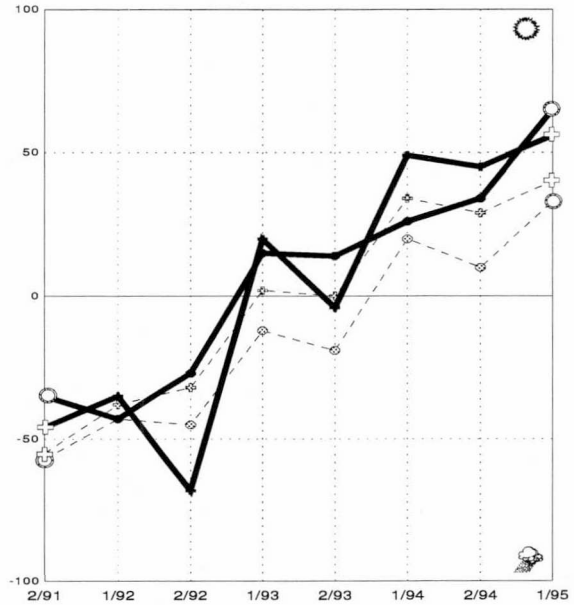
Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 9a)

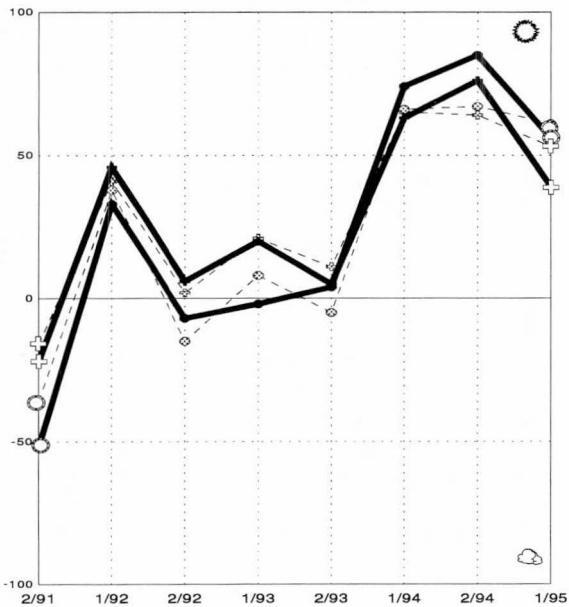
Kunnan tuleva kehitys

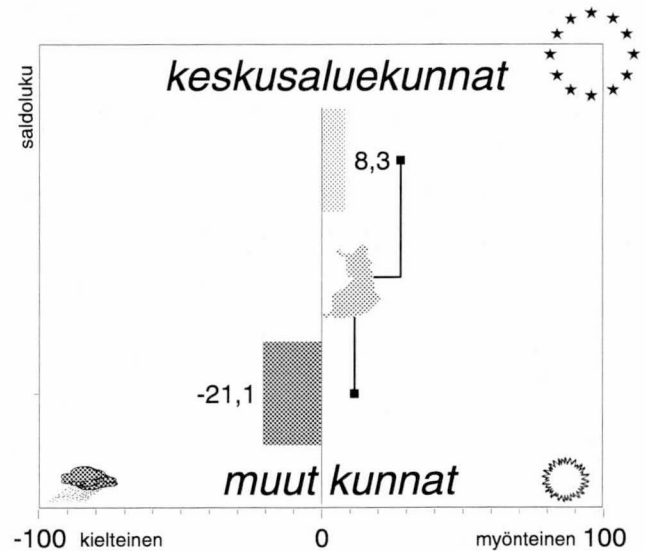
Velkamäärä

Työttömyys

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan
 ○ — keskusaluekunnat
 □ — muut kunnat
koko maan
 ○ - - - keskusaluekunnat keskimäärin
 □ - - - muut kunnat

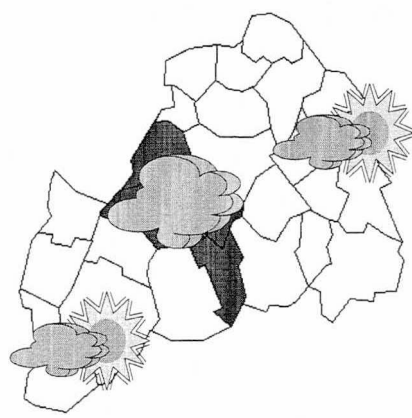
Yllä olevassa kuviossa **maakunnan keskusaluekunnat ja maakunnan muut kunnat pylväinä** ja saldolukuna ja **koko maan keskusaluekunnat ja koko maan muut kunnat viivana** pisteellä korostettuna.

Jyväskylän seudulla kuntien kehitysnäkymät ovat edelleen valoisat, muiden kuntien kehitys on maan huonoimpia. Jyväskylän seudulla kuntien rahoitustilanne on parantunut viime vuodesta. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin varsinkin Jyväskylän seudun ulkopuolella. Jyväskylän seudun ulkopuolella suhtaudutaan varovaisesti EU-jäsenyyteen. Keskusaluekunnissa erityisesti elinkeinoelämän arvioidaan hyötyvän EU-jäsenyydestä. Jyväskylän seudun kunnissa veroäyrin hinnan korotuspaineet arvioidaan vähäisiksi vuosina 1996–1997, muissa kunnissa muutama kunta saattaa korottaa hintaa vuodelle 1997. Kuntien tulonäkymät ovat aikaisempaa valoisammat. Kunnat ottavat entistä vähemmän velkaa vuosina 1995–1996. Työttömyys pienentyy lähivuosina. Investointien ei uskota viriävän vielä tänä vuonna, ensi vuonna teollisuuden ja asuntorakentamisen investoinnit lisääntyvät hitaasti koko maakunnassa.

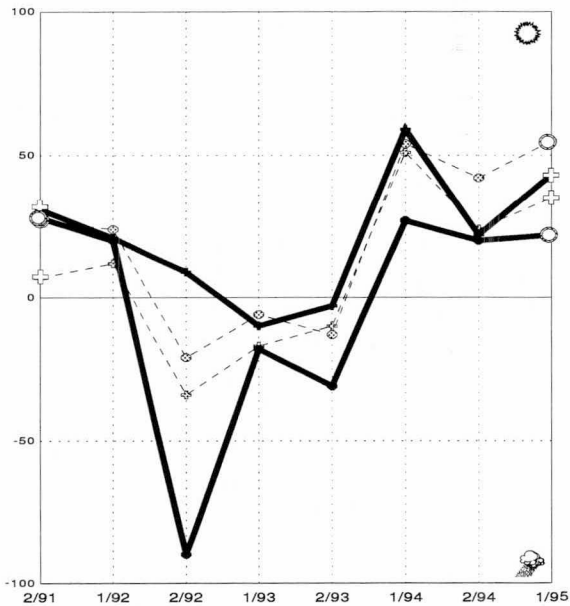
- Yleiset kehitysnäkymät vaihtelevat maakunnan sisällä. Jyväskylän seudulla ne ovat edelleen valoisat, lähes 3/4 vastaajista arvioi kehityksen parantuvan lähivuosina. Muissa kunnissa odotukset ovat synkentyneet viime syksystä, vain Kymenlaakson ja Keski-Pohjanmaan keskusseutujen ulkopuolella näkymät ovat huonommat.
- Jyväskylän seudun ulkopuolella kuntien rahoitustilanne on edelleen huono. Keskusaluekunnissa näkymät ovat paremmat kuin viime vuonna. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin keskusalueen ulkopuolella, Jyväskylän seudulla näkemykset ovat selvästi varovaisemmat. Sosiaali- ja terveystalouden järjestäminen huolestuttaa vastaajia Jyväskylän seudulla. Muissa kunnissa lähinnä terveyspalveluiden järjestäminen koetaan ongelmalliseksi. Jyväskylän seudulla asumisolujen arvioidaan olevan kohtuullisissa. Muissa kunnissa kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen näkymät ovat parantuneet selvästi viime vuodesta.
- Seutukunnallisen yhteistyön arvioidaan tiivistyvän lähivuosina. Jyväskylän seudun ulkopuolella maakunnallisen yhteistoiminnan kehittämiseen uskotaan keskusaluekuntia enemmän. Myös yhteydet elinkeinoelämään lisääntyvät keskusalueita enemmän.
- Jyväskylän seudun ulkopuolella EU-jäsenyyden arvioidaan vaikuttavan kielteisesti kunnan omaan toimintaan, lisäksi sen hyödyt elinkeinoelämälle arvioidaan pieniksi. Jyväskylän seudun kunnissa EU-jäsenyyteen suhtaudutaan toiveikkaammin. Vastaajien arvion mukaan sillä on myönteisiä vaikutuksia erityisesti elinkeinoelämän kehittämiseen.
- Jyväskylän seudun kunnissa veroäyrin hinnan arvioidaan pysyvän ennallaan kahden seuraavan aikana. Muissa kunnissa hintaa tuskin nostetaan ensi vuonna, mutta 3–4 kuntaa saattaa korottaa äyrin hintaa vuodelle 1997.
- Keski-Suomen kuntien tulojen kehitys on aikaisempaa parempi. Varsinkin Jyväskylän seudun kunnissa tulojen kasvu arvioidaan varsin nopeaksi. Muissa kunnissa tulokehitys on hieman hitaampaa, joskin näkymät ovat selvästi paremmat kuin edellisissä mittauksissa.
- Kunnat ottavat aikaisempaa vähemmän velkaa vuosina 1995–1996. Jyväskylän seudulla velkojen odotetaan vähentyvän muita kuntia nopeammin, kielteisyys velanoton kasvattamiseen on lisääntynyt koko ajan vuodesta 1992.
- Kuluvan vuoden työllisyystilanne nähdään selvästi viime vuotuisesta paremmaksi koko maakunnassa. Työttömyyden uskotaan vähentyvän tänä ja ensi vuonna, tosin arviot ensi vuodesta ovat jonkin verran varovaisemmat kuin viime syksynä.
- Työpaikkojen mahdollinen lisääntyminen kohdistuu lähinnä yksityiselle palvelusektorille ja teollisuuteen. Jyväskylän seudun ulkopuolella kasvuodotukset ovat jonkin verran keskusaluekuntia suuremmat. Maatalouden näkymät ovat synkät, lähes kaikki vastaajat arvioivat työpaikkojen vähentyvän lähivuosina. Myös julkisten palveluiden työpaikat vähentyvät selvästi.
- Jyväskylän seudun ulkopuolella teollisuusinvestointien arvioidaan lisääntyvän tänä vuonna, odotukset ovat parantuneet selvästi viime vuodesta. Muilta osin investointien viriämiseen ei vielä uskota. Ensi vuoden investointinäkymät ovat hieman tämän vuotuisesta paremmat, tosin odotukset ovat varovaisemmat kuin syksyllä. Teollisuuden ja asuntorakentamisen investoinnit kasvavat hitaasti koko maakunnassa, sen sijaan kaupan ja palveluihin ei investoida.

Etelä-Pohjanmaa

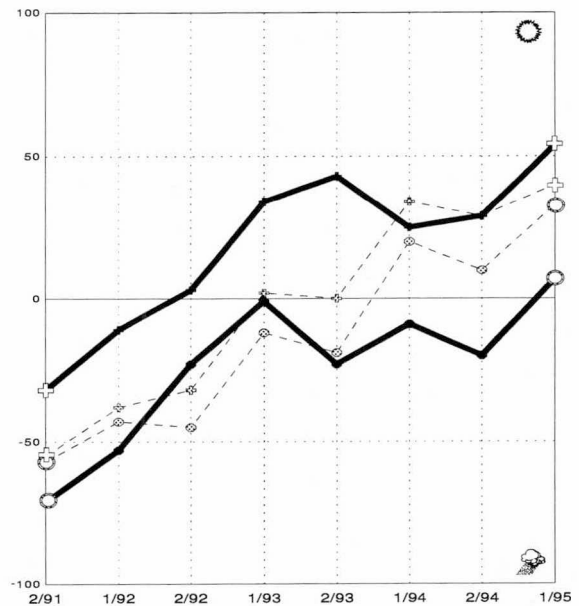
Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 9a)

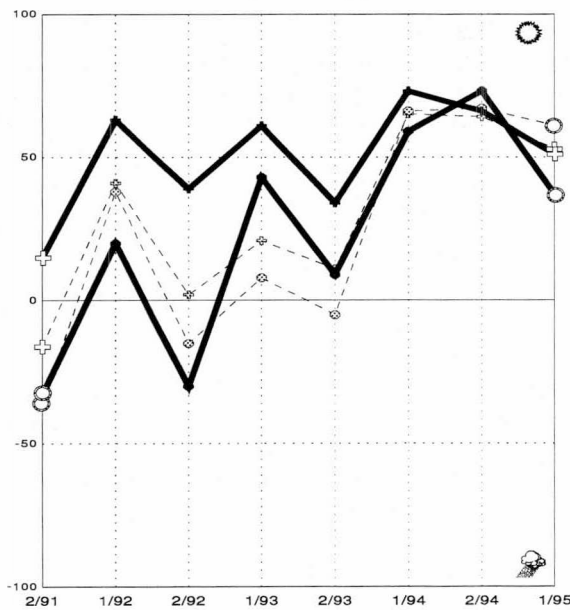
Kunnan tuleva kehitys

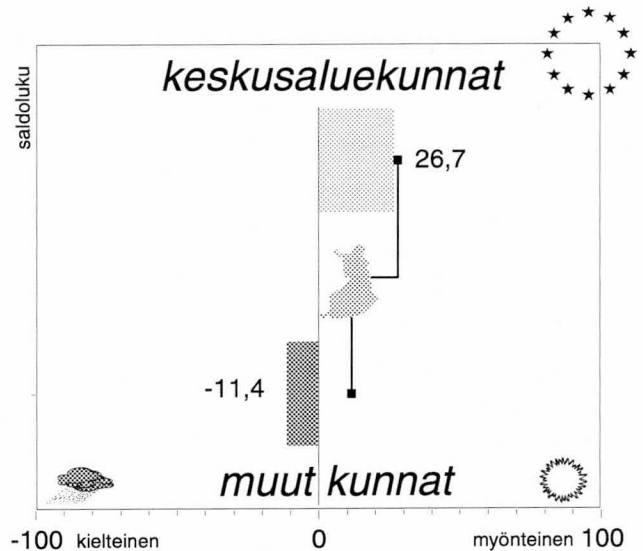
Velkamäärä

Työttömyys

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan
 ○ — keskusaluekunnat
 ⊕ — muut kunnat
koko maan
 ○ - - - keskusaluekunnat keskimäärin
 ⊕ - - - muut kunnat

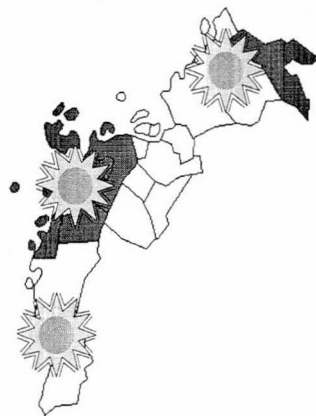
Yllä olevassa kuviossa **maakunnan keskusaluekunnat ja maakunnan muut kunnat pylväänä** ja **saldolukuna ja koko maan keskusaluekunnat ja koko maan muut kunnat viivana** pisteellä korostettuna.

Etelä-Pohjanmaan kuntien yleiset kehitysnäkymät ovat syksyistä valoisimmat. Kuntien rahoitus-tilanne on edelleen vaikea. Kuntien yhteistyönäkymät ovat parhaat koko maassa. Seinäjoen seudulla elinkeinoelämän kehittämisiongelmat lisääntyvän selvästi lähitulevaisuudessa. Veroäyrin hinnan korotuspaineet kasvavat vuonna 1997 erityisesti Seinäjoen seudulla. Kuntien tulonäkymät ovat parantuneet syksystä. Tosin ensi vuonna Seinäjoen seudulla kuntien tulot saattavat jopa pienentyä. Seinäjoen seudun ulkopuolella kuntien velanotto pienentyy tänä ja ensi vuonna. Työttömyys vähentyy vuosina 1995–1996 koko maakunnassa, vaikka keskusalueilla lasku näyttää jäävän muuta maakuntaa hitaammaksi. Teollisuuden työpaikat kasvavat voimakkaimmin. Investointien kasvun arvioidaan pysähtyvän tänä vuonna. Vuonna 1996 teollisuuden ja asuntorakentamisen investointien kasvu on varsin voimakasta Seinäjoen seudulla.

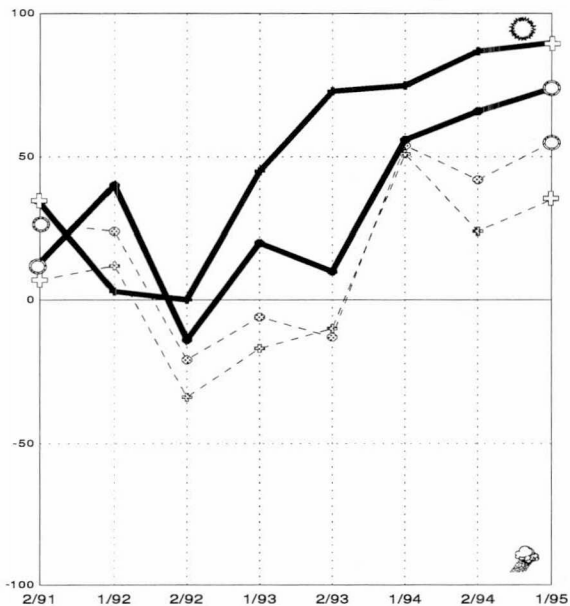
- Kuntien yleiset kehitysnäkymät ovat syksyistä valoisimmat. Nimenomaan Seinäjoen seudun ulkopuolella odotukset tulevasta kehityksestä ovat parantuneet.
- Kuntien rahoitus-tilanne on edelleen huono koko maakunnassa, yli puolet vastaajista arvioi ongelmien lisääntyvän lähitulevaisuudessa. Sen sijaan kuntien yhteistyönäkymät ovat parhaat koko maassa. Varsinkin Seinäjoen seudun ulkopuolella yhteistyöltä odotetaan paljon. Seinäjoen seudulla päivähoitotilannetta ei nähdä yhtä vaikeana kuin syksyllä. Ympäristöasiat huoletuttavat aikaisempaa enemmän koko maakunnassa, varsinkin Seinäjoen seudulla ongelmat ovat lisääntyneet nopeasti. Seinäjoen seudulla elinkeinoelämän kehittämisen vaikeudet nähdään suuremmiksi kuin muualla maakunnassa. Keskusalueen ulkopuolisissa kunnissa kaavoitus-tilanne on muuttunut aikaisempaa huonommaksi. Seinäjoen seudulla koulutoimen näkymät ovat edellisiä mittaauksia valoisimmat.
- Lähes 90 prosenttia vastaajista arvioi seutukunnallisen yhteistyön tiivistyvän lähivuosina. Myös maakunnalliseen yhteistoimintaan suhtaudutaan myönteisesti. Näiden lisäksi varsinkin Seinäjoen seudulla nähdään kansainvälisten yhteyksien lisääntyvän tulevaisuudessa. Suhde valtionhallintoon koetaan ongelmalliseksi keskusaluekunnissa, yhteistyö arvioidaan vähentyvän selvästi. Yhteydet elinkeinoelämään ovat kasvamassa koko maakunnassa.
- Seinäjoen seudulla EU-jäsenyyden nähdään vaikuttavan myönteisesti kunnan omaan toimintaan, mutta erityisesti sen arvioidaan hyödyttävän elinkeinoelämän kehittämistä. Muissa kunnissa EU-jäsenyyteen suhtaudutaan hieman epäilevämmiin. Elinkeinoelämän kehittämisen kannalta jäsenyys vaikuttaa myönteisesti, sen sijaan kunnan omassa toiminnassa hyödyt näyttävät jäävän vähäisiksi.
- Etelä-Pohjanmaan kunnissa veroäyrin hinnan arvioidaan pysyvän ennallaan ensi vuonna. Korotuspaineiden uskotaan kasvavan vuonna 1997 erityisesti Seinäjoen seudulla. Yli puolet keskusaluekuntien vastaajista odottaa veroäyrin hinnan nousevan. Muissa kunnissa korotuspaineet ovat selvästi vähäisemmät.
- Seinäjoen seudun ulkopuolella kuntien tulonäkymät ovat parantuneet oleellisesti viime syksystä. Tuolloin kehitys arvioitiin maan huonoimmaksi, nyt yli puolet vastaajista odottaa kuntien tulojen lisääntyvän tänä vuonna. Ensi vuonna kehityksen arvioidaan jatkuvan myönteisenä. Seinäjoen seudulla näkymät ovat selvästi huonommat. Vuonna 1996 kuntien tulojen uskotaan jopa pienentyvän.
- Seinäjoen seudun ulkopuolisten kuntien velat vähenevät tänä ja ensi vuonna. Velan ennakoitaan vähenevän syksyisiä arvioita nopeammin. Seinäjoen seudulla velkamäärä pysyy suunnilleen viime vuotisella tasolla.
- Työttömyyden arvioidaan helpottuvan tänä ja ensi vuonna koko maakunnassa. Seinäjoen seudulla työttömyys näyttää laskevan muita kuntia hitaammin.
- Keskusseudun ulkopuolella työpaikkojen odotetaan lisääntyvän teollisuudessa ja yksityisissä palveluissa. Seinäjoen seudulla voimakkaimmin kasvavat teollisuuden työpaikat. Lähes kaikki vastaajat arvioivat maatalouden työpaikkojen vähentyvän lähivuosina. Lisäksi julkisten palveluiden työpaikat supistuvat, Seinäjoen seudulla vähentymisen arvioidaan olevan muita kuntia nopeampaa.
- Investointien määrän ei uskota tänä vuonna vähentyvän maataloutta lukuunottamatta. Tosin asuntorakentamisen sekä kaupan ja palveluiden investointien kasvu jää varsin vähäiseksi. Seinäjoen seudulla teollisuusinvestointien odotetaan lisääntyvän nopeasti. Vuonna 1996 keskusalueiden ulkopuolella investointien uskotaan pysyvän suunnilleen tämän vuotisella tasolla. Seinäjoen seudulla teollisuuden ja asuntorakentamisen investoinnit kasvavat varsin voimakkaasti. Maatalousinvestointien odotetaan koko maakunnassa vähenevän useimpia muita maakuntia hitaammin.

Vaasan rannikkoseutu

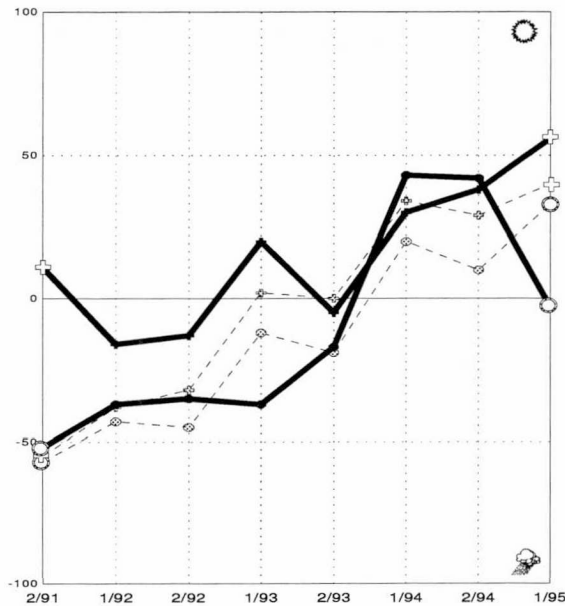
Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 9a)

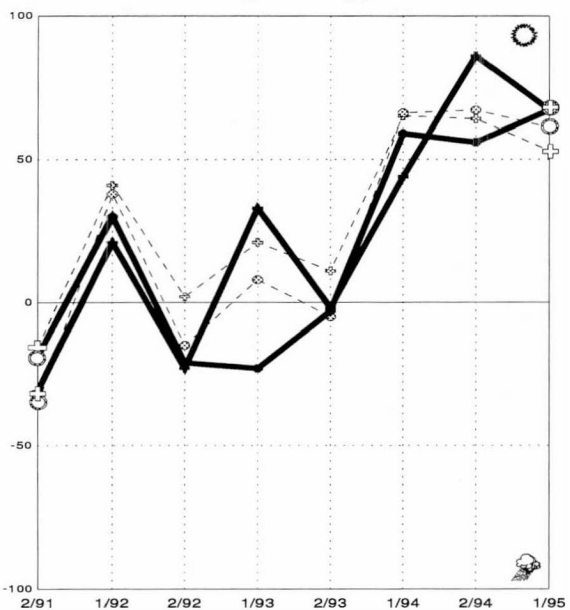
Kunnan tuleva kehitys

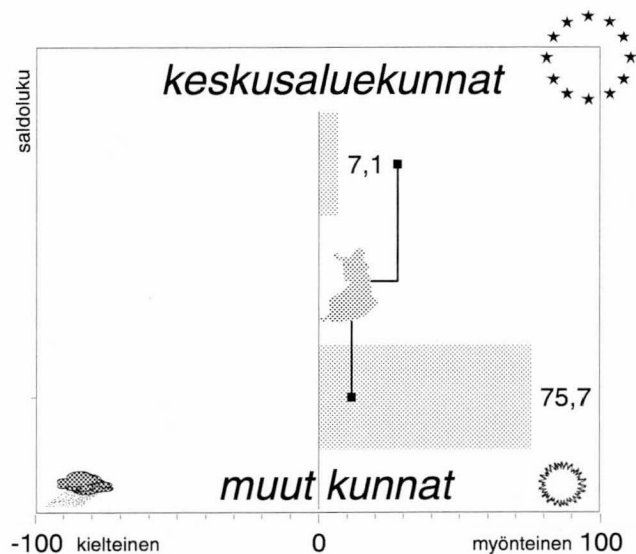
Velkamäärä

Työttömyys

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan
 ○ — keskusaluekunnat
 ⊕ — muut kunnat
koko maan
 ○ - - - keskusaluekunnat keskimäärin
 ⊕ - - - muut kunnat

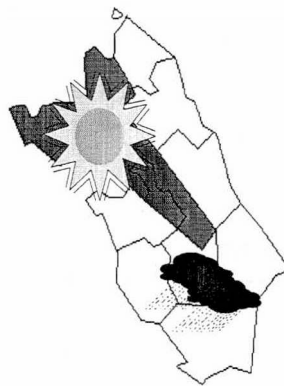
Yllä olevassa kuviossa **maakunnan keskusaluekunnat ja maakunnan muut kunnat pylvinä** ja saldolukuna ja **koko maan keskusaluekunnat ja koko maan muut kunnat viivana** pisteellä korostettuna.

Maakunnan kehitysnäkymät ovat parhaimmat koko maassa. Kuntien rahoitustilanteen nähdään kiristyneen viime syksystä. Vaasan seudun ulkopuolella kuntien yhteistyö sujuu hyvin, muissa kunnissa odotukset ovat pienemmät. Sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluiden järjestämisen ongelmat lisääntyvät koko maakunnassa. Elinkeinoelämän kehittämismahdollisuudet arvioidaan huonoiksi. Vaasan seudun ulkopuolella EU-jäsenyyteen suhtaudutaan myönteisesti. Veroäyrin hinnan korottamista harkitaan vain muutamissa kunnissa. Kuntien tulot kehittyvät hyvin tänä ja ensi vuonna. Ensi vuonna kuntien velka pienentyy nopeasti koko maakunnassa, tänä vuonna vähennys on kuitenkin pieni Vaasan seudun kunnissa. Työttömyys alenee vuosina 1995–1996 koko maakunnassa, keskusalueen ulkopuolella lasku näyttää muodostuvan suuremmaksi kuin Vaasan seudulla. Investoinnit viriävät jo tänä vuonna, ensi vuonna niiden kasvun arvioidaan nopeutuvan.

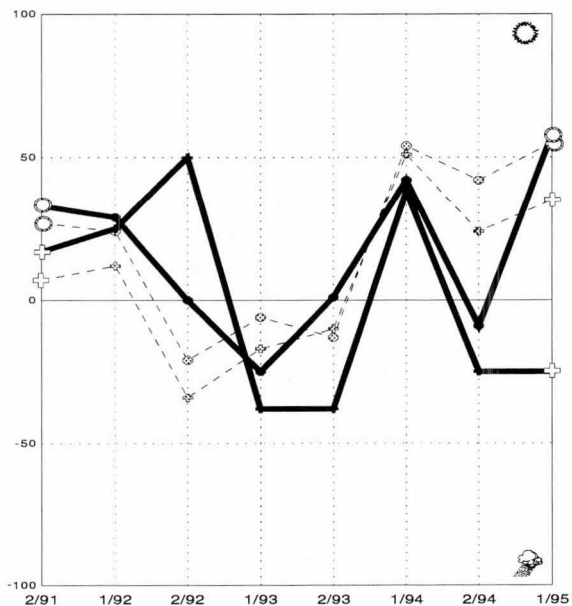
- Vaasan rannikkoseudun kehitysnäkymät ovat maan parhaat, yli 90 prosenttia vastaajista arvioi kehityksen paranevan lähitulevaisuudessa.
- Kuntien rahoitustilanne on edelleen vaikea koko maakunnassa, näkymät ovat huonommat kuin viime vuonna. Vaasan seudun ulkopuolella kuntien yhteistyö sujuu aikaisempaa paremmin, sen sijaan Vaasan seudulla yhteistyö on vaikeutunut. Sosiaali- ja terveystalveluiden järjestäminen huolestuttaa vastaajia koko maakunnassa. Vaasan seudulla huonoimmat näkymät ovat päivähoitopalveluissa, muissa kunnissa vanhusten hoidon ja terveydenhoidon ongelmat lisääntyvät. Ympäristöasiat huolestuttavat sekä keskusseudulla että sen ulkopuolella. Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset arvioidaan huonoiksi koko maakunnassa. Vaasan seudun ulkopuolella koulu-, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen ongelmat ovat helpottuneet selvästi viime syksystä. Vaasan seudulla kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen näkymät ovat edelleen synkät.
- Seutukunnallisen ja maakunnallisen yhteistyön odotetaan lisääntyvän lähitulevaisuudessa Vaasan rannikkoseudun kunnissa. Myös kansainvälisen yhteistoiminnan uskotaan kasvavan. Yhteistyö elinkeinoelämän kanssa voimistuu koko maakunnassa.
- Vaasan seudun ulkopuolella EU-jäsenyyden arvioidaan vaikuttavan myönteisesti sekä kunnan omaan toimintaan että elinkeinoelämän kehittämiseen. Vaasan seudulla jäsenyyden hyödyt nähdään vähäisemmiksi.
- Vaasan seudulla 1–2 kuntaa saattaa korottaa veroäyrin hintaa vuosina 1996–1997. Muissa kunnissa näkymät ovat hieman ristiriitaiset. Osa kunnista harkitsee veroäyrin hinnan alentamista ensi vuonna, osa sen korottamista vuodelle 1997.
- Kuntien tulojen odotetaan lisääntyvän selvästi koko maakunnassa vuosina 1995–1996. Varsinkin Vaasan seudun ulkopuolella näkymät ovat parantuneet viime vuodesta. Vaasan seudun kunnissa tulojen kasvun arvioidaan kuitenkin olevan muita kuntia nopeampaa.
- Lähes 90 prosenttia vastaajista arvioi kuntien vähentävän velanottoaan tänä vuonna. Vaasan seudun kunnissa velkamäärän arvioidaan pysyvän tämän vuotisella tasolla myös ensi vuonna. Sen sijaan muissa kunnissa velanoton uskotaan vähentyvän edelleen varsin selvästi.
- Vaasan rannikkoseudulla työttömyyden odotetaan vähentyvän nopeasti tänä vuonna, näkymät ovat parantuneet viime syksystä. Näkemykset ensi vuodesta ovat varovaisemmat, joskin työttömyyden arvioidaan edelleen vähenevän. Muissa kunnissa työttömyyden uskotaan helpottuvan nopeasti molempina vuosina 1995–1996.
- Vaasan seudulla lähes kaikki vastaajat arvioivat teollisuuden työvoiman lisääntyvän lähitulevaisuudessa, yksityisten palveluiden kasvu on lähes yhtä suuri. Julkisten palveluiden ja maatalouden työpaikat vähentyvät selvästi. Muissa kunnissa odotetaan eniten yksityisten palveluiden kasvavan, myös rakentamisen työpaikkojen uskotaan lisääntyvän. Sen sijaan teollisuudessa kasvu jää selvästi Vaasan seudun kuntia vähäisemmäksi. Maatalouden ja julkisen sektorin näkymät ovat samanlaiset kuin keskusaluekunnissa.
- Teollisuusinvestointien odotetaan kasvavan tänä vuonna varsin nopeasti koko maakunnassa. Pieniä kasvuodotuksia on myös asuntorakentamisessa sekä kaupan ja palveluiden aloilla. Maataloudessa näkymät ovat edelleen synkät. Ensi vuonna nopeimmin kasvavat teollisuuden investoinnit, mutta myös kaupan ja palveluiden sekä asuntorakentamisen investoinnit lisääntyvät koko maakunnassa.

Keski-Pohjanmaa

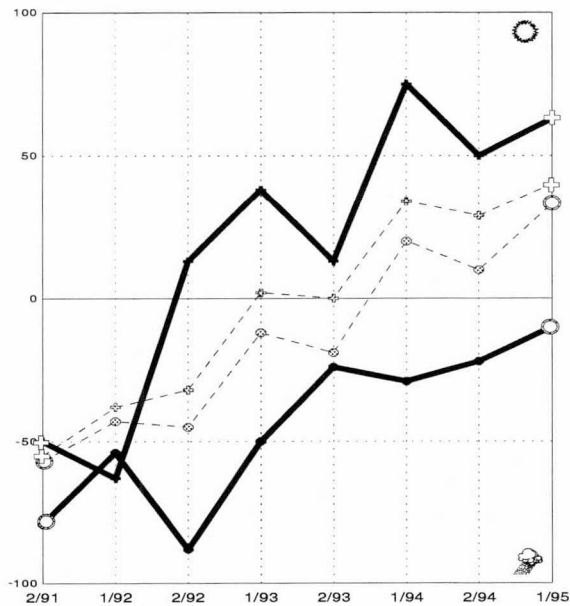
Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 9a)

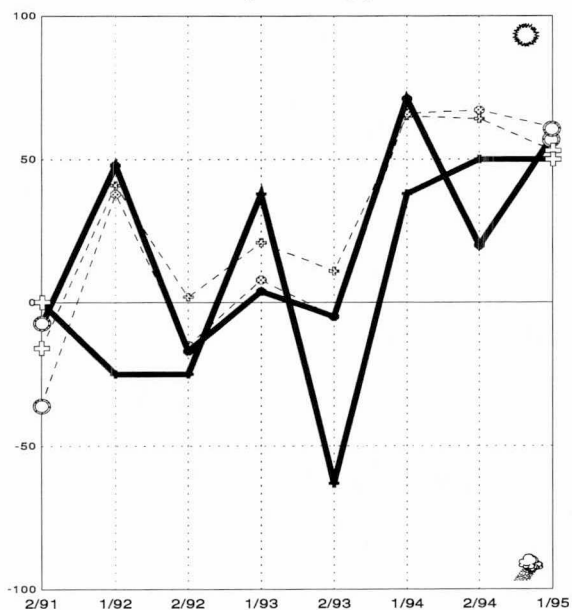
Kunnan tuleva kehitys

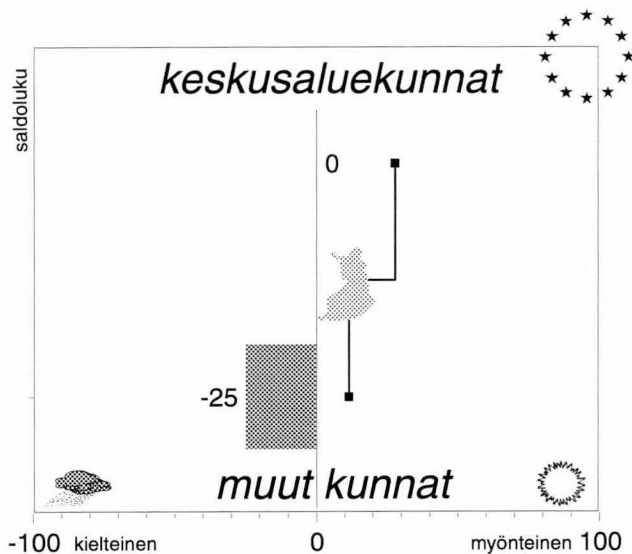
Velkamäärä

Työttömyys

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan
 ○ — keskusaluekunnat
 ⊕ — muut kunnat
koko maan
 ○ - - - keskusaluekunnat keskimäärin
 ⊕ - - - muut kunnat

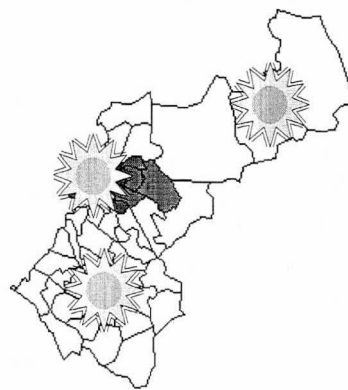
Yllä olevassa kuviossa **maakunnan keskusaluekunnat ja maakunnan muut kunnat pylvinä** ja saldolukuna ja **koko maan keskusaluekunnat ja koko maan muut kunnat viivana** pisteellä korostettuna.

Kokkolan seudulla kehitysnäkymät ovat valoisat, muissa kunnissa odotetaan edelleen huonontuvan lähitulevaisuudessa. Keski-Pohjanmaan kuntien rahoitustilanne on maan huonoin. Kokkolan seudulla kaikki vastaajat odottavat ongelmien lisääntyvän. Sen sijaan kuntien yhteistyö sujuu hyvin koko maakunnassa. Erityisesti seutukunnallisen yhteistoiminnan odotetaan voimistuvan lähivuosina. Veroäyrin hinnan korotuspaineet kasvavat vuonna 1997. Kuntien tulot lisääntyvät tänä vuonna mutta vähentyvät ensi vuonna. Kokkolan seudun kunnat joutuvat ottamaan lisää velkaa. Työttömyys helpottaa tänä vuonna erityisesti Kokkolan seudulla, ensi vuonna työttömyys alenee myös muissa kunnissa. Työpaikat lisääntyvät erityisesti teollisuudessa. Investointien ei uskota kasvavan nopeasti vuosina 1995–1996, suurinta kasvua ennakoidaan asuntorakentamisessa.

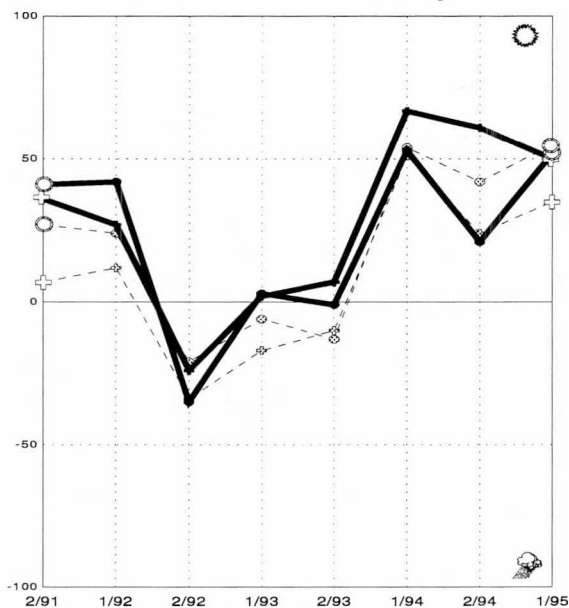
- Keski-Pohjanmaalla näkemykset kuntien kehityksestä vaihtelevat maakunnan sisällä. Kokkolan seudulla näkymät ovat valoisat, odotukset ovat kasvaneet selvästi viime syksystä. Muissa kunnissa kehityksen odotetaan edelleen huonontuvan.
- Keski-Pohjanmaan kuntien rahoitustilanne on maan huonoin. Kokkolan seudun ulkopuolella kaikki vastaajat arvioivat ongelmien lisääntyvän ja keskusaluekunnissa lähes 3/4. Sen sijaan kuntien yhteistyönäkymät ovat hyvät, yhteistyöltä odotetaan paljon koko maakunnassa. Kokkolan seudun ulkopuolella vanhusten hoitopalvelut huolestuttavat vastaajia, sen sijaan Kokkolan seudulla ongelmien arvioidaan vähentyvän. Kaa-voituksen odotetaan sujuvan Kokkolan seudun ulkopuolisissa kunnissa parhaiten koko maassa. Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi on huolenaihe koko maakunnassa. Kokkolan seudun ulkopuolella myös koulutoimen ongelmien arvioidaan lisääntyvän. Kokkolan seudulla koulutoimen näkymät ovat aikaisempaa valoisammat.
- Lähes 95 prosenttia vastaajista arvioi seutukunnallisen yhteistyön lisääntyvän lähitulevaisuudessa. Myös maakunnallisen ja kansainvälisen yhteistoiminnan uskotaan kasvavan. Valtionhallintoon suhtaudutaan kunnissa epäilevästi, sen sijaan yhteydet elinkeinoelämään paranevat.
- Kokkolan seudun ulkopuolella EU-jäsenyyteen suhtaudutaan epäilevästi. Sen arvioidaan vaikuttavan kielteisesti kunnan omaan toimintaan ja elinkeinoelämän kehittymiseen. Kokkolan seudulla jäsenyydestä odotetaan olevan hyötyä elinkeinotoiminnan kehittämiseksi.
- Keski-Pohjanmaan kunnat eivät nosta veroäyrin hintaa ensi vuonna. Sen sijaan vuonna 1997 äyrin hinnan korotuspaineet näyttävät kasvavan. Vastaajien arvioiden mukaan 1–2 Kokkolan seudun kuntaa ja 2 muuta kuntaa saattavat nostaa äyrin hintaa vuonna 1997.
- Kuntien tulojen arvioidaan lisääntyvän tänä vuonna koko maakunnassa. Ensi vuonna kehityksen nähdään huonontuvan, verotulojen odotetaan vähentyvän koko maakunnassa.
- Keski-Pohjanmaan kunnissa on eriäviä näkemyksiä velkamäärän kehityksestä. Erityisesti ensi vuonna Kokkolan seudun ulkopuolella velanoton arvioidaan vähentyvän huomattavasti. Keskusseudulla velkojen määrä pysyy suunnilleen viime vuotuisena, ensi vuonna velkaa joudutaan jopa lisäämään.
- Kokkolan seudulla työttömyys vähentyy selvästi jo tänä vuonna. Muissa kunnissa odotukset ovat varovaisemmat. Vuonna 1996 työttömyyden arvioidaan pienentyvän koko maakunnassa. Kokkolan seudulla näkymät ovat parantuneet viime syksystä.
- Kokkolan seudulla työpaikkojen odotetaan lisääntyvän erityisesti teollisuudessa mutta myös yksityisten palveluiden ja rakentamisen työpaikat kasvavat. Maataloudessa ja julkisissa palveluissa näkymät ovat synkät. Kokkolan seudun ulkopuolella vain teollisuuden ja yksityisten palveluiden työpaikkojen odotetaan lisääntyvän.
- Vastaajat eivät usko investointien nopeaan kasvuun vuosina 1995–1996. Tänä vuonna kasvua odotetaan vain Kokkolan seudulla, jossa lähinnä asuntorakentamisen sekä kaupan ja palveluiden investoinnit saattavat kasvaa jonkin verran. Ensi vuonna tilanteen ei odoteta juurikaan muuttuvan kuluvasta vuodesta. Kokkolan seudulla teollisuus investoi tämän vuotuisista enemmän, lisäksi asuntorakentaminen lisääntyy. Muissa kunnissa investointien arvioidaan edelleen vähentyvän.

Pohjois-Pohjanmaa

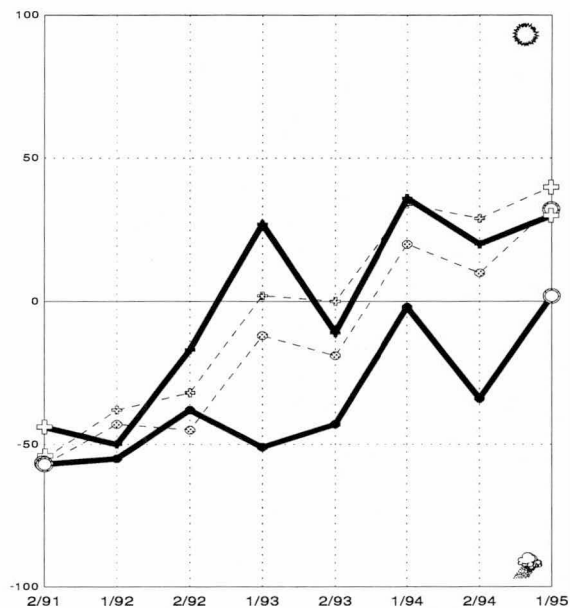
Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 9a)

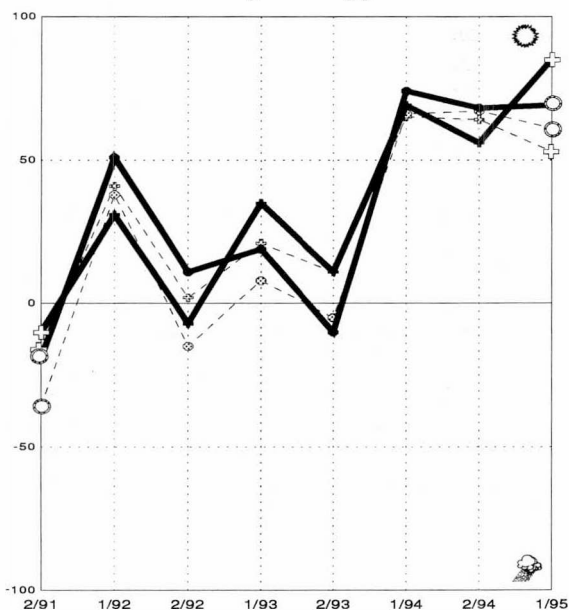
Kunnan tuleva kehitys

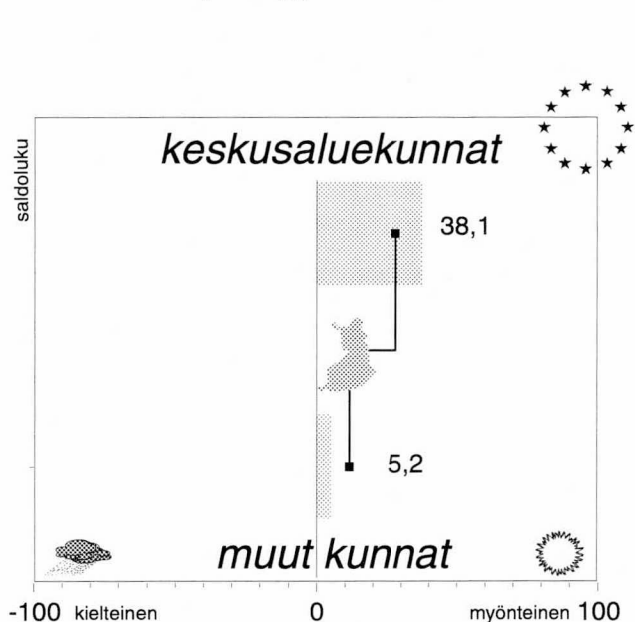
Velkamäärä

Työttömyys

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan
 ○ — keskusaluekunnat
 ⊕ — muut kunnat
koko maan
 ○ - - - keskusaluekunnat keskimäärin
 ⊕ - - - muut kunnat

Yllä olevassa kuviossa **maakunnan keskusaluekunnat ja maakunnan muut kunnat pylväänä** ja saldolukuna ja **koko maan keskusaluekunnat ja koko maan muut kunnat viivana** pisteellä korostettuna.

Pohjois-Pohjanmaan yleiset kehitysnäkymät ovat edelleen parhaimpia koko maassa, vaikka kuntien rahoitustilanne on maan vaikeimpia. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin Oulun seudulla, muissa kunnissakin yhteistyö sujuu aikaisempaa paremmin. Veroäyrin hinnan arvioidaan pysyvän ennallaan ensi vuonna. Korotuspaineiden arvioidaan lisääntyvän selvästi vuonna 1997 varsinkin Oulun seudun ulkopuolella. Kuntien odotetaan saavan lisää tuloja vuosina 1995–1996. Oulun seudulla kuntien velkamäärä kasvaa tänä vuonna, muissa kunnissa velanotto vähentyy. Vuonna 1996 kuntien velka pienentyy koko maakunnassa. Työttömyys vähentyy selvästi vuosina 1995–1996. Investointien kasvu arvioidaan varsin hitaaksi tänä ja ensi vuonna. Eniten lisääntyvät teollisuuden investoinnit.

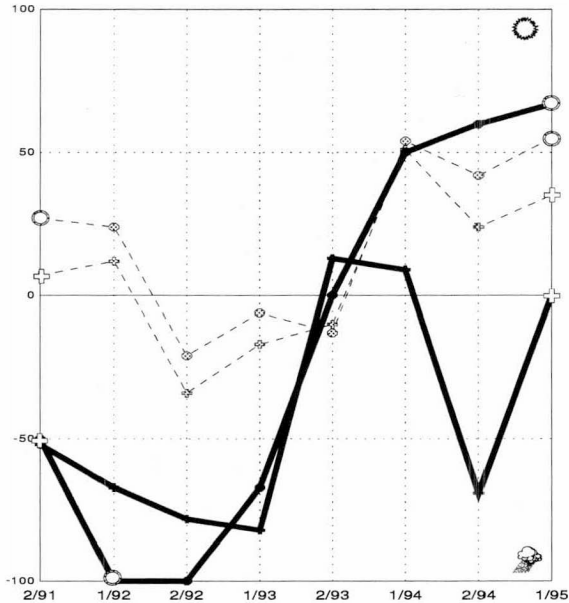
- Pohjois-Pohjanmaan kehitysnäkymät ovat edelleen valoisat. Oulun seudulla odotukset tulevasta ovat parantuneet viime syksystä.
- Pohjois-Pohjanmaan kuntien rahoitustilanne on maan vaikeimpia, noin 3/4 vastaajista arvioi rahoitusongelmien lisääntyvän. Kuntien yhteistyö sujuu edelleen hyvin Oulun seudulla, muissa kunnissakin näkymät ovat parantuneet selvästi viime syksystä. Päivähoitopalveluiden järjestäminen huolestuttaa vastaajia enemmän kuin viime syksynä. Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat parantuneet Oulun seudulla, myös kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen näkymät ovat valoisammat kuin edellisissä mittauksissa.
- Seutukunnallisen ja maakunnallisen yhteistyön arvioidaan lisääntyvän selvästi koko maakunnassa. Myös kansainvälinen yhteistoiminta vilkastuu lähitulevaisuudessa. Lähes kaikki Oulun seudun vastaajat uskovat yhteyksien elinkeinoelämään lisääntyvän, muissa kunnissa odotukset ovat hieman varovaisemmat.
- Oulun seudun ulkopuolella EU-jäsenyyteen suhtaudutaan varovaisesti. Siitä koituvat hyödyt arvioidaan vähäisiksi kunnan omalle toiminnalle ja elinkeinoelämälle. Oulun seudulla jäsenyyden odotetaan vaikuttavan myönteisesti varsinkin elinkeinoelämän kehittämiseen.
- Veroäyrin hinnan arvioidaan pysyvän ennallaan vuonna 1996. Sen sijaan ensi vuonna korotuspaineet kasvavat. Oulun seudun ulkopuolella jopa kymmenen kuntaa saattaa joutua nostamaan veroäyrin hintaa. Myös Oulun seudulla 1–2 kunnan uskotaan turvautuvan äyrin hinnan korotukseen.
- Pohjois-Pohjanmaan kuntien tulojen arvioidaan lisääntyvän selvästi viime vuodesta. Varsinkin Oulun seudun ulkopuolella tulokehitys on parantunut oleellisesti viime vuodesta. Ensi vuonna tulojen odotetaan edelleen kasvavan, Oulun seudun ulkopuolisissa kunnissa kasvu kuitenkin hidastuu.
- Oulun seudun kunnissa velanoton arvioidaan kasvavan selvästi tänä vuonna. Muissa kunnissa velkamäärän uskotaan pienentyvän. Vuonna 1996 velanotto vähentyy koko maakunnassa, Oulun seudun kunnissa lasku saattaa kuitenkin jäädä pieneksi.
- Työttömyys helpottaa selvästi vuosina 1995–1996 koko maakunnassa. Työttömyyden vähentyminen näyttää nopeutuvan ensi vuonna, Oulun seudun ulkopuolella näkymät ovat parantuneet selvästi viime syksystä.
- Pohjois-Pohjanmaan kunnissa teollisuuden, rakentamisen ja yksityisten palveluiden työpaikkojen arvioidaan lisääntyvän. Oulun seudulla kasvu on voimakkaampaa kuin muissa kunnissa. Maatalouden työpaikat vähentyvät koko maakunnassa. Kun taas julkisten palveluiden työpaikkojen odotetaan vähentyvän erityisesti Oulun seudun ulkopuolisissa kunnissa.
- Investoinnit kasvavat tänä vuonna vain vähän koko maakunnassa. Oulun seudulla kasvuodotukset ovat muita kuntia suuremmat. Eniten lisääntyvät teollisuuden investoinnit. Myös asuntorakentamisessa sekä kaupan ja palveluiden aloilla investoinnit saattavat hieman kasvaa Oulun seudun kunnissa. Keskusalueen ulkopuolella investointien lisäys kohdistuu lähinnä teollisuuteen ja asuntorakentamiseen. Ensi vuoden investointinäkymät ovat samanlaiset kuin tänä vuonna. Eniten investoidaan teollisuuteen ja asuntorakentamiseen. Oulun seudulla investoinnit kasvavat nopeammin kuin muissa kunnissa.

Kainuu

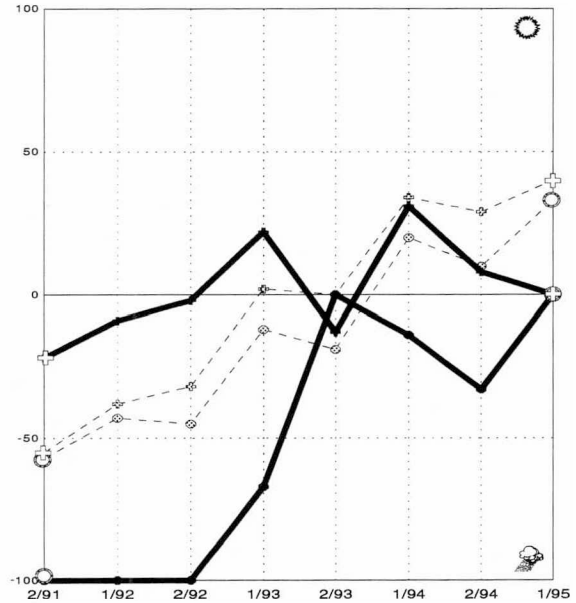
Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 9a)

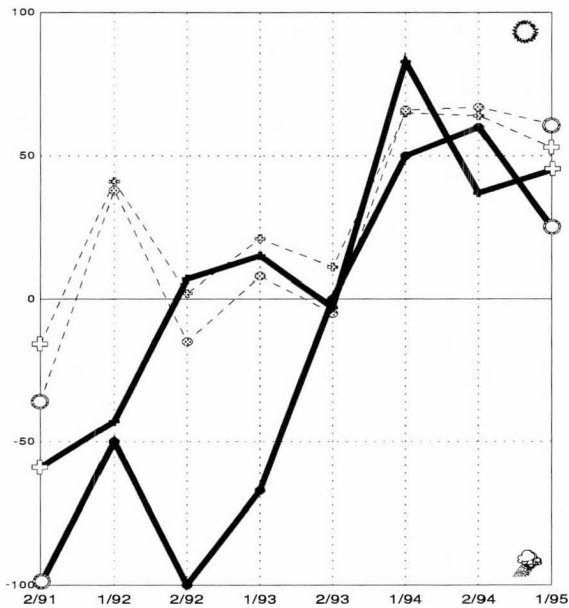
Kunnan tuleva kehitys

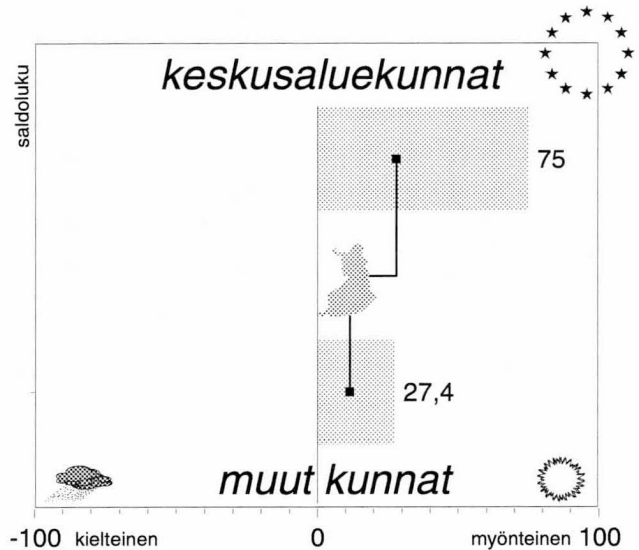
Velkamäärä

Työttömyys

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan
 ○ — keskusaluekunnat
 + — muut kunnat
koko maan
 ○ - - - keskusaluekunnat keskimäärin
 + - - - muut kunnat

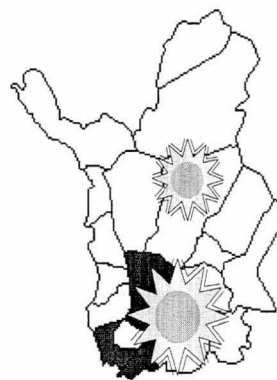
Yllä olevassa kuviossa **maakunnan keskusaluekunnat ja maakunnan muut kunnat pylväinä** ja saldolukuna ja **koko maan keskusaluekunnat ja koko maan muut kunnat viivana** pisteellä korostettuna.

Keskusalueiden ulkopuolisten kuntien kehitysnäkymät ovat valoisammat kuin viime syksynä. Kajaanin seudulla kehitys nähdään varsin hyväksi. Kuntien rahoitustilanne on vaikea, vaikka niiden tulojen odotetaan lisääntyvän enemmän kuin viime syksynä. Tarvetta veroäyrin hinnan korotuksiin ei uskota olevan vuosina 1996–1997. Myös velanottoa pyritään rajoittamaan varsinkin tänä vuonna. Työttömyys alenee koko maakunnassa tänä ja ensi vuonna. Kajaanin seudulla investointien ei uskota viriävän vielä ensi vuonnakaan. Muissa kunnissa teollisuuden panostukset kasvavat tänä vuonna, muutoin investointien kasvuodotukset jäävät pieniksi.

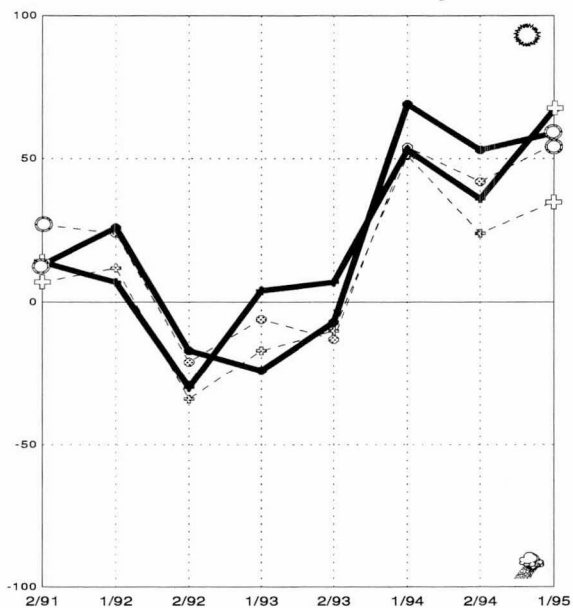
- Kainuun kehitysnäkymät ovat muuttuneet hieman syksystä. Kajaanin seudulla kehityksen odotetaan edelleen parantuvan. Muissa kunnissa odotukset ovat varovaisemmat, mutta näkymät ovat selvästi paremmat kuin viime syksynä.
- Kainuun kuntien rahatilanne on huono, Kajaanin seudun ulkopuolella näkymät ovat Kokkolan seudun ulkopuolisten kuntien ohella synkimmät koko maassa. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin Kajaanin seudulla. Muissa kunnissa odotukset ovat varovaisemmat. Vanhusten hoitopalveluiden järjestämismahdollisuudet ovat huonontuneet selvästi viime syksystä. Kajaanin seudun ulkopuolisissa kunnissa myös terveydenhoitopalveluiden järjestäminen on vaikeutumassa. Kajaanin seudun ulkopuolella ympäristökysymykset huolestuttavat aikaisempaa enemmän, sen sijaan elinkeinoelämän kehittämisedellytysten odotetaan paranevan lähitulevaisuudessa. Kuntien asunto-olojen arvioidaan huonontuvan koko maakunnassa. Kajaanin seudulla vapaa-aikatoimen ongelmien uskotaan lisääntyvän, tosin näkymät ovat parantuneet viime vuodesta. Keskusalueen ulkopuolella vastaava tilanne on koulutoimissa.
- Kaikki vastaajat odottavat seutukunnallisen yhteistyön lisääntyvän tulevaisuudessa. Myös maakunnalliseen yhteistoimintaan suhtaudutaan myönteisesti. Kajaanin seudun ulkopuolella yhteistyön valtionhallinnon kanssa ei uskota toimivan, sen sijaan elinkeinoelämään suhtaudutaan myönteisemmin. Kansainväliset yhteydet lisääntyvät Kajaanin seudulla enemmän kuin muissa kunnissa.
- EU-jäsenyyden arvioidaan vaikuttavan myönteisesti elinkeinoelämän kehittymiseen koko maakunnassa. Kajaanin seudulla sen nähdään hyödyttävän myös kunnan omaa toimintaa, muissa kunnissa odotukset ovat varovaisemmat.
- Kainuussa kuntien ei uskota nostavan veroäyrin hintaa kahden seuraavan vuoden aikana.
- Kuntien tulonäkymät ovat parantuneet viime syksystä. Kajaanin seudulla tulokehityksen arvioidaan parantuvan oleellisesti viime vuodesta. Muissa kunnissa tulojen lasku pysähtyy. Ensi vuonna tulokehityksen arvioidaan parantuvan koko maakunnassa, Kajaanin seudulla kasvun arvioidaan kuitenkin hidastuvan.
- Kainuun kunnat ottavat tänä vuonna aikaisempaa vähemmän velkaa, varsinkin Kajaanin seudun ulkopuolisissa kunnissa velanoton odotetaan supistuvan selvästi. Vuonna 1995 velkamäärän arvioidaan pysyvän tämän vuotisella tasolla koko maakunnassa.
- Työttömyyden odotetaan helpottavan tänä vuonna koko maakunnassa. Kajaanin seudulla näkymät ovat parantuneet viime syksystä. Ensi vuonna työllisyyskehitys jatkuu myönteisenä. Kajaanin seudun ulkopuolella työttömyyden vähentyminen näyttää olevan hieman nopeampaa kuin keskuseudulla.
- Kainuussa työpaikkojen odotetaan lisääntyvän teollisuudessa ja yksityisissä palveluissa. Muiden toimialojen näkymät ovat huonommat. Useimmista muista maakunnista poiketen rakentamisen työpaikkojen uskotaan edelleen vähentyvän. Kaikki vastaajat arvioivat maatalouden työpaikkojen vähentyvän, lisäksi Kajaanin seudun ulkopuolella yli 80 prosenttia vastaajista odottaa julkisten palvelujen vähentävän työpaikkojaan.
- Kajaanin seudulla investointinäkymät ovat varsin synkät. Tänä vuonna pieniä kasvuodotuksia on vain teollisuudessa, ensi vuonna asuntorakentamiseen investoidaan tämän vuotuista enemmän. Teollisuuden investoinnit saattavat jopa pienentyä. Muissa kunnissa teollisuuden panostukset lisääntyvät selvästi viime vuodesta. Lisäksi asuntorakentamisen investoinnit kasvavat. Ensi vuoden näkymät ovat synkät, investoinnit eivät näytä lähtevän kasvuun millään toimialalla.

Lappi

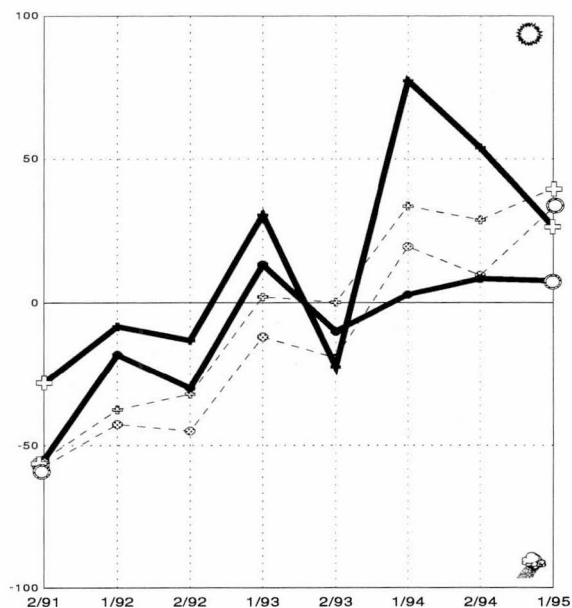
Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 9a)

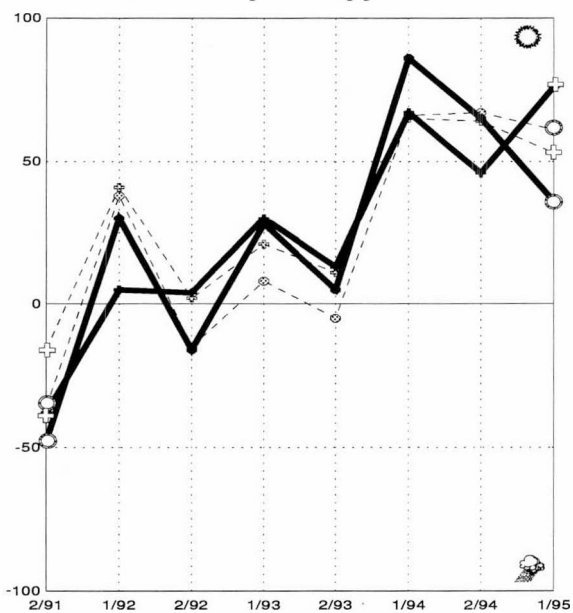
Kunnan tuleva kehitys

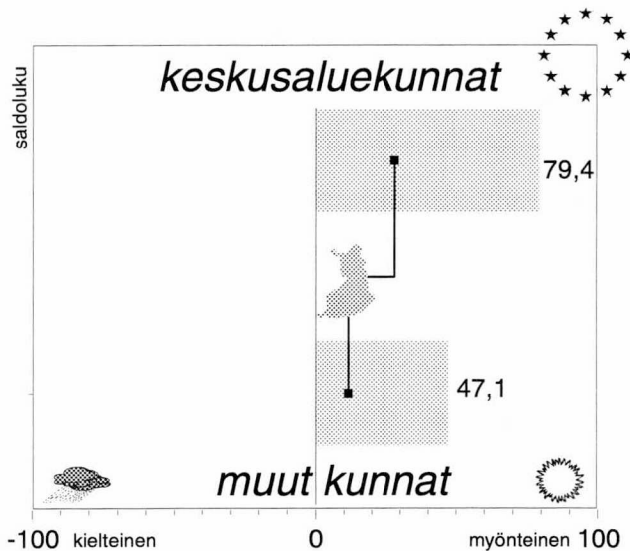
Velkamäärä

Työttömyys

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan
 ○ — keskusaluekunnat
 ⊕ — muut kunnat
koko maan
 ○ - - - keskusaluekunnat keskimäärin
 ⊕ - - - muut kunnat

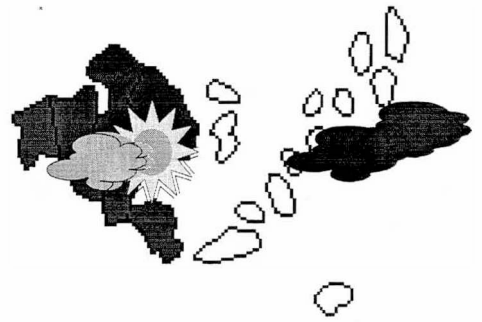
Yllä olevassa kuviossa **maakunnan keskusaluekunnat ja maakunnan muut kunnat pylväinä** ja saldolukuna ja **koko maan keskusaluekunnat ja koko maan muut kunnat viivana** pisteellä korostettuna.

Lapin kuntien kehitysnäkymät ovat valoisat, lähes 75 prosenttia vastaajista arvioi kuntansa kehityksen parantuvan. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin koko maakunnassa. Varsinkin seutukunnallisen yhteistoiminnan arvioidaan lisääntyvän lähivuosina. EU-jäsenyydeltä odotetaan myönteisiä vaikutuksia sekä kunnan omaan toimintaan että elinkeinoelämän kehittämiseen. Kunnat pyrkivät välttämään veroäyrin hinnan korottamista kahden seuraavan vuoden aikana. Kuntien tulonäkymät ovat valoisat tänä ja ensi vuonna. Kuntien velanotto pienentyy koko maakunnassa vuosina 1995–1996. Työttömyyden alentumisen odotetaan nopeutuvan vuonna 1996. Työpaikat lisääntyvät eniten yksityisellä palvelusektorilla. Investoinnit kasvavat tänä vuonna lähinnä keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa. Ensi vuonna investoinnit vieriävät myös keskusalueilla.

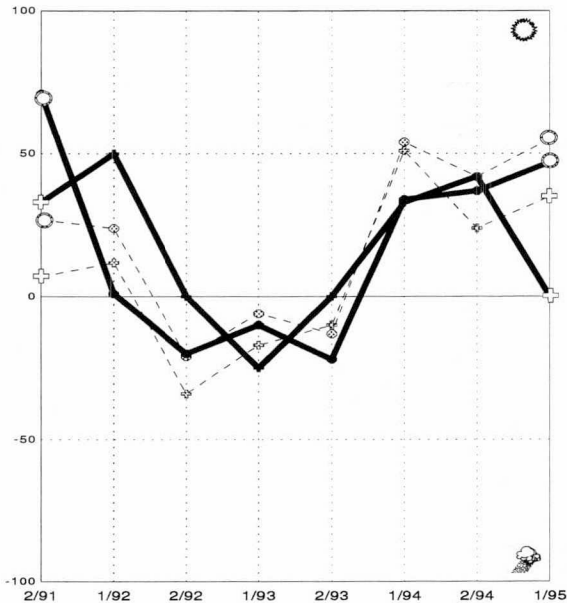
- Lapin yleiset kehitysnäkymät ovat Vaasan rannikoseudun ja Päijät-Hämeen ohella valoisimmat koko maassa. Lähes 3/4 vastaajista odottaa kehityksen parantuvan lähitulevaisuudessa. Näkemykset ovat samantyyppiset keskusalueilla ja niiden ulkopuolella.
- Kuntien rahoitusongelmien odotetaan jatkuvan lähitulevaisuudessa, näkymät eivät ole muuttuneet viime syksystä. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin koko maakunnassa, keskusseuduilla luottamus yhteistyöhön on kuitenkin parantunut ja muissa kunnissa vähän heikentynyt. Vanhusten hoitotilanne ja terveydenhoidon järjestäminen huolestuttavat vastaajia aikaisempaa enemmän. Elinkeinoelämän kehittämisedellytyksiä ei nähdä vielä kovin hyviksi, tosin keskusseutujen ulkopuolella näkymät eivät ole yhtä synkät kuin viime vuonna.
- Lähes kaikki vastaajat arvioivat seutukunnallisen yhteistyön lisääntyvän lähitulevaisuudessa. Keskusseuduilla uskotaan myös maakunnalliseen yhteistoimintaan, muissa kunnissa toiveet ovat tässä suhteessa vähäiset. Lapin kunnat uskovat kansainvälisten yhteyksien kasvavan. Yhteistyö elinkeinoelämän kanssa lisääntyy koko maakunnassa.
- Kunnat suhtautuvat myönteisesti EU-jäsenyyteen. Siitä arvioidaan olevan hyötyä sekä kunnan omalle toiminnalle että elinkeinoelämän kehitykselle.
- Keskusseutujen ulkopuolella veroäyrin hinnan arvioidaan pysyvän ennallaan kahden seuraavan vuoden aikana. Keskusseuduilla 1–2 kuntaa saattaa nostaa äyrin hintaa joko vuonna 1996 tai 1997.
- Kuntien tulot lisääntyvät tänä vuonna erityisesti keskusseuduilla. Vuonna 1996 kuntien tulojen arvioidaan kasvavan edelleen koko maakunnassa. Keskusseutujen ulkopuolella tulevasta kehityksestä on kuitenkin ristiriitaisia näkemyksiä. Yli puolet vastaajista odottaa kuntien tulokehityksen parantuvan ja kolmannes huonontuvan.
- Kuntien velkojen uskotaan pienentyvän tänä ja ensi vuonna. Näkemykset ovat kuitenkin hieman varovaisemmat kuin viime syksynä. Keskusseutujen ulkopuolella velanoton vähentyminen on hieman nopeampaa kuin keskusseuduilla.
- Työttömyys helpottaa tänä vuonna koko maakunnassa, tosin keskusseutujen ulkopuolella vähentyminen saattaa olla hidasta. Vuonna 1996 kehityksen odotetaan parantuvan. Työttömyyden lasku on voimakasta varsinkin keskusseutujen ulkopuolella, mutta myös keskusseuduilla työttömyys alentuu selvästi.
- Keskusseuduilla työpaikkojen odotetaan lisääntyvän selvästi vain yksityisissä palveluissa. Muutoin kasvuodotukset ovat vähäiset. Muissa kunnissa myös teollisuustyöpaikkojen uskotaan lisääntyvän. Maatalouden ja julkisten palveluiden työpaikkojen odotetaan vähentyvän selvästi lähitulevaisuudessa.
- Tänä vuonna investointien ei odoteta kasvavan keskusseuduilla. Muissa kunnissa kasvuodotuksia on erityisesti teollisuudessa, mutta myös asuntorakentamisen sekä kaupan ja palveluiden investoinnit lisääntyvät. Ensi vuonna investoinnit vieriävät myös keskusseuduilla. Eniten lisääntyvät teollisuus- ja asuntorakentamisiin investoinnit. Keskusseuduilla myös kaupan ja palveluiden investointien arvioidaan kasvavan selvästi.

Ahvenanmaa

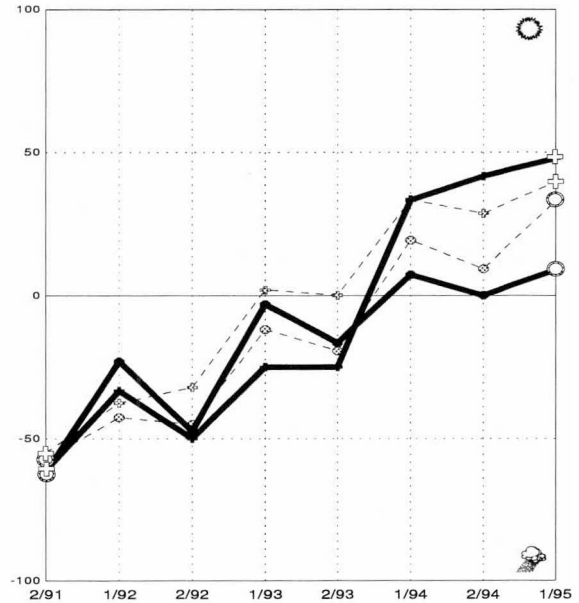
Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 9a)

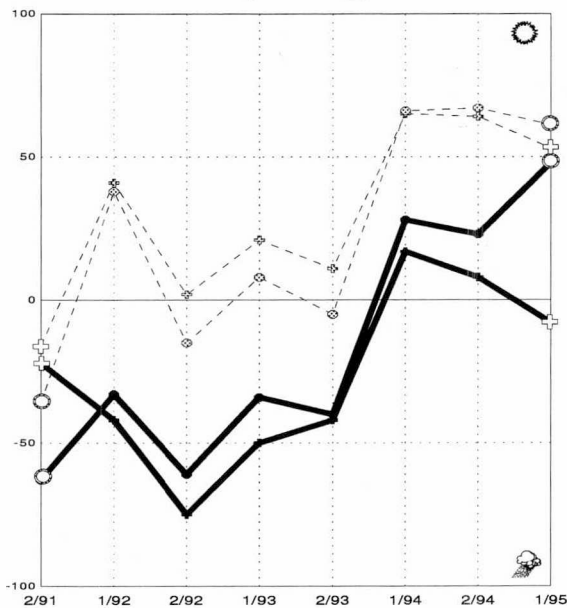
Kunnan tuleva kehitys

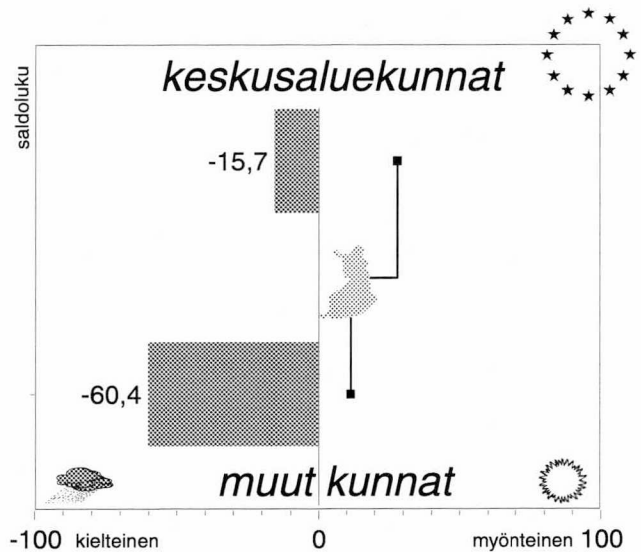
Velkamäärä

Työttömyys

EU-jäsenyyden vaikutus

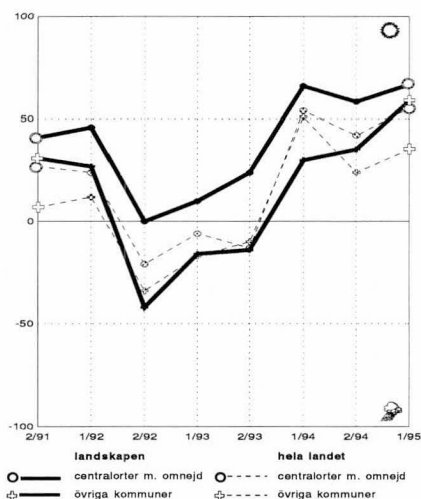
maakunnan
 ○ — keskusaluekunnat
 □ — muut kunnat
koko maan
 ○ - - - keskusaluekunnat keskimäärin
 □ - - - muut kunnat

Yllä olevassa kuviossa **maakunnan keskusaluekunnat ja maakunnan muut kunnat pylväinä** ja saldolukuna ja **koko maan keskusaluekunnat ja koko maan muut kunnat viivana** pisteellä korostettuna.

Maarianhaminan seudun ulkopuolella kuntien kehitysnäkymät ovat aikaisempaa huonommat. Maarianhaminan seudulla näkymät ovat edelleen valoisat. Kuntien rahoitustilanne jatkuu vaikeana. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin koko maakunnassa. Kansainvälisten yhteyksien uskotaan lisääntyvän erityisesti Maarianhaminan seudulla. Ahvenanmaalla suhtaudutaan kuitenkin muita maakuntia varauksellisemmin EU-jäsenyyteen. Kunnat pyrkivät pitämään veroäyrin hinnan nykyisellä tasollaan, muutamat kunnat saattavat kuitenkin joutua korottamaan hintaa kahden seuraavan vuoden aikana. Maarianhaminan seudun ulkopuolella kuntien tulot pienentyvät vuosina 1995–1996. Maarianhaminan seudulla näkymät ovat selvästi paremmat. Maarianhaminan seudun ulkopuolella velanotto vähentyy lähivuosina, keskusalueella velkamäärä pysyy suunnilleen nykyisellään. Ahvenanmaan työllisyysnäkymät ovat maan huonoimpia. Työllisyys ei parane kovin nopeasti, ensi vuonna Maarianhaminan seudun ulkopuolella työttömyys saattaa jopa kasvaa. Investoinnit eivät juurikaan viriä tänä vuonna. Pieniä kasvu-odotuksia on vain teollisuudessa ja asuntorakentamisessa. Vuonna 1996 investointien kasvu nopeutuu koko maakunnassa.

- Maarianhaminan seudun ulkopuolella kuntien kehitysnäkymät ovat huonontuneet viime syksystä. Tuolloin lähes 60 prosenttia vastaajista arvioi kuntansa kehityksen parantuvan. Nyt näkemykset poikkeavat voimakkaasti, puolet vastaajista odottaa parantuvan ja saman verran huonontuvan. Maarianhaminan seudulla näkymät ovat edelleen valoisat.
- Kuntien rahoitustilanne jatkuu huonona. Varsinkin Maarianhaminan seudun ulkopuolisissa kunnissa näkymät ovat synkät. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin koko maakunnassa. Maarianhaminan seudun ulkopuolella sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisen ongelmat ovat lisääntyneet viime vuodesta. Keskusalueilla suurimmat ongelmat ovat päivähoitopalveluiden järjestämisessä. Ympäristöasiat nähdään Ahvenanmaan kunnissa eri tavoin. Maarianhaminan seudulla ongelmien arvioidaan lisääntyvän. Muissa kunnissa puolet vastaajista näkee tilanteen parantuvan. Elinkeinoelämän kehittämismahdollisuuksien odotetaan parantuvan Maarianhaminan seudun ulkopuolella, keskusalueella näkymät ovat huonommat. Maarianhaminan seudulla asumistilanne on vaikeutunut viime vuodesta, myös koulu-, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen näkymät ovat aikaisempaa huonommat.
- Maarianhaminan seudulla seudulliseen ja maakunnalliseen yhteistyöhön suhtaudutaan myönteisesti. Myös kansainvälisten yhteyksien odotetaan lisääntyvän selvästi. Poikkeuksena useimpiin muihin alueisiin verrattuna vastaajat odottavat myös yhteistoiminnan valtionhallinnon suuntaan lisääntyvän lähitulevaisuudessa. Muissa kunnissa uskotaan alueellisen yhteistyön tiivistyvän, tosin kansainvälinen toiminta pysynee nykyisellään.
- Ahvenanmaan kunnat suhtautuvat muita maakuntia varauksellisemmin EU-jäsenyyteen. Varsinkin Maarianhaminan seudun ulkopuolella sen arvioidaan vaikuttavan kielteisesti sekä kunnan omaan toimintaan että elinkeinoelämän kehittämiseen.
- Vastaajien arvion mukaan 2–3 Maarianhaminan seudun kuntaa joutuu nostamaan veroäyrin hintaa vuosina 1996–1997. Muissa kunnissa hinta pysyy ennallaan ensi vuonna, mutta vuonna 1997 1–2 kuntaa saattaa joutua korottamaan äyrin hintaa.
- Maarianhaminan seudun ulkopuolella kuntien tulot pienentyvät vuosina 1995–1996. Näkymät ovat synkenneet viime syksystä. Maarianhaminan seudulla näkymät ovat parantuneet, kuntien tulojen uskotaan lisääntyvän sekä tänä että ensi vuonna.
- Maarianhaminan seudun kuntien velkamäärä pysyy vuosina 1995–1996 suunnilleen viime vuotisella tasolla. Muissa kunnissa velanoton arvioidaan vähentyvän selvästi molempina vuosina.
- Ahvenanmaan työllisyyskehitys on edelleen maan huonoimpia. Tänä vuonna työttömyyden uskotaan laskevan lähinnä Maarianhaminan seudulla. Ensi vuonna työttömyys saattaa jopa lisääntyä Maarianhaminan seudun ulkopuolella. Maarianhaminan seudulla työttömyyden uskotaan vähentyvän tämän vuotuista nopeammin.
- Ahvenanmaan työpaikkojen kasvu kohdistuu teollisuuden ja yksityisiin palveluihin. Rakentamisen työpaikat eivät lisäänty. Maataloudessa menetykset ovat suurimmat, Maarianhaminan seudun ulkopuolella myös julkisten palveluiden työpaikat saattavat vähentyä jonkin verran.
- Investointien ei odoteta juurikaan kasvavan tänä vuonna. Kasvuodotuksia on ainoastaan teollisuudessa lähinnä Maarianhaminan seudun ulkopuolella ja Maarianhaminan seudun asuntorakentaminen saattaa hieman lisääntyä. Vuonna 1996 teollisuuden ja asuntorakentamisen investointien odotetaan kasvavan koko maakunnassa. Lisäksi Maarianhaminan seudulla kaupan ja palveluiden investointien arvioidaan hitaasti lisääntyvän.

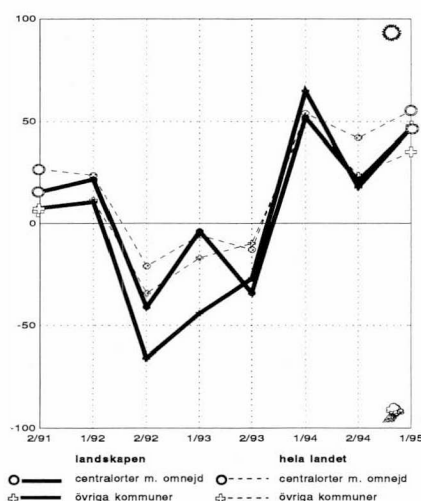
Utvecklingen i framtiden

Nyland

Utvecklingsutsikterna för landskapet är goda; förväntningarna har ökat betydligt i hela landskapet. Finansieringsläget i kommunerna har blivit bättre och inom huvudstadsregionen betraktas problemen som mindre än hösten 1991. Utvecklingsutsikterna i kommunerna bedöms var bättre än tidigare. Behovet att uppta skuld har minskat och dessutom kan man i de flesta kommunerna undvika att höja skatteöret under de närmaste två åren. Inom huvudstadsregionen betraktas anordnandet av social- och hälsovårdstjänster som problematiskt. Däremot går utvecklingsutsikterna inom näringslivet mot det bättre. Å andra sidan har utsikterna utanför huvudstadsregionen blivit sämre. Boendeförhållandena inom huvudstadsregionen oroar uppgiftslämnarna. I kommunerna i Nyland utvecklas sysselsättningsläget i positiv riktning. Arbetsplatserna bedöms öka i antal speciellt inom industrin och de privata tjänsterna. Investeringarna ökar inte nämnvärt i år. År 1996 ökar investeringarna framför allt inom huvudstadsregionen väldigt snabbt.

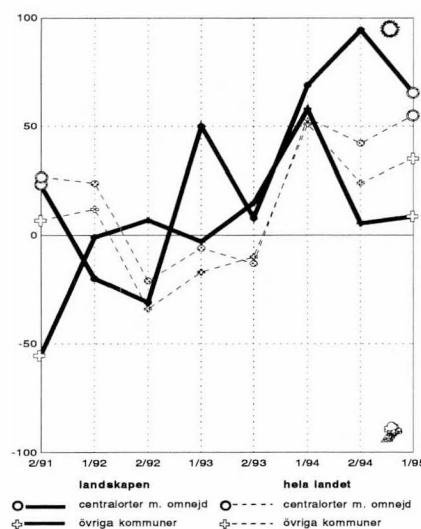
Utvecklingen i framtiden

Egentliga Finland

De allmänna utsikterna för utvecklingen i landskapet är bättre än under hösten. Finansieringsproblemen inom kommunerna väntas fortsätta att minska, trots att utsikterna redan nu är ljusare än tidigare. Utanför Åboregionen löper samarbetet kommunerna emellan väl. I hela landskapet väntas framför allt samarbetet på regionkommunal och internationell nivå bli livligare under de närmaste åren. Social- och hälsovårdstjänsterna fungerar väl i hela landskapet. Inom Åboregionen är utvecklingsutsikterna inom näringslivet sämre än tidigare. Behovet att höja skatteöret ökar år 1997. Kommunernas inkomster ökar i år i hela landskapet, men nästa år är inkomstutvecklingen sämre framför allt utanför Åboregionen. Kommunernas skuldupptagning minskar speciellt i år. Arbetslösheten väntas minska under åren 1995 - 1996. Antalet arbetsplatser ökar närmast inom den privata tjänstesektorn. Investeringarna kommer långsamt igång i hela landskapet, med undantag för jordbruket.

Utvecklingen i framtiden

Satakunta

De allmänna utsikterna för utvecklingen i kommunerna inom Björneborgsregionen är fortfarande ljusare än på andra håll i Satakunta. I kommunerna utanför Björneborgsregionen är finansieringsutsikterna i kommunerna en aning bättre än tidigare, även om problemen bedöms vara många i hela landskapet. Inom Björneborgsregionen har svårigheterna inom social- och hälsovården ökat sedan i fjol. Det regionala samarbetet väntas öka under de närmaste åren. Inom Björneborgsregionen antas också de internationella kontakterna öka. Inom Björneborgsregionen är tilltron till EU-medlemskapets positiva inverkan på den egna kommunens verksamhet och framför allt på utvecklingen inom näringslivet större än inom de övriga kommunerna. Skatteöret är nästa år oförändrat i största delen av kommunerna; höjningsbehovet ökar något år 1997. Inom Björneborgsregionen utvecklas kommunernas inkomster väl under de närmaste åren, i de övriga kommunerna är utsikterna sämre. Kommunernas skulder minskar under åren 1995 - 1996. Arbetslösheten minskar långsammare i Satakunta än i nästan alla andra landskap. Inom Björneborgsregionen väntas antalet arbetsplatser öka inom industrin, byggandet och de privata tjänsterna. Investeringarna tar fart inom Björneborgsregionen, i de övriga kommunerna är förväntningarna försiktigare.

Tavastland

De allmänna utsikterna för utvecklingen i landskapet är fortfarande bland de bästa i landet. I kommunerna utanför Tavastehusregionen har förväntningarna ökat sedan hösten. Finansieringsutsikterna i kommunerna har förbättrats men samarbetet kommunerna emellan löper sämre än i de övriga landskapen. Under de närmaste åren antas emellertid samarbetet öka på regionkommunal nivå. Utsikterna för utveckling inom näringslivet är ljusa i hela landskapet. EU-medlemskapet bedöms ha en positiv inverka på kommunens egen verksamhet och framför allt på utvecklingen inom näringslivet. Kommunerna väntas bevara skatteöret på den nuvarande nivån åren 1996 - 1997. Inkomstutvecklingen i kommunerna går mot det bättre i hela landskapet. Kommunernas skuldupptagning minskar i år; utanför Tavastehusregionen väntas skuldbördan dock öka år 1996. Arbetslösheten minskar enligt uppskattningarna under åren 1995 - 1996. Antalet arbetsplatser ökar i hela landskapet inom industrin och de privata tjänsterna. Dessutom antas arbetsplatserna öka snabbt i antal inom Tavastehusregionen. Investeringarna väntas ta fart först nästa år, mest investeras det i bostadsbyggande.

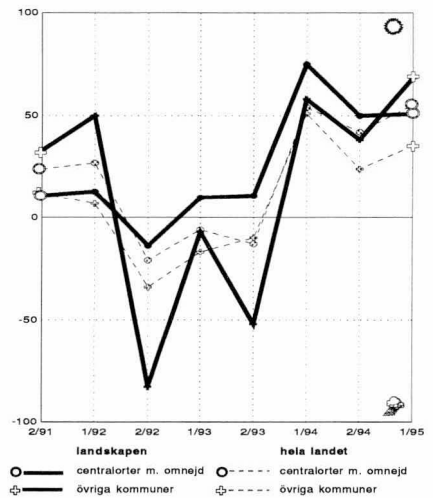
Birkaland

De allmänna utsikterna för utvecklingen i landskapet hör till de bästa i hela landet. Ungefär 70 procent av uppgiftslämnarna bedömer att utvecklingen är positiv. I Birkaland uppfattas kommunernas finansieringssvårigheter som mindre än i de flesta andra landskap. Inom Tammerforsregionen utvecklas näringslivet sämre än tidigare. EU-medlemskapet bedöms ha en positiv inverkan på utvecklingen inom näringslivet i hela landskapet. Skatteöret i kommunerna är oförändrat åren 1996 - 1997. Kommunernas skulder minskar snabbt i år och nästa år. Inkomstutvecklingen i kommunerna bedöms vara positiv i hela landskapet. Sysselsättningsutsikterna i Birkaland är de bästa i hela landet. Arbetsplatserna ökar i antal speciellt inom industrin och de privata tjänsterna. Också investeringsutsikterna i landskapet hör till de bästa i landet. Med undantag för jordbruket väntas investeringarna ta fart redan i år.

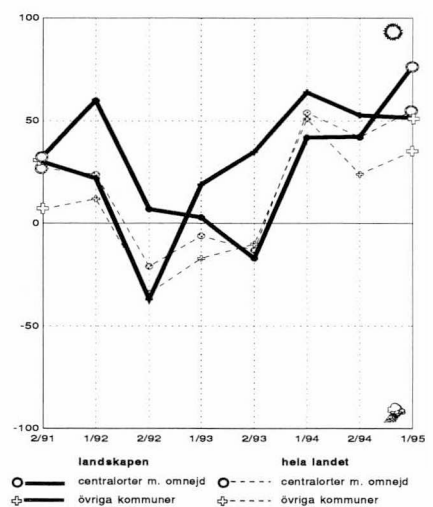
Päijät-Häme

Vid sidan av Vasa kustregion är Päijät-Häme det landskap där de allmänna utsikterna för utvecklingen är bäst i landet. Utanför Lahtisregionen är utsikterna för utveckling inom näringslivet de ljusaste i landet. Däremot har finansieringsläget i kommunerna försämrats sedan hösten. Inom Lahtisregionen löper samarbetet kommunerna emellan sämre än tidigare. Trots detta väntas samarbetet på regionkommunal nivå och landskapsnivå öka under de närmaste åren. Inom Lahtisregionen är inställningen till EU-medlemskapets inverkan positiv. Behovet att höja skatteöret bedöms vara litet under de närmaste två åren. Kommunernas inkomster ökar och skuldupptagningen minskar i år och nästa år. Sysselsättningsutsikterna i Päijät-Häme är ljusa; arbetslösheten bedöms minska snabbt i hela landskapet. Antalet arbetsplatser ökar framför allt inom industrin och byggandet - inom Lahtisregionen också inom de privata tjänsterna. Industriinvesteringarna ökar i år i hela landskapet, i övrigt väntas ingen ökning. Nästa år antas investeringarna, med undantag för jordbruket, ta fart mycket snabbt.

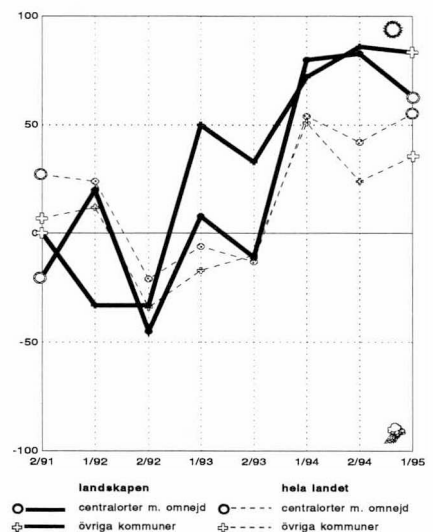
Utvecklingen i framtiden

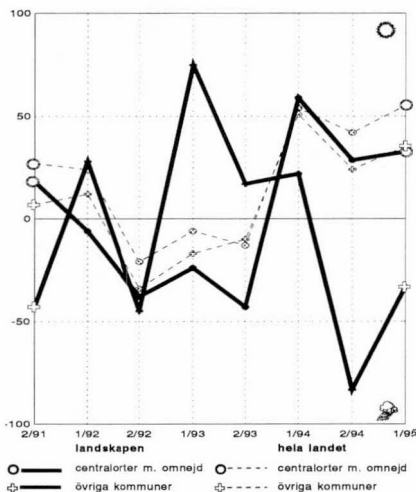
Utvecklingen i framtiden

Utvecklingen i framtiden

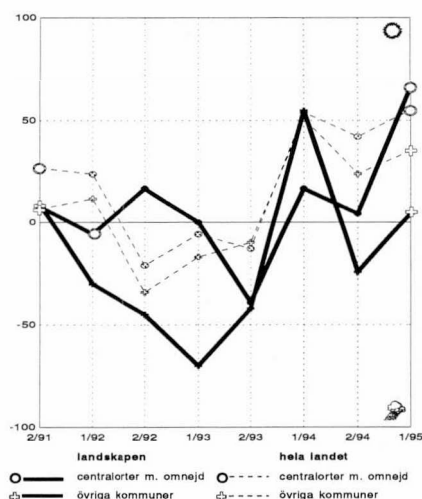
Utvecklingen i framtiden

Kymmenedalen

De allmänna utsikterna för utvecklingen i landskapet är sämst i landet och finansieringsläget i kommunerna är fortfarande mycket svårt. Möjligheterna att utveckla näringslivet är fortfarande små i hela landskapet. Utanför centralorterna med omnejd anses samarbetet kommunerna emellan löpa synnerligen väl; framför allt samarbetet på regionkommunal och internationell nivå antas öka under de närmaste åren. Nästa år väntas skatteöret vara oförändrat, men år 1997 antas höjningsbehovet öka. Utanför centralorterna med omnejd är inkomstutvecklingen i kommunerna fortfarande dålig, inom centralorterna med omnejd ökar inkomsterna åren 1995 - 1996. Kommunernas skuldbörda minskar speciellt i år. Sysselsättningsutsikterna i kommunerna utanför centralorterna med omnejd är klart sämst i landet. Inom centralorterna med omnejd bedöms arbetslösheten minska betydligt i år och nästa år. Investeringarna tar inte fart ännu i år. Nästa år ökar investeringarna främst inom centralorterna med omnejd.

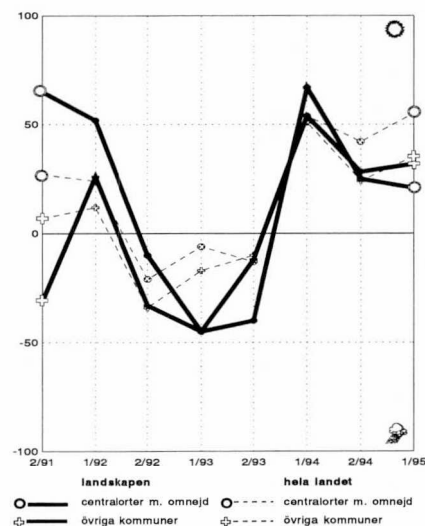
Utvecklingen i framtiden

Södra Karelen

Utsikterna för utvecklingen i Södra Karelen har blivit bättre sedan hösten; framför allt inom Villmanstrandsregionen har förhoppningarna vuxit. Inom Villmanstrandsregionen är finansieringsläget i kommunerna bättre än tidigare. I de övriga kommunerna är utsikterna däremot fortfarande dystra. Utanför Villmanstrandsregionen löper samarbetet kommunerna emellan väl. Utvecklingen av näringslivet förknippas inom Villmanstrandsregionen med mera problem än tidigare. Inom Villmanstrandsregionen bedöms skattöre vara oförändrat under de två närmaste åren. På andra håll i landskapet höjer 3 - 4 kommuner eventuellt skatteöret för 1997. Inom Villmanstrandsregionen blir inkomstutvecklingen betydligt bättre under åren 1995 - 1996, men i de övriga kommunerna är inkomstökningen mycket mindre. Kommunernas skulder antas i år och nästa år minska kännbart i hela landskapet. Inom Villmanstrandsregionen blir sysselsättningsläget snabbt bättre i år; i de övriga kommunerna är utvecklingen långsammare. Antalet arbetsplatser ökar mest inom privata tjänster och industri. Inom Villmanstrandsregionen kommer investeringarna småningom i gång redan i år. I de övriga kommunerna börjar de öka först år ?1995.

Utvecklingen i framtiden

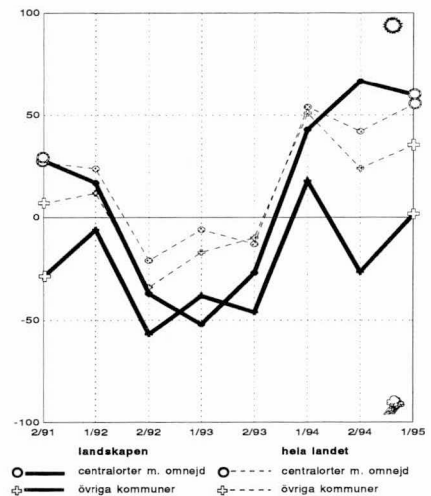
Södra Savolax

De allmänna utsikterna för utvecklingen i landskapet har sedan våren 1994 varit mycket ljusa, även om kommunerna i S:t Michelsregionen kämpar med finansieringssvårigheter. Utanför S:t Michelsregionen fungerar det kommunala samarbetet väl och samarbetet på regionkommunal nivå väntas öka betydligt i hela landskapet. Inom S:t Michelsregionen är utvecklandet av näringslivet fortfarande förknippat med problem och svårigheterna inom skolväsendet väntas också öka från i fjol. I kommunerna inom S:t Michelsregionen är inställningen till nyttan av EU-medlemskapet skeptisk, i de övriga kommunerna är förhoppningarna större. Nästa år väntas skatteöret vara oförändrat i alla kommuner, men enligt bedömningarna höjer 6 - 7 kommuner eventuellt skatteöret under år 1997. Inkomstutsikterna i kommunerna är bättre än vid tidigare mätningar och kommunernas skuldbörda minskar i år och nästa år. Arbetslösheten väntas minska under åren 1995 - 1996. Antalet arbetsplatser kommer att öka främst inom industrin och de privata tjänsterna. Investeringarna kommer - framför allt utanför S:t Michelsregionen - långsamt i gång redan i år.

Norra Karelen

Utsikterna för utvecklingen i landskapet är motstridiga. Inom Joensuuregionen är utsikterna betydligt ljusare än i de övriga kommunerna. Finansieringsutsikterna i kommunerna i Joensuuregionen är bäst i landet och det kommunala samarbetet fungerar väl i hela landskapet. Behovet att höja skatteöret är litet under de närmaste två åren och kommunernas inkomster ökar under åren 1995 - 1996 i hela landskapet. Kommunernas skuldbörda minskar betydligt framför allt i Joensuuregionen. Arbetslösheten lindras i hela landskapet under detta och nästa år. Inom Joensuuregionen ökar investeringarna i industri och bostadsbyggande redan i år; i de övriga kommunerna är förväntningarna mindre. Nästa år är investeringsutsikterna fortfarande små i kommunerna utanför Joensuuregionen. Med undantag för jordbruket väntas investeringarna inom Joensuuregionen däremot öka.

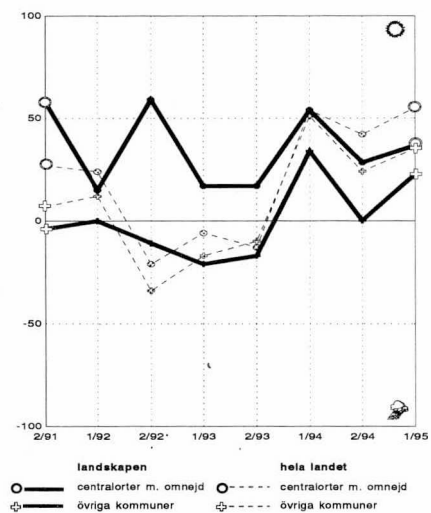
Utvecklingen i framtiden

Norra Savolax

De allmänna utsikterna för utvecklingen i landskapet har förbättrats en aning sedan hösten. Finansieringssvårigheterna i kommunerna bedöms öka. Behovet att höja skatteöret är större i Norra Savolax än i nästan alla andra landskap. Kommunernas inkomster ökar i år, men nästa år väntas ökningen upphöra. Kommunerna i hela landskapet minskar skuldupptagningen. Arbetslösheten avtar betydligt under åren 1995 - 1996. Den eventuella ökningen av antalet arbetsplatser inriktas på industrin och den privata tjänstesektorn. Investeringarna väntas öka redan i år i hela landskapet. Nästa år gäller de största tillväxtförväntningarna Kuopio-regionen, där speciellt investeringarna i industri och bostadsbyggande ökar.

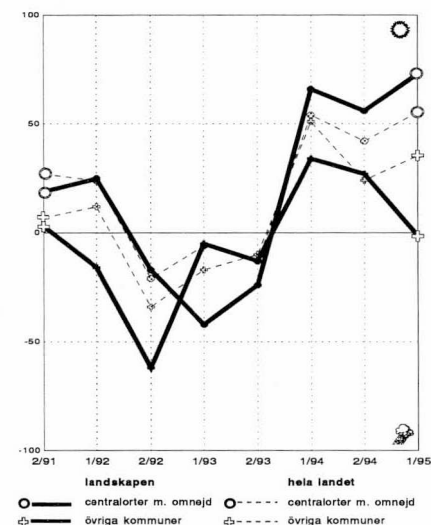
Utvecklingen i framtiden

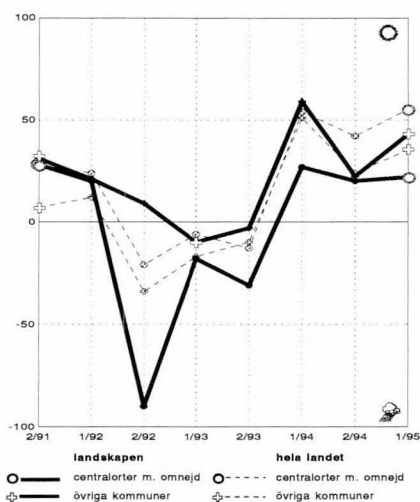
Mellersta Finland

Utvecklingsutsikterna i kommunerna i Jyväskyläregionen är fortfarande ljusa, men i de övriga kommunerna hör utvecklingen till de sämsta i landet. Finansieringsläget i kommunerna i Jyväskyläregionen har förbättrats sedan i fjol. Samarbetet kommunerna emellan löper väl framför allt utanför Jyväskyläregionen. Utanför Jyväskyläregionen är inställningen till EU-medlemskapet försiktig. Inom centralorterna med omnejd bedöms speciellt näringslivet dra nytta av medlemskapet. I kommunerna i Jyväskyläregionen bedöms behovet att höja skatteöret vara litet åren 1996 - 1997, men på andra håll i landskapet höjer några kommuner eventuellt skattöret för 1997. Inkomstutsikterna i kommunerna är ljusare än tidigare och åren 1995 - 1996 upptar kommunerna mindre skuld än tidigare. Arbetslösheten avtar under de närmaste åren. Investeringarna väntas inte ta fart ännu i år, men nästa år ökar investeringarna i industri och bostadsbyggande långsamt i hela landskapet.

Utvecklingen i framtiden

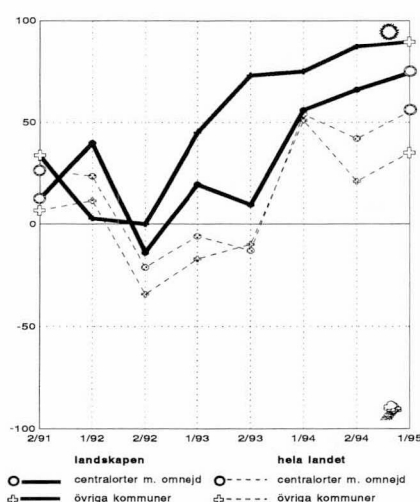
Utvecklingen i framtiden

Södra Österbotten

De allmänna utsikterna för utvecklingen i kommunerna är ljusare än i höstas. Finansieringsläget i kommunerna är fortfarande svårt. Utsikterna för det kommunala samarbetet är bäst i hela landet. Inom Seinäjokiregionen tilltar svårigheterna i utvecklingen av näringslivet märkbart inom den närmaste framtiden. Behovet att höja skatteöret ökar år 1997 framför allt i Seinäjokiregionen. Inkomstutsikterna inom kommunerna har blivit bättre sedan hösten. Inom Seinäjokiregionen kan å andra sidan kommunernas inkomster rent av minska. Utanför Seinäjokiregionen minskar kommunernas skuldupptagning i år och nästa år. Arbetslösheten minskar under åren 1995 - 1996 i hela landskapet, trots att minskningen inom centralorterna med omnejd verkar vara långsammare än på andra håll i landskapet. Antalet arbetsplatser ökar kraftigast inom industrin. Investeringsökningen väntas upphöra i år. År 1996 ökar investeringarna i industri och bostadsbyggande mycket kraftigt inom Seinäjokiregionen.

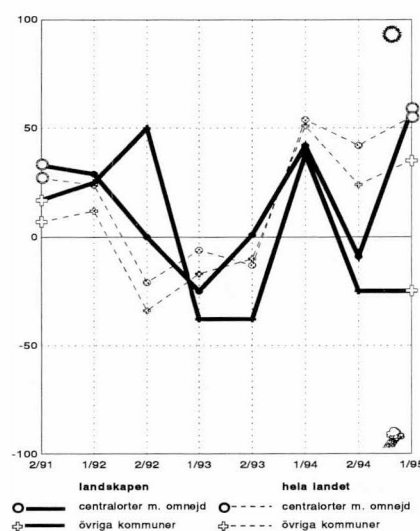
Utvecklingen i framtiden

Vasa kustregion

De allmänna utsikterna för utvecklingen i landskapet är bäst i hela landet. Finansieringsläget i kommunerna anses vara stramare än förra hösten. I kommunerna utanför Vasaregionen fungerar det kommunala samarbetet väl, i de övriga kommunerna är förväntningarna mindre. Svårigheterna att arrangera social- och hälsovårdstjänster ökar i hela landskapet. Möjligheterna att utveckla näringslivet betraktas som små. Utanför Vasaregionen är inställningen till EU-medlemskapet positiv. Skatteöreshöjningar övervägs bara i några få kommuner. Kommunernas inkomster utvecklas väl i år och nästa år. Nästa år minskar kommunernas skuldbörda snabbt i hela landskapet. I år är minskningen emellertid liten i kommunerna i Vasaregionen. Arbetslösheten minskar under åren 1995 - 1996 i hela landskapet, utanför centralorten med omnejd verkar minskningen bli större än i Vasaregionen. Investeringarna tar fart redan under detta år; nästa år väntas ökningen bli snabbare.

Utvecklingen i framtiden

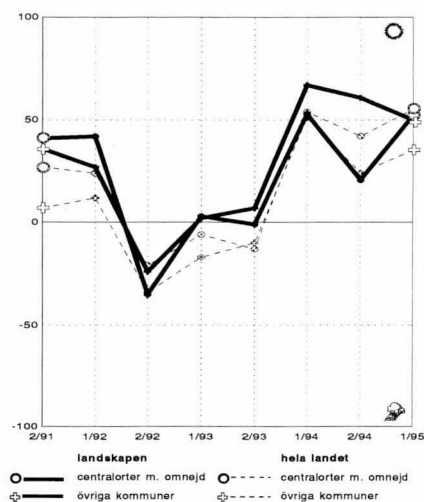
Mellersta Österbotten

I Karlebyregionen är utsikterna för utvecklingen ljusa, men i de övriga kommunerna väntas läget förvärras ytterligare under den närmaste framtiden. Finansieringsläget i kommunerna i Mellersta Österbotten är sämst i landet. Inom Karlebyregionen väntar sig alla uppgiftslämnare att problemen skall öka. Däremot löper samarbetet kommunerna emellan väl i hela landskapet. Framför allt det regionkommunala samarbetet tilltar under de närmaste åren. Behovet att höja skatteöret ökar år 1997. Kommunernas inkomster ökar i år men minskar nästa år. Kommunerna i Karlebyregionen tvingas uppta ytterligare skuld. Arbetslösheten avtar i år speciellt i Karlebyregionen - nästa år också på andra håll i landskapet. Antalet arbetsplatser ökar framför allt inom industrin. Investeringarna väntas inte öka med någon större snabbhet under åren 1995 - 1996; ökningen antas vara kraftigast inom bostadsbyggandet.

Norra Österbotten

De allmänna utsikterna för utvecklingen i Norra Österbotten hör fortfarande till de bästa i hela landet. Detta trots att finansieringsläget i kommunerna hör till svåraste i landet. Samarbetet kommunerna emellan löper väl i Uleåborgsregionen; också i de övriga kommunerna har situationen blivit bättre. Skatteöret bedöms vara oförändrat nästa år men framför allt utanför Uleåborgsregionen väntas behovet att höja skatteöret öka betydligt år 1997. Kommunernas inkomster väntas öka åren 1995 - 1996. Inom Uleåborgsregionen ökar kommunernas skuldbörda i år, i de övriga kommunerna minskar skuldupptagningen. År 1996 minskar kommunernas skuldbörda i hela landskapet. Arbetslösheten minskar betydligt åren 1995 - 1996. Investeringsökningen väntas vara mycket långsam i år och nästa år. Mest ökar industriinvesteringarna.

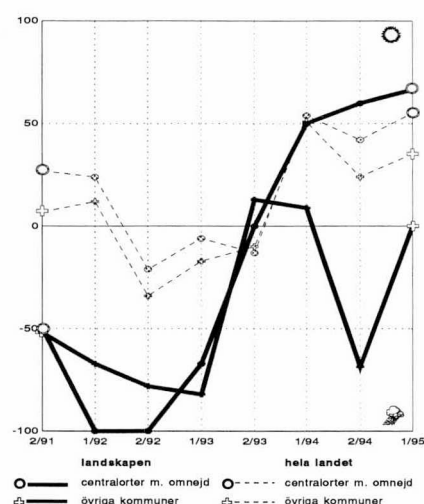
Utvecklingen i framtiden

Kajanaland

Utsikterna för utvecklingen i kommunerna utanför Kajanaregionen är ljusare än i höstas. I Kajanaregionen betraktas utvecklingen som mycket god. Finansieringsläget i kommunerna är svårt, trots att inkomsterna väntas öka mer än på hösten. Enligt uppskattningarna behöver skatteöret inte höjas under åren 1996 - 1997. Avsikten är också att minska skuldupptagningen framför allt under detta år. Arbetslösheten minskar i hela landskapet i år och nästa år. Inom Kajanaregionen väntas inte investeringarna komma igång ännu under nästa år. I de övriga kommunerna ökar satsningarna på industrin i år. I övriga är förväntningarna på ökade investeringar små.

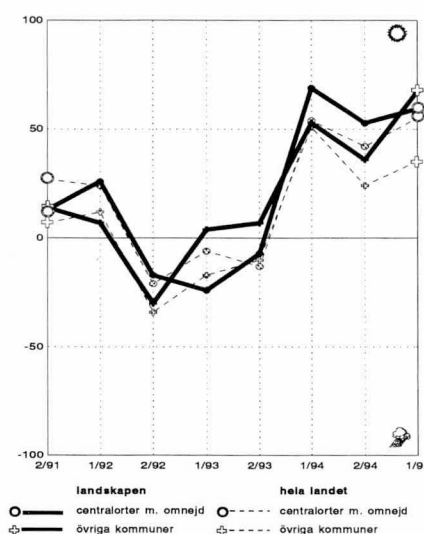
Utvecklingen i framtiden

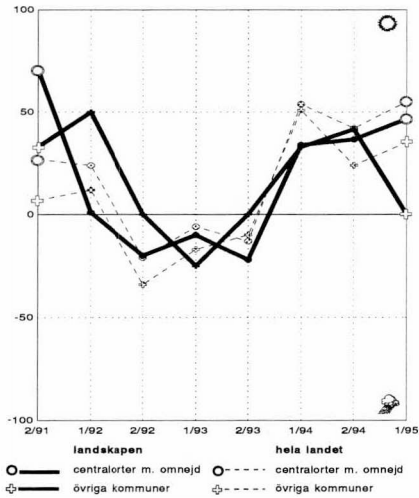
Lappland

Utsikterna för utvecklingen i kommunerna i Lappland är ljusa. Nästan 75 procent av uppgiftslämnarna uppskattade att utvecklingen i den egna kommunen skulle gå mot det bättre. Samarbetet kommunerna emellan löper väl i hela landskapet. Framför allt antas samarbetet mellan regionkommunerna öka under de närmaste åren. EU-medlemskapet bedöms ha en positiv inverkan både på kommunens egen verksamhet och på utvecklingen inom näringslivet. Kommunerna strävar efter att undvika skatteöreshöjningar under de två närmaste åren. Inkomstutsikterna i kommunerna är ljusa i år och nästa år. Kommunernas skuldupptagning minskar i hela landskapet under åren 1995 - 1996. Arbetslösheten väntas börja avta snabbare år 1996. Antalet arbetsplatser ökar mest inom den privata tjänstesektorn. Investeringarna ökar i år främst i kommunerna utanför centralorterna med omnejd. Nästa år kommer investeringarna igång också inom centralorterna med omnejd.

Utvecklingen i framtiden

Utvecklingen i framtiden

Åland

I kommunerna utanför Mariehamnsregionen är utsikterna för utvecklingen sämre än tidigare. Inom Mariehamnsregionen är utsikterna fortfarande ljusa. Finansieringsläget i kommunerna är fortfarande svårt, men samarbetet kommunerna emellan löper väl i hela landskapet. De internationella kontakterna väntas öka speciellt inom Mariehamnsregionen. Inställningen till EU-medlemskapet är emellertid försiktigare på Åland än i de övriga landskapen. Kommunerna försöker bevara skatteöret på den nuvarande nivån, men några kommuner blir eventuellt tvungna att höja skabröst under de närmaste två åren. Utanför Mariehamnsregionen minskar kommunernas inkomster under åren 1995 - 1996, men inom Mariehamnsregionen är utsikterna betydligt bättre. Utanför Mariehamnsregionen minskar skuldupptagningen under de närmaste åren, men inom centralorten med omnejd kommer skuldbördan i stort sett att vara oförändrad. Sysselsättningsutsikterna på Åland hör till de sämsta i landet och läget förbättras inte speciellt snabbt. Nästa år kan arbetslösheten utanför Mariehamnsregionen rent av öka. Investeringarna tar inte i någon egentlig mening fart under detta år. Bara inom industrin och bostadsbyggandet finns det förväntningar på en liten tillväxt. År 1996 blir investeringsökningen snabbare i hela landskapet.

	veroäyriä korotetaan	veroäyriä pidetään ennallaan	veroäyriä lasketaan
1.			
a) Arvioi kunnanvaltuuston päätöstä veroäyriin hinnasta vuodelle 1996:	☐	☐	☐
b) Arvioi kunnanvaltuuston päätöstä veroäyriin hinnasta vuodelle 1997:	☐	☐	☐
2. Arvioitko kuntanne veroäyrimäärän kehityksen olevan	parempi	yhä hyvä	huonompi
a) kuluvana vuonna edelliseen vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
b) seuraavana vuonna kuluvaan vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
3. Arvioitko kuntanne velkamäärän olevan	suurempi	yhä suuri	pienempi
a) kuluvana vuonna edelliseen vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
b) seuraavana vuonna kuluvaan vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
4. Arvioitko työttömyyden kuntassanne	lisääntyvän	pysyvän ennallaan	vähentyvän
a) kuluvana vuonna edelliseen vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
b) seuraavana vuonna kuluvaan vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
5. Arvioitko investointien määrän kuntanne alueella olevan	suurempi	yhä suuri	pienempi
a) kuluvana vuonna edelliseen vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
* teollisuudessa	☐	☐	☐
* maataloudessa	☐	☐	☐
* asuntorakentamisessa	☐	☐	☐
* kaupan ja palveluiden alalla	☐	☐	☐
b) seuraavana vuonna kuluvaan vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
* teollisuudessa	☐	☐	☐
* maataloudessa	☐	☐	☐
* asuntorakentamisessa	☐	☐	☐
* kaupan ja palveluiden alalla	☐	☐	☐
6. Arvioitko työpaikkojen määrän kuntassanne olevan	suurempi	yhä suuri	pienempi
viiden vuoden kuluvaan nykyiseen verrattuna	☐	☐	☐
* maa- ja metsätaloudessa	☐	☐	☐
* teollisuudessa	☐	☐	☐
* rakentamisessa	☐	☐	☐
* julkisissa palveluissa	☐	☐	☐
* yksityisissä palveluissa	☐	☐	☐

7. Miten näette eri kunnallishallinnon tehtävien kehityvän kuntassanne seuraavan 2-3 vuoden aikana?

	rahoitus	kuntien yhteistyö	päivähoitopalvelut	vanhusten hoitopalvelut	terveydenhoitopalvelut	ympäristöasiat	elinkeinoelämän kehittäminen	kaavoitus	kunnallistekniikka ja energianhuolto	asuminen	koulutus	kulttuuri	vapaa-aika	ongelmia tulossa	ei muutoksia	ongelmat poistumassa
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8. Arvioitko kuntanne yhteistyön lähtöleveysuudessa

	lisääntyvän	pysyvän ennallaan	vähenevän
* seutukunnallisesti	☐	☐	☐
* maakunnallisesti	☐	☐	☐
* suhteessa valtionhallintoon	☐	☐	☐
* suhteessa elinkeinoelämään	☐	☐	☐
* kansainvälisesti	☐	☐	☐

9. Arvioitko EU-jäsenyyden vaikuttavan lähitulevaisuudessa

	myönteisesti	ei	kielteisesti
* kuntanne toimintaan	☐	☐	☐
* kuntanne elinkeinoelämän kehittymiseen	☐	☐	☐

10. Arvioitko kuntanne kehityksen tulevaisuudessa

* parantuvan selvästi	☐
* parantuvan jonkin verran	☐
* pysyvän ennallaan	☐
* huonontuvan jonkin verran	☐
* huonontuvan selvästi	☐

Postitus

2 Ik kirje

PMM
Sopimus
00022/1

Income and consumption
1995:8

SVT Suomen Virallinen Tilasto
Finlands Officiella Statistik
Official Statistics of Finland

Tiedustelut – Förfrågningar – Inquiries:

Tilastokeskus
Statistikcentralen
Vesa Virtanen (90) 17 341

Sisäasiainministeriö
Inrikesministeriet
Markku Nissinen (90) 160 4522